

227/11

DOMZALE

DZ

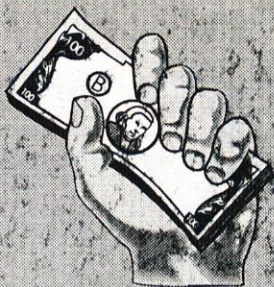
MENGGŠAN

glasilo KS za Dobeno, Loko, Mengeš in Topole

številka 11 / letnik II / kimavec / 1994

LADO GORIČAN
MIHAELOV SEJEM
TRIGLAVSKI KRALJ

ROBSON
d.o.o
MENJALNICA
ZASTAVLJALNICA

DELOVNI ČAS
7.30 - 19.00
SOBOTA: 7.30 - 12.00
TEL.: 737 - 617

V začetku oktobra se bomo preselili na
Slovensko 24, vhod s ceste.

VIGRED

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA

HKS VIGRED p.o.
Slovenska 24
Mengeš
tel.: 061/737-994
fax 061/737-996

ZBIRA CERTIFIKATE
KMEČKE DRUŽBE

AVTOŠOLA · MENGEŠ

RETOS
RETOS
RETOS
RETOS

AVTOŠOLA · MENGEŠ

UVODNIK

Drage krajanke, dragi krajanji!

Že je leto naokrog, ko smo Vas razveselili s prvo številko Mengšana. Odziv nanj je vseskozi velik, presenetljiv in pohvalen. Tudi kritičen, kar je še posebej vzpodbudno, saj mu to pomaga zoreti, se dopolnjevati, graditi. Čutimo, da ste zaživeli z njim in niste neobčutiljivi na dogodke okrog nas. Tako še naprej postajajte in ostajajte naši prijatelji, sodelavci in kritiki, veseli Vas bomo.

Priprave na Mihaelov sejem v začetku oktobra so na vrhuncu. Kar nekaj prirediteljev si vestno prizadeva dobro izpeljati sejem, ki počasi dobiva nazaj svojo nekdanjo podobo v prenovljeni obleki; prirediteljev, ki ni sama sebi namen, ampak daje Mengšu tisti značilni jenski utrip ne tako davne preteklosti, ko so se ljudje sproščeno poveseleli ob stojnicah z raznovrstno ponudbo. Da nam je tovrsten sejem domač in prijazen, dokazuje lanskoletna oživitvev le-tega, medtem ko so letošnje priprave nanj še temeljitejše.

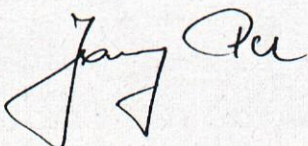
Oktober je tudi mesec, ko imamo ponovno možnost izpopolniti svoja znanja, za kar je na razpolago vrsta različnih tečajev, pa tudi šola frajtonarice, ki bo kmalu zaokrožila tretje leto delovanja, Vas prijazno vabi k vpisu.

Mežnarija, kjer se vrstijo razstave, bo postala v oktobru bogatejša za spominško ploščo velikemu Slovencu, domačinu Francu Jelovšku, ki je s svojim bogatim opusom del prispeval nemajhen delež slikarski umetnosti sploh.

Za konec uvodnika želim poudariti še nekaj: Zdravstvenemu domu Mengeš je bila dodeljena koncesija za opravljanje zdravstvenih uslug. Če bi prihajalo do nesoglasij v tem primeru, bo že vnaprej krivo vodstvo KS, ki pa pri vsej stvari nima nič, kakor tudi ni bilo seznanjeno z zaprtim zdravstvenim domom med dopusti.

Toliko v vednost bralcem Mengšana, obnem pa Vam želim uspešno delo in bogato jesen,

Vaš Janez Per

Drage bralke, spoštovani bralci!

Mesec je naokrog in spet smo pri Vas. Ne boste verjeli, tudi leto je naokrog. Veseli smo, da ste zdržali z nami od lanske prve številke v oktobru. Sodelovali ste in dopisovali, kar dokazuje vedno večji obseg strani Mengšana. Vsi, ki ste želeli objavljati, ste svoje mesto pri nas tudi našli.

Marsikaj smo popravili in dopolnili, razširili število rubrik, skratka, skupaj z Vami, dragi bralci in dopisniki, smo ga naredili takšnega, kot je in ste si ga tudi želeli. Prepričana sem, da je bila vsaka Vaša kritična ocena izrečena dobronamerno, čeprav je večkrat zvenelo ravno nasprotno.

Prenekateri med Vami je priznal, da bi pogrešal Mengšana, saj smo se nanj že vsi prav lepo navadili.

V jesenskih mesecih bo pri nas še bolj živahno, ob koncu leta pa pripravljamo posebno prireditev, na kateri bomo še zlasti nekaterim med nami lahko izrekli čestitke za vložen trud v razvoj našega Mengša.

Večkrat ob pripravi člankov za časopise ali ob srečanju z novinarji naletim na različna napisana in nenapisana mnenja o delu pri nas. Marsikaj o življenju našega kraja je napisanega v dnevnem in drugem časopisu. Vesela bom, če se boste, ko boste vse v povezavi z Mengšem prebrali kjerkoli, spomnili na nas ter nam poslali izrezek iz časopisa z navedbo naslova in datumom izdaje. Odločili smo se shranjevati in zbirati za kasnejše rodove, pa tudi v našo uporabo. Naslov pa verjetno že vsi poznate (Slovenska 28, Mengeš).

Veliko naglice bi nam v Uredništvu prihranili, če bi vsi spoštovali rok za oddajo prispevkov za Mengšana. Lepo prosim, naj bo ta datum 12. v mesecu, kajti rednost izhajanja verjetno vsi pričakujete, žal pa to ni odvisno samo od nas.

Lepo je sodelovati s prijetnimi in korektnimi ljudmi, kar pa Mengšani smo!

Tatjana Sivec Strmšek

KAZALO

UVODNIK	3
PREDSTAVLJAMO VAM	4-5
ŽIVLJENJE KS	6-8
MIHAELOV SEJEM	6
ŽUPAN NA OBISKU	9
VAŠA POŠTA	10-13
IZOBRAŽEVANJE	14
NAŠI PESNIKI IN PISATELJI	15-16
KULTURNI SPOMENIKI	17-18
KULTURA	19-26
DRUŠTVA	27-28
ŠPORT	29-31
...SE VAM PREDSTAVI	32-33
GOSPODINJSKI NASVETI	33
PROMET	34
ZDRAVJE	35
SMEH NI GREH	36
ZABAVA	37-38
RAČUNALNIŠTVO	37

MENGŠAN, mesečnik KS MENGEŠ

Naslov uredništva:

Slovenska 28, Mengeš
 telefon/telex: (061) 737 - 317
 žiro račun: 50120 - 603 - 55739

Glasilo ureja uredniški odbor:

Tatjana Sivec Strmšek (glavna urednica),

Janez Per (odgovorni urednik),

Marija Cvetek, Jože Vahtar, Jože Brojan,

Ivan Sivec (člani)

Računalniški prelom: **Matjaž Martinec**

Slike na naslovnici: zgoraj **Rado Gostič**,
 spodaj **Brane Ravnikar**

Izdaja: **MI AMIGO** d.o.o.

Mengšan izhaja v nakladi 2600 izvodov in ga prejema gospodinjstva **Mengša, Topol, Loke in Dobena** brezplačno na dom.

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Tisk: **Skok**, Radomilje

PREDSTAVLJAMO VAM

G. LADA GORIČANA

Od kje ste? Mengšan?

Let zaradi svojih osivelih las ne morem skrivati. Zgodilo se je pred 44. leti, ko sem privekal na svet v rudarsko kmečki družini v Zideh v neposredni bližini Trojan. Na Trojanah sva z ženo, tudi Trojančanko, zgradila svoj novi dom in imava na skrbi tri otroke - enega srednješolca in dva osnovnošolca - dvojčka. Veliko dela in skrbi bi lahko rekli na kratko. V službo v Mengeš se vozim z osebnim avtomobilom, saj bi preveč časa porabil za vožnjo z avtobusom zaradi predsedanja, pa še avtobusi s Trojan v glavnem ustavljajo v Domžalah na postaji ob magistralni cesti. Kako prijetno pa se je vsak dan voziti v tako gostem prometu, pa vedo vsi, ki se kdaj peljejo proti Celju. Nikoli človek ne ve, kdaj bo prišel na cilj. Osnovno načelo na tej cesti pa mora veljati, da se ti nikoli ne sme muditi. No, pa saj bomo imeli kmalu novo avtocesto. V našem koncu jo bomo imeli pod zemljo, v predoru. Še sreča, da jo tako načrtujejo.

Ali postajam tudi Mengšan? Če vsak dan prihajaš v isti kraj, se s krajem prav gotovo spoprijateljiš. Dve leti in pol že prihajam v Mengeš, pa ga po pravici povedano še ne poznam v celoti.

Vaša šolska pot ni bila kratka?!

Osnovno šolo sem do četrtega razreda obiskoval v Šentgotardu pri Trojanah, nato pa na Vranskem. V tistih časih ni bilo organiziranih kombijev in šolskih avtobusov. Srednjo šolo pedagoške smeri sem obiskoval v Celju, v Ljubljani pa sem diplomiral na Višji upravni šoli.

Kako ste začeli službovati?

Pripraviško delo sem opravljal v upravi občine Domžale. Zanimivo, moj mentor je bil g. Berčič. Seveda, to je tisti, ki sem ga nasledil v Domu počitka Mengeš. Imel sem veliko srečo, da sem v tistem času res temeljito spoznal vse občinske upravne organe. Po aktivnem delu v mladinski organizaciji na nivoju občine in republike sem se leta 1978 vrnil v upravo občine Domžale in bil na to osem let funkcionar upravnega organa za obrambo in član Izvršnega sveta. To obdobje je bilo zame eno najtežjih. Še razmeroma mlad in neizkušen - takrat sem bil najmlajši "občinski obrambni minister" v Sloveniji - sem pogosto ostajal v službi tudi popoldan, saj sem študiral in se samoizobraževal, da sem bil lahko kos svojemu odgovornemu delu. Tudi narava dela te dejavnosti je terjala zelo pogosto prisotnost na katerikoli dan ali uro, podnevi ali ponoči. V

Lado Goričan

letu 1986 sem postal sekretar Skupščine občine Domžale in to delo opravljal do konca marca 1992, ko sem z velikim veseljem prišel sem v Mengeš. V vsem tem času sem spoznal ogromno ljudi, tudi Mengšanov, ki pa so verjetno uspeli spoznati tudi mene. Vedno sem se trudil, da ne v slabi luči.

Zakaj ste kandidirali za direktorja v Domu počitka Mengeš?

Nikoli si nisem domišljajal, da bi bil kdaj v službi v neki socialni ustanovi, čeprav mi področje ni bilo nikoli tuje. Da bi pa bil celo "ta glavni" v nekem takem zavodu, kot je Dom počitka Mengeš, mi še na misel ni prišlo. Vendar se je le zgodilo na veliko moje zadovoljstvo. Rad delam v Domu. Rad se ukvarjam s to dejavnostjo. Prvič doživljam, da nekdo, mislim na naše oskrbovance, glasno izrazi svoje zadovoljstvo ali hvaležnost, če kaj storiš v skupno dobro. Tako vzdušje človeka bogati in dobesedno sili v nova dejanja.

Kako vas sprejemajo sodelavci?

Nimam občutka, da bi bilo v odnosu med mano in sodelavci kaj narobe. Imam dobre sodelavce, kar pa je bistveno za dosego našega poslanstva. Ne znam vpiti ali se kregati, saj menim, da je človeku mogoče kaj povedati tudi v mirnejšem tonu ali morda celo v šali. Sicer pa v našem domu "glasnejši toni" do sodelavcev sploh niso potrebni. Kaj pa sodelavci mislijo o meni, jih pa kar povprašajte!

Pa oskrbovanci?

Stare ljudi imam rad. Škoda, da nimam več časa zanje za klepet, za šalo. Prijazen pogovor in nasmeh je najboljšo zdravilo za prijetno počutje in zadovoljstvo. Smo pa različni ljudje, na žalost nekateri nagnjeni tudi k sla-

bostim. Pri tem mislim predvsem na zasvojenost z alkoholom. Marsikdaj je potrebno veliko strpnosti, tudi med oskrbovanci samimi.

Ali je biti v Domu kot oskrbovanec res sramota?

Menim, da je ta miselnost v glavnem že presežena. Prepričan sem, da ima starostnik v domu veliko boljše zagotovljeno osnovno in socialno oskrbo ter zdravstveno nego kot tisti, ki je doma sam oziroma pretežno sam. Zakaj bi torej govorili "o sramoti", če je to potreba ali celo višji standard. Domovi za starejše niso več hiralnice, kjer bi ljudje umirali, ampak pravi dom, kjer bi ljudje ugodneje preživljali svojo jesen življenja. Žal jih mnogo prihaja v dom neposredno iz bolnišnic, nepokretnih ali z različnimi težjimi oblikami bolezni. Tem je poleg osnovne in socialne oskrbe še posebej pomembna zdravstvena nega.

Zakaj vsi želijo biti ravno v tem Domu kot oskrbovanci?

Ali je to res? Če je v tem kaj resnice, je to sluga ljudi, ki so tu delali dolga leta nazaj. Tudi danes se še vedno trudimo, da bi imela jesen življenja samo zlate in čvrste drevesne liste. Povpraševanje po domski oskrbi je izredno veliko, tudi v drugih domovih v Sloveniji. Trenutno je na čakanju preko sedemdeset kandidatov, to je sedemdeset različnih problemov in potreb starostnikov ter prav toliko ali še več njihovih sorodnikov. Dom počitka je polno zaseden še z nekaterimi dodanimi posteljami. Ljudje našo prostorsko stisko težko razumejo. Verjemite, vsem bi radi pomagali, vendar ni mogoče.

Kako popestrite življenje oskrbovancev? Zabave, plesi, prireditve...

Aktivnosti, ki bogatijo življenje naših oskrbovancev, je veliko. Velik del teh izvajamo z lastnimi izvajalci. V Domu gostujejo številni pevski zbori, med njimi smo posebej veseli vsakoletnega nastopa MPZ Svoboda Mengeš ter drugih pevskih in igralskih skupin. Praznično novoletno in prvomajsko vzdušje ustvari vsako leto obisk Mengeške godbe.

Sicer pa imamo v Domu svoj pevski zbor, letos smo celo gostovali na reviji v Novem mestu, svoje recitatorje, pesnike in likovne ustvarjalce ter knjižnico. Imamo svoj radio, ki oddaja vsak četrtek, ob petkih pa organiziramo video predstave z raznimi igranimi ali dokumentarnimi filmi, še posebno pa so zanimive lastne produkcije, ki jih ustvarjamo ob različnih domskih aktivnostih. Vsako leto organiziramo avtobusni izlet. Letos smo se

PREDSTAVLJAMO VAM

G. LADA GORIČANA

potepali po Ptuju in obiskali Ptujsko goro. Nikoli ne pozabimo pripraviti pomladanski in jesenski piknik na domskem dvorišču.

V načrtu imamo izdajanje svojega časopisa. Pri pripravih raznih prireditev najbolj pogrešamo nastope narodno-zabavnih ansamblov, saj jih je celo v Mengšu veliko. Že njihova vaja bi bila primerna za popestritev življenja v našem domu. Pogrešamo sodelovanje šolskih otrok.

Kako sodelujete s KS Mengeš?

V sodelovanju s Krajevno skupnostjo ne vidim posebnih problemov. Neposrednih prisotnosti v odnosih eden do drugega sicer nimamo, vedno pa najdemo skupen jezik, če je to potrebno. Z organiziranjem Občine Mengeš bo to povezovanje urejeno z zakonom, ko naj bi občina zagotavljala javno službo za izvajanje socialno-varstvene storitve "pomoč na domu", ki obsega socialno oskrbo ljudi v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko taka oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo. Načrtujemo, da bi se tega dela lotili tudi v Domu počitka, če bi nam to delo zaupala in financirala bodoča občina. Naše srečanje z občani Mengša naj bi se izvajalo pri aktivnostih socialne preventive. Ko bo država zagotavljala javno službo tudi za to področje, bi organizirali ustrezne aktivnosti v pripravah posameznikov, družin in skupin prebivalstva na starost. Osnovni program smo že pripravili.

Vam je Mengeš všeč? Zakaj?

Mengeš je razvijajoče mesto, ki še dograjuje svojo podobo. Z ustrezno obvozno cesto pa bi bil prav gotovo še prijetnejši kraj.

Misli za konec...

Naš zavod je pričel z opravljanjem svojega poslanstva leta 1920. Dolga je ta doba, pa vendar ima človek občutek, da tega poslanstva ne moremo nikoli izrabiti. Vedno ga le dograjujemo, kar je najbrž tudi prav. Rad bi, da bi vsi Mengšani, vsak v okviru svojih sposobnosti, prispevali k bogatjenju tega poslanstva, saj nikoli ne vemo, kdaj bomo ta naš skupni dom tudi sami potrebovali.

Živimo in delamo v ne najugodnejših gospodarskih razmerah. Nobena revna država socialnemu področju ne namenja veliko denarja. Tudi naša razvojna obdobja so bila različna. V nekem obdobju so se v našem domu borili za denar, da so uspeli le plačati svoje delavce, v drugem obdobju je bil odnos do varstva starejših ugodnejši in so se po celi Sloveniji gradili novi ali obnavljali stari domovi. In v

kakšnem času živimo danes? Država je prevzela vso lastnino in s tem oblast na socialnem področju. Določa cene in naše plače. To ni dobro, še posebej ne zato, ker pri cenah ne upošteva stroškov investicijskega vzdrževanja objektov, češ da jih bo kot lastnik pokrivala ona, pa tega ne dela. Kaj takega dobri gospodarji ne počenjajo. Delavce, ki dobro delajo, je potrebno ustrezno nagraditi, ne pa omejevati plač.

Pravijo, da smo porabniki državnega denarja. V domu ustvarjamo dohodek s svojimi storitvami in nam država ne daje nobenih nepovratnih sredstev oziroma dotacij. Če naš oskrbovanec od svoje pokojnine plača stroške nastanitve in prehrane, to niso javna ali državna sredstva. Če aktivni zdravstveni zavarovanci plačujemo prispevke za zdravstveno varstvo, da bi jih mogli koristiti tudi ob upokojitvi, tudi ta sredstva za plačilo zdravstvene nege kot naše storitve posamezniku niso prava državna sredstva. Dejansko smo neke vrste podjetje, ki se ukvarjamo z varstvom starejših pod posebno družbeno kontrolo. Dopusiti bi nam morali svobodnejše poslovanje in dodatne dejavnosti na tržni osnovi. S tem bi zagotovili tudi bogatjenje naše osnovne dejavnosti. Vse pa kaže, da bo preteklo še precej vode, da bodo to hoteli razumeti tudi tisti "na vrhu" državne oblasti.

Globoko cenim vsa prizadevanja in trud mojih predhodnikov gospodov Šinka, Pungercarja in Berčiča ter tudi njihovih predhodnikov, ki so znali tako uspešno voditi dom v skrbi za starega človeka. Jim bom kos?

Brez vseh 70 vestnih in pridnih sodelavcev si lastnega uspeha ne morem nadejati. Naj bodo vsa naša prizadevanja v dobro starim ljudem, tistim izmed naših 230 oskrbovancev, ki jim starost in zdravje še omogočata gibanje in druge pomembne življenjske funkcije, ter še posebno onim, ki so v posteljah in si sami ne morejo pomagati.

V prihodnjem letu načrtujemo večjo investicijo. Kaj bomo zgradili na prostoru naših že dotrajanih gospodarskih objektov, naj ostane še skrivnost.

Piknik

V Domu počitka so za svoje oskrbovance 8. septembra letos organizirali piknik na domskem dvorišču. Bilo je prijetno ob zvokih harmonike Pepce Blejčeve ter dobri hrani in pijači. Za odlično štajersko vino je poskrbelo podjetje VIVAT iz Mengša, ki je vino poklonilo. Vodstvo doma in oskrbovanci se g. Milanu Jenčiču in njegovim sodelavcem za to darilo in pozornost najtopleje zahvaljujejo.

VIDEO STOP je v Mengšu že dobro poznan, zato je prišlo k nam toliko pravih rešitev:

VIDEO STOP ORIGINALI

RECITE STOP DOLGOČASNIM DNEVOM IN POŽENITE SVOJ VIDEOREKORDER

Zadnje je geslo, ki ga znajo na pamet še zlasti izžrepani nagradne križanke. Nagrade v obliki brezplačnih paketov izposoje videokaset bodo dobili:

ROK KOSEC, Ul. dr. Zajca 2, Mengeš (3.000 SIT)

JOŽE HRIBAR, Slomškova 1, Mengeš (3.000 SIT)

MARIJ URH, Gorenjska 4, Mengeš (5.000 SIT)

FREK JAVORŠEK, Koblarjeva 2, Mengeš (5.000 SIT)

BARBARA KUŠAR, Levstikova 1, Mengeš (7.000 SIT)

Nagrajencem čestitarno in jim želimo veliko prijetnih uric ob izposoji in gledanju najnovejših originalov VIDEO STOP! Vnovčenje nagrade je možno z garantnim pismom, ki ga boste dobili po pošti!

Uredništvo Mengšana

ŽIVLJENJE KS

MIHAELOV SEJEM

Krajevna skupnost Mengeš
Zavrti 2, 61234 Mengeš
tel./fax 061/737-081

Krajevna skupnost Mengeš,
Gasilsko društvo Mengeš,
Turistično društvo Mengeš,
Mengeška godba

vabijo
na tradicionalni
**Mihaelov
sejem
v Mengšu**

na trgu pred cerkvijo
v soboto in nedeljo,
01. in 02. oktobra 1994,
od 9.00 ure naprej

balinanje za baca
otvoritev sejma in razstave
izdelovalcev glasbil s področja
Mengša
razstava, prodaja, zabava,
živinski sejem, predstavitev
stare kmečke opreme in prikaz
kmečkih opravil s povorko,
prikaz ročnega izdelovanja in
popravilo čevljev
kvalitetna gostinska ponudba

Jay Ou

Program prireditev na dnevih Mihaelovega sejma v Mengšu

sobota, 1. oktobra 1994

9.00
otvoritev sejma na trgu pred cerkvijo
8.00 - 13.00
sejem živine pri Staretovem gradu
10.00 - 13.00
živžav na trgu pred cerkvijo
15.00 - 18.00
na inštrumente menceških mojstrov igrajo
njihovi najboljši izvajalci
18.00 - 19.00
nastop folklornih skupin
Folklorna skupina Svobode iz Mengša
Folklorna skupina iz Beltincev
19.30
zabavni večer z glasbo in plesom

nedelja, 2. oktobra 1994

10.00 - 11.00
slovesna maša na prostem
sodelujejo menceška godba, železničarska
godba iz Podkloštra v Avstriji ter Mihaelov
zbor
11.00 - 14.00
promenadni koncert godb
14.00 - 16.00
povorka kmečke vprege s prikazom domačih
opravil
16.00
festival narodno-zabavnih ansamblov
17.00
podelitev priznanja najlepši in najizvirnejši
stojnici na sejmu
zabava s plesom do poznih večernih ur

**Na sejmu bo tudi prikaz ročnega
izdelovanja in popravilo čevljev.**

**Oba dneva bo razstava izdelovalcev
glasbil iz Mengša v avli Kulturnega
doma Mengeš.**

Mihaelov sejem v Mengšu

Mihaelov sejem, ki je bil svojčas eden največjih na Kranjskem, spet postaja tradicionalen. Lanskoletni utrip prireditve je bil izredno živahen, kar dokazuje, kako si ljudje želijo tovrstnih sejmov. Letošnji se razširja tudi na živinski del sejma pri znamenitem Staretovem gradu.

Že sam poizkus ponovne oživitve Mihaelovega sejma je bil uspešen, letos pa bo stvar zaživela s še večjo močjo, saj smo pritegnili več sodelavcev in pričakujemo ob dobri organiziranosti veliko udeležbo, ki v primeru lepega vremena sploh ni vprašljiva.

Vodboru prireditve, ki bo letos v soboto in nedeljo, to je 1. in 2. oktobra, so predstavniki KS Mengeš, GD, godbe in TD iz Mengša, potekala pa bo vzdolž Trdinovega trga vse tja do farne cerkve, ki se ponaša s patronom Mihaelom, ki je obenem tudi zavetnik sejma in nosi ime po njem.

Posebnost prireditve je, da se poleg bogate sejemske ponudbe na stojnicah in kvalitetni gostinski ponudbi vseskozi odvija privlačen zabavni program.

Začelo se bo v zgodnjem sobotnem dopoldnevu, ko bo ob 9.00 uri otvoritev s sejemskimi fanfarami in dviganjem sejemske zastave, za tem pa bo sledil ŽIV ŽAV za najmlajše, saj je otroški vrvež vselej nepogrešljiv del tovrstnih prireditev.

Posebno privlačen bo popoldanski del, ki se bo začel ob 15.00 uri in po katerem bo sejem počasi postal značilen, ko bodo mladi umetniki s svojim znanjem in izvajanjem predstavili v svetu dobro znane instrumente najboljših menceških mojstrov.

Za tem bo okrog 18.00 ure nastop folklorne skupine Svoboda iz Mengša in gostov iz Beltincev, sobotnemu večeru pa bodo dali odmev narodnozabavni ansambli s pevci. Nedeljsko dopoldne bo zaznamovano s slovesno Mihaelovo mašo, ki se bo začela ob 10.00 uri in katere posebnost bo sodelovanje štirih pihalnih godb iz Mengša, Domžal, Moravč in Podkloštra v Avstriji. Le-te bodo po končani mašni slovesnosti nadaljevale s promenadnim koncertom tja do 14.00 ure.

ŽIVLJENJE KS

OBČINA

Tedaj se bo predstavila povorka z vpregami in staro kmečko opremo ter prikazom že marsikje pozabljenih kmečkih opravil.

V času sejma bo na ogled razstava instrumentov mengeških izdelovalcev in baliranje za mengeškega baca Menga, ki smo mu v času Iger brez meja dodelili mesto maskote.

Ponovno bo sledila revija narodnozabavnih ansamblov s podelitvijo priznanja najzvirnejši stojnici.

Tak je letošnji program ponudbe mengeškega Mihaelovega sejma, ki vas prijazno vabi v goste.

KS Mengeš

Občina

Dobeno, 63-13-11-1-0. Sr so du Kamnik 12-15 km, žand o pTtš žup Mengeš 5 km, zdr fin Domžale 6 km, žel Trzin 4 km. Nm 375-525 m. Je edina naselbina na položnih policah Zgornje, Srednje in Spodnje Dobeno. Radi prisojne lege dober poljski pridelek, glavna vrednost v gozdnem in sadnem drevju. Radi jelovine ugodno za čebelarstvo. Tih in ljubeč kraj z lepim razgledom, ki ga radi obiskujejo izletniki in smučarji (izletniški dom s prenočišči). Dostop z vozom iz Trzina ali Loke (dobro uro), do Rašice 1/2 ure.

Loka pri Mengšu, 433-93-43-35-16. Sr so du Kamnik 9 km, žand o pTtš žup Mengeš 2 km, zdr fin Domžale 3 km, žel Trzin 2 km. Nm 305 m. Velika vrstna vas med Mengšem in Trzinom, 1/4 km z. od ban. ceste; hiše se drže starejše ceste ob nizkem levem bregu Pešate, le par samotnih domov in podr. cerkev je umaknjenih med precej močvirnate travnike na desni breg (zaselek na Gmajni). Vsestransko razvito kmetijstvo oddaja na trg, zlasti v Ljubljano, dnevno ca 100 l mleka, obdobjno pa govedo, prašiče, jajca in perutnino, malo poljskih pridelkov. Obrt dela večinoma za vaško uporabo, delavski sloj je šibak. Vas se ponša z enim najlepših in najbolj ohranjenih gradov v Sloveniji (Habah ali Jablje). Sezidali so ga 1530, konec 16. ali v začetku 17. stol. prezidali, okrog 1745 renovirali. Današnji lastniki gradu in posestva so baroni Lichtenbergi. Ima še močne arhitekturne znake iz gotske dobe, prezidava v baročnem slogu (17. stol.) je harmonična z njo, izredno pozornost pa vzbujajo freske, slikane imitacije gobelinov, oprava in slike v notranjščini, največ iz 18. stol. Velika obednica spada med najlepše baročne slikane prostore naših gradov, krasna je knjižnica in drugi prostori v I. nadstropju do "kitajske sobe", v enotni opremi (1745) z razkošjem motivov. Med slikami je šest podob (delo H. A. Weisenkircherja) in pomembni portreti Lichtenbergov. Podr. cerkev sv. Primoža in Felicijana, muč., prvič omenja 1526 zapisnik cerkv. dragocenosti. Cerkev ima vidne ostanke prvotne gotske arhitekture v z. steni; baročno predelana je bila 1751, prenovljena pa 1895. V zvoniku s korenasto streho je srednji, z reliefi okrašen zvon še iz gotske dobe. Na j. steni Koželjeva freska sv. Krištofa in grb Lichtenbergov. Oprava iz 17. in 18. stol., deloma prav lična (omara v zakristiji).

Krajevni leksikon dravske banovine iz leta 1973

Krajani Loke pri Mengšu!

Krajane ob novozgrajenih sekundarnih kanalih obveščamo, da se lahko priklopite na kanalizacijo, seveda pod nadzorom KSP Domžale, dela pa vam lahko izvajajo za to pooblaščen in usposobljeni izvajalci.

KS Mengeš

Loka

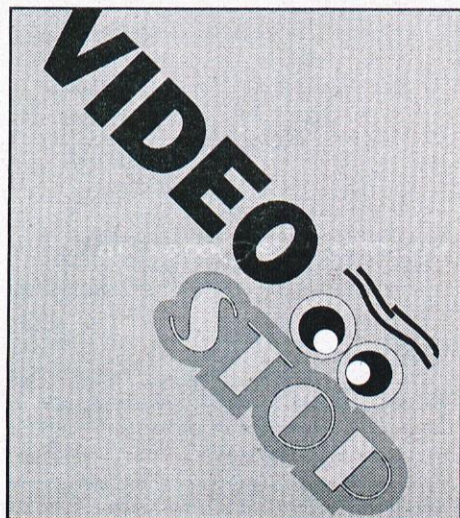
Kako in kje v Loki obveščati ljudi o tem in onem, ko imamo oglasno desko samo na gasilnem domu? Tudi Ločanom bi prav prišel betonski stožec ali dva in problem bi bil rešen!

Jože Brojan

Obvestilo!

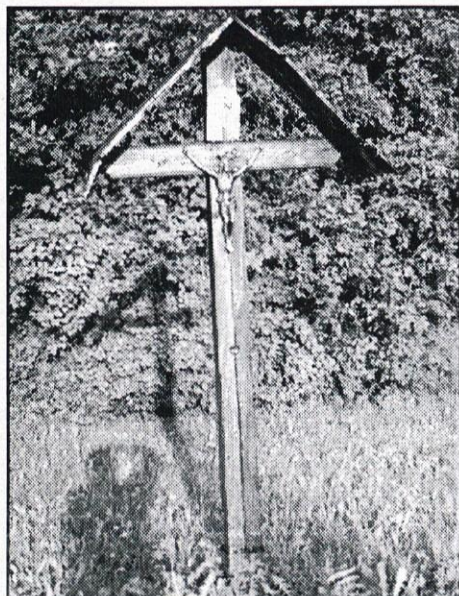
Obveščamo vse, ki želite na področju drobnega gospodarstva, obrti in podjetništva pričeti z dejavnostjo ali jo širiti, da sta KS Mengeš in Razvojni zavod Domžale pristopila k izgradnji OIK (Obrtno industrijski kompleks) na območju ob Gorenjski cesti (jama - SCT).

Kdor želi pridobiti nove prostore, naj se osebno zgleda v tajništvu KS Mengeš v času uradnih ur, v ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00 ure, v sredo od 8.00 do 12.00 ure in od 14.00 do 17.00 ure. Pokličete nas lahko tudi po tel. 737-081.

ŽIVLJENJE KS

UTRINKI IZ LOKE

1. Križ je krščansko pa tudi slovensko znamenje vernosti. Mnogo jih je posejanih po naši lepi deželi, toda ali so vsa lepo urejena. Tudi Kraljevo znamenje v Loki, ki stoji sredi polja in travnikov na Gmajni, je eno izmed njih. Ker ga je že dodobra načel zob časa, kip Jezusa pa so neznanci celo ukradli, so ga domačini obnovili. S to obnovo je družina Ocepek morda podžgala zavest še komu, ki ima znamenje v svoji bližini, da bo odslej bolj skrbel za kulturno dediščino naših prednikov.

4. Slavja ob blagoslovitvi loške cerkve je konec. Sedaj nas čakajo druga dela, napeljava elektrike v cerkev in osvetlitev od zunaj. Mlaj pa bo treba spraviti na žago, kar bodo loški gasilci storili z veseljem.

2. Tako radi govorimo o čistem okolju in kako radi bi naravo ohranili pred onesnaževalci! Dajmo ljudem možnost poboljšanja in namestimo tudi v Loki večji kontejner za odpadke in steklo, pa bodo morda gozdovi in polja, potoki in travniki zopet postali zeleni! Poskusiti ni greh, mar ne? **Foto: Franc Dimec, Tekst: Jože Brojan**

3. Ločani, ali nam je lahko okolica spomenika padlim in kamnitega mostu sredi vasi v ponos? Gotovo ne. Poskrbimo za to, da jo očistimo in temu kraju vrnemo lepši videz. Bilo bi priporočljivo in lepo. Potrudimo se v soboto, 24. septembra, ob 9.00 uri dopoldne priti in nekaj narediti za svojo vas. Morda nam celo uspe, kdo ve!

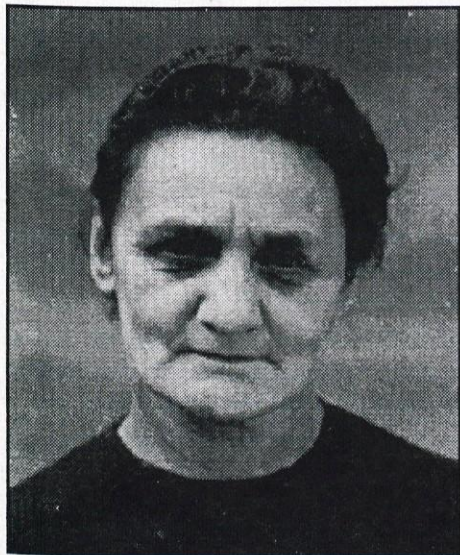

5. Na letošnjem občinskem tekmovanju gasilcev v Radomljah so mladi loški gasilci zopet blesteli. Dosegli so dve prvi, drugo, četrto in peto mesto. Čestitamo! Brane, Robi in Slavc s svojo predanostjo gasilstvu dokazuje, da ste odlični mentorji in pravi vzgojitelji mladih gasilcev. Rezultati in število mladih v našem društvu zgovorno kažejo o tem. Odlično, ni kaj!

ŽUPAN NA OBISKU

ANA ZALOKAR

Ana Zalokar

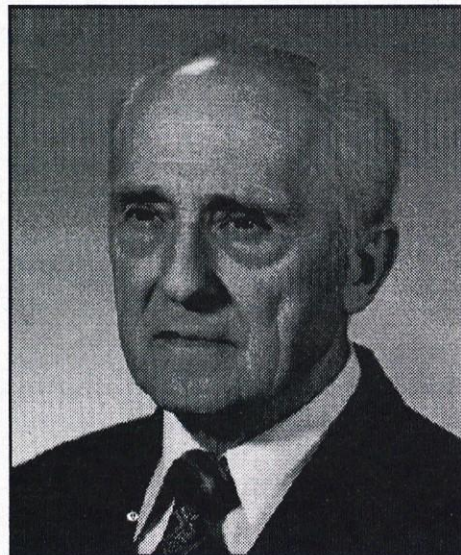
Avgusta je praznovala rojstni dan Anica Zalokar. Njena otroška leta niso bila najlepša. Rodila se je v Komendi. Prvo svetovno vojno je preživela v varnem naročju starega očeta. Imela ga je zelo rada. Kot je bilo takrat v navadi, je tudi Ana morala kmalu od doma. Svoj kruh si je služila na raznih kmetijah v Kamniku, Mekinjah, Ljubljani itd. Leta 1931 jo je pot prinesla v Mengeš. Na kmetiji pri "Molavčevih" so jo vzeli za "svojo", zato je tukaj rada ostala. Tudi po letu 1947, ko se je zaposlila v tovarni Trak Mengeš, je po delu še vedno odhajala domov k Molavčevim.

Mengeš se ji je priljubil. Leta 1972 je dobila svoje stanovanje. Molavčeva Ana je v mlajših letih rada potovala. Še zdaj se rada spominja sindikalnih izletov na Štajersko in Dolenjsko. Oglevala pa si je tudi Plitvička jezera na Hrvaškem. V Domu počitka Mengeš jo poznamo že skoraj tri leta. Še vedno se rada smeje in je dobre volje. Večkrat nam prinese kaj iz trgovine. Vsi jo imamo radi. Za 80. rojstni dan ji je prišel čestitat župan, gospod Janez Per. Bila je zelo vesela.

Tudi mi ji čestitamo! Želimo ji še veliko zdravja in da bi bila še dolgo med nami.

Julka Stražar

ANTON JAMŠEK

Anton Jamšek

Ko stopim na dvorišče Jamškovih, me zajame domačnost male domačije: zaprto dvorišče, pograbljen pesek, vmes odpadlo listje; žene me k pletenim stolom, za katere izvem, da jih je naš jubilan, Štefelnov Tone, dobil za 80-letnico, a preveč piha veter, Tone pa se po zadnji bolezni še ni povsem opomogel, zato sedemo v kuhinjo. V hiši takoj začutim, da je gospodar mizar, kar sem seveda vedela od malega, a tudi če ne bi, hiša "diši" po mizarju: pohištvo, čeprav "še od poroke", je vzorno vzdrževano, s pogledom se ustavim na mnogih podrobnostih, na katerih čutim skrbno mizarjevo roko. Tone si je hišo postavil na domači parceli. 1950. l. se je oženil in tu sta z ženo začela skupno pot. Sicer je iz Pristave - najmlajši od sedmih Štefelnovih otrok, od katerih sta dva umrla majhna. Zdaj so živi še trije. Očeta se ne spominja; kot avstrijski vojak je ostal nekje v Srbiji - nikoli se ni vrnil domov... Tone je hodil v šolo v Mengšu, nato se je šel učiti za mizarja k mojstru Štemplju. Pravi, da ga je ta poklic veselil, da ni šel k Štancarju "kar tako", na mamino željo. Pri hiši, kjer se je izučil, je tako rekoč ostal do upokojitve - z majhnimi presledki, ki so jih začrtale vojne razmere. Kot dober mizar je delo vedno jemal skrajno resno in takega smo spoznavali celo otroci, ki smo se hoteli igrati v "kotlah" skladovnic desk.

Zdaj je upokojen, ne pritožuje se nad Zničemer, le zdravje mu je v zadnjem letu nekoliko "ušlo iz rok". A spet začenja živeti z

optimizmom; to začutim med pogovorom, ko bi to in ono rad povedal kar hkrati: kako je igral pri godbi (30 let), kako so po sobotnih vajah šli še zapet na vas pa tudi pod okna deklet in kako je igral. Vseh vlog se živo spominja in začutim, da mu je vendarle hudo, da je vse to že preteklost... Godbo ima še vedno rad, vesel je, da je bil njen član in komaj čaka, da gre na kakšen godbeni koncert.

Ob 80-letnici, ki jo je, kot sam pravi, slovesno praznoval, mu želimo zdravja in zadovoljstva v krogu žene, otrok in vnukov.

Jožica Marin

CVETLIČARNA MARJETA

Trčinov trg 2, Mengeš   odprto od 8. do 12. ure
tel.: 738 - 630   od 15. do 19. ure
(ob nedeljah in praznikih 841 - 560)   sc⁴.xola od 8. do 17. ure

AVTOŠOLA

RETOS

MENGEŠ

tečaj 5.10.94 ob 16⁰⁰

tel. 739 - 621

HIT-FIT

Mehka voda - dvojni prihranek in najboljše darilo gospodinji

V Mengšanu ste do sedaj o vsebini vode, ki vam priteče iz pip, lahko že marsikaj prebrali, izvedeli nekaj novega, kar do sedaj niste še nikjer zasledili. Morda vam je kateri članek o vodi vzel nekaj več časa, ker ste ali pa še boste o njem malo več razmišljali.

Okar obstaja človek, mu je od vsega začetka za osnovni obstoj in preživetje potrebna tudi voda. Prav to vodo, ki jo človek najbolj potrebuje za obstoj, si jo je z razvojem najbolj onesnažil, zastrupil in uničil. Poleg raztopljenih, nezdravih in nevidnih primesi v vodi je zraven še mnogo trdih delcev, ki odpadajo od cevi. Veliko kamenja in nesnage pa pride med vodo tudi s popravilom cevovodov.

Daljši čas že spremljam kvaliteto pitne vode, toda ta kvaliteta strahotno hitro pada, zato si vedno bolj prizadevam in tudi to predlagam na vseh področjih, kjer je to možno, da bi voda, tam kjer se pripravlja hrana na kakršenkoli način, povsod filtrirala vsaj do 100 mikronov. S filtracijo bi dosegli vsaj to, da bi vodi odvzeli vse trde delce, ki so škodljivi našemu zdravju in zaščitili vsa tesnila navadnih, krogličnih in keramičnih pip.

Opisal vam bom primer, ki morda ne spada najbolj sem zraven, pa vendar, tudi to je dobro za poduk. Srečal sem se s tehničnim vodjem ene od žitovih pekarn iz ljubljanske regije. V pogovoru mi je povedal, da so v njihovi pekarni dobili reklamacijo in sicer pri kruhovih drobtinah. Na papirju ob vrečki drobtin je pisalo, da so med drobtinami veliki čudni koščki materialov, ki ne spadajo med drobtine. Drobtine so pogledali pod drobnogledom in ugotovili, da je resnica, kar je pisalo na papirju. Problem je bil, kako to odstraniti. Drobtine so spustili preko magneta in na njem so ostali kovinski ostružki in rja. Pod drobnogledom je bilo ugotovljeno, da je med drobtinami tudi nekaj drobnega peska. O teh primeseh so veliko razpravljali, a žal nikakor niso mogli ugotoviti, komu naj jih pripišejo. Menili so, da se prične s kovinskimi ostružki že pri žetvi na polju, pri mletju pšenice, pa nekaj lahko pride zraven tudi pri pekih. Samo kako, saj je moka vedno čista?! Ko pa sem omenil, da če bi bil jaz prisoten pri sestavljanju zakonov za filtriranje vode, bi ta

zakon prav gotovo že sprejeli. Tu pa se mu je odprlo in pravi, da je voda kriva za reklamacijo.

Filtrirati bomo morali vso vodo, ne samo z grobo filtracijo za zaščito tesnil in odvzem trdih delcev, pač pa tudi s filtri, ki vodi odvzamejo klor, nitrate, težke kovine, pa še in še. V vodi zadržijo kalcij in magnezij. Drugi primer filtra pa odvzame vodi vse primesi in jo samo obogati s kisikom. Pomni, ko se bo naš in moj organizem naveličal uživati strupe, ki jih lahko odvezemo iz vode s filtracijo, bo moja reklamacijo sprejemal le še "britof".

Imeti mehko vodo v stanovanju, obrti, podjetništvu in industriji je za nekatere bralce spet nekaj novega. To pa je tisto, kar sem v avgustovski izdaji Mengšana že napovedal. Mehka voda, dvojni prihranek in najboljše dokazilo gospodinji.

Lahko si predstavljamo mehko umazano vodo, to je deževnica. Mi pa živimo na področju, kjer so vodna zajetja za napajanje naših vodovodov na peščenih tleh in voda vsebuje zelo veliko kalcija in magnezija, zato rečemo, da je voda trda. V Sloveniji so vodovodna zajetja, kjer voda ne vsebuje prav veliko kalcija in magnezija. Po eni strani je to dobro, po drugi pa tudi ne. Na našem področju so vsa vodovodna zajetja - črpališča na prodnatih apnenčastih tleh. Podtalnice so vse globje in preko večjega števila kamenčkov gre voda, več ima v sebi raztopljenega kalcija, ki nam povzroča nemalo težav pri segrevanju vode. Ko se voda segreva nad 60°C, je znano, da se raztopljeni kalcij začne izločati iz vode in nastaja lepljiv vodni kamen. Ugotovili ste, da vam grelna telesa ne proizvajajo več toliko toplote - vroče vode, kot takrat od začetka, ko ste jih montirali. Jasno, na grelce se je nabral lepljiv vodni kamen. Če je na grelcu 2 mm lepljivega vodnega kamna, porabite 10 % več energije. Zgodi pa se, da se na grelcu nabere tudi do 10 mm lepljivega kamna, hkrati vam vzame kar do 50 % energije.

Tu si lahko predstavljate, koliko plačate za električno energijo. Če imate bojler na elektriko, grejete predvsem kamen. Opazili ste tudi, da vam sončni kolektorji in vodna črpalka ne dajeta več toliko tople vode kot na začetku po montaži. Lepljiv vodni kamen se useda tudi na posodo in v kotlu za centralno ogrevanje. Lahko pa preprečimo nastajanje lepljivega vodnega kamna, popolnoma preprosto, ne da bi vodi kaj dodali ali pa ji kemično kaj odvzeli.

Recimo, takoj za vodnim števcem, ko voda pride v objekt, lahko montiramo magnet z močnim magnetnim poljem. Ko voda steče preko tega, se ioni kalcija in magnezija nevtalirajo in bežijo drug od drugega, nikjer ne nastaja na grelnih telesih in tudi na posodi lepljiv vodni kamen. Te magnetne silnice delujejo v vodi 48 ur, nakar se voda povrne v prvotno stanje. Silnice naj bi pozitivno vplivale tudi na ljudi, ki imajo težave z različnimi kamni v telesu, kajti voda je v telesu prisotna le 30 minut.

Imamo magnetne mehčalce različnih vrst in oblik. Ko se boste odločali za magnetni mehčalec, se odločite za takšnega, da bo zaščiten z nerjavečo kovinsko prevleko, kajti trajni magnet je sestavljen iz petih vrst različnih kovin in če niso prevlečeni in zaščiteni, povečajo velike - močne galvanske tokove in v vodi še povečajo prisotnost težkih kovin. Magnetni mehčalec se najbolje obnese tam, kjer je voda v gibanju.

Radi bi montirali magnetni mehčalec tudi pred vstopom vode v visokotlačni kotel. Praksa je pokazala, da magnetni mehčalec ne učinkuje dobro povsod tam, kjer voda izpareva, kajti v visokotlačnih kotlih nastaja obloga argonita. Voda, ki gre preko magnetnega mehčalca, njene kapljice se posušijo, za njimi ostaja bel prah, ki ga z lahkoto odstranimo, se imenuje kalcijev karbonat.

Ali ste že ugotovili, kaj pomeni dvojni prihranek? Verjetno še ne. Če montirate na vhodno vodovodno cev vašega stanovanja ali kjerkoli drugje magnetni mehčalec, ne nastajajo na grelnih telesih debele obloge lepljivega vodnega kamna. Tu prihranimo z ogrevalno energijo, če pa se vodne kapljice posušijo, jih brez dodajanja kakršnega koli čistila z lahkoto odstranimo, kar pomeni dvojni prihranek. Ionski izmenjevalec se montira povsod tam, kjer je potrebno, da se iz vode kalcij in magnezij popolnoma odstranita. To je naprava, ki ima v svoji notranjosti ionsko maso, ki na sebe veže kalcij, magnezij in še druge vsebnosti, ki jih ima voda, da ne nastajajo nezaželjene obloge na toplotnih izmenjevalcih. Kdor se odloči za nabavo ionskega izmenjevalca, naj bi dal vodo predhodno v analizo, da se vidi njena sestava, v ionski izmenjevalec pa se vgradi prava ionska masa, ki na sebe veže tisto, kar v vodi ne sme biti. Izhodna voda iz ionskega izmenjevalca mora imeti vedno nič francoskih ali nemških stopinj. Trdota vode se meri v posebnih trdotnih stopinjah.

VAŠA POŠTA

Mnogo pa je odvisno pri delovanju ionskega izmenjevalca od avtomatike, za katero se odločimo. Poznamo tri vrste: časovno, volumetrično in časovnovolumetrično. Časovna avtomatika nam regenerira ali izpira ionsko maso na določen čas. Volumetrična avtomatika nam regenerira ali izpira ionsko maso po pretoku določene količine vode. Časovnovolumetrična regenerira ali izpira ionsko maso v določenem času za določeno količino vode. To so samo grobe razdelitve avtomatike.

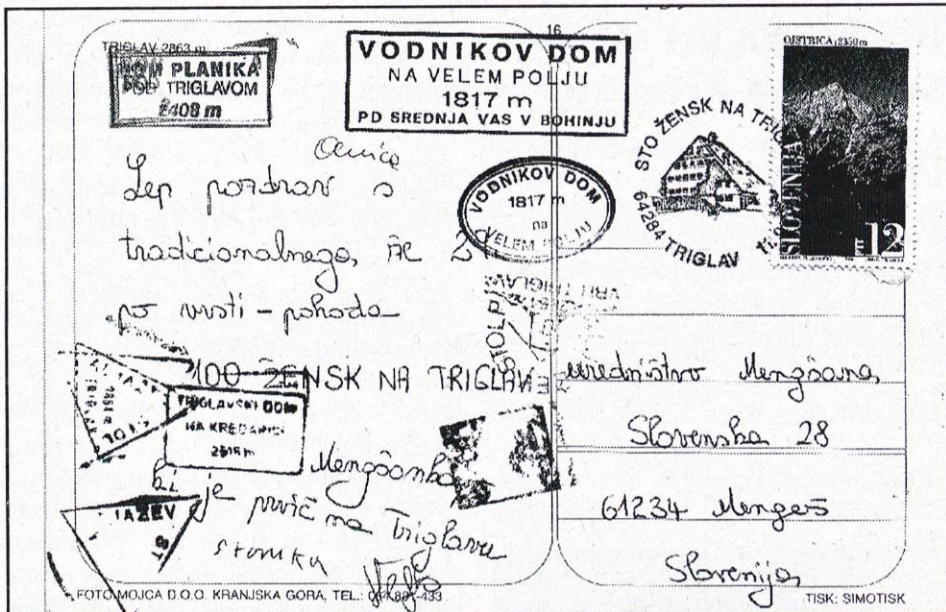
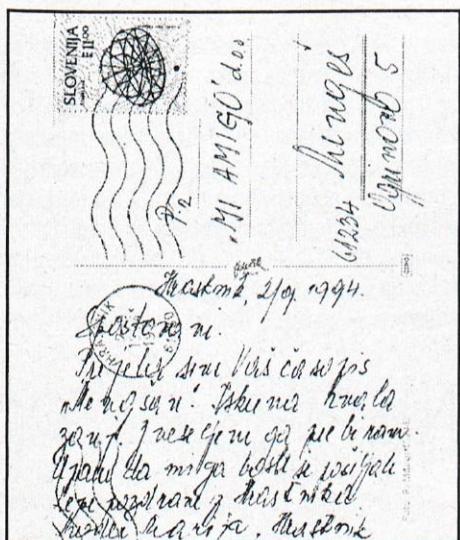
Ostal mi je še samo poklon - največje darilo gospodinjji. V vsakem gospodinjstvu je v bližini pomivalnega korita krpa, s katero se pobriše voda ob pripravljanju hrane. Tudi posodo je potrebno dobro obrisati, da na njej ne ostanejo madeži od vodnih kapljic. Tudi v kopalnici, kjer se kopamo - umivamo je potrebno veliko čistiti, kjer ostajajo lepljivi madeži od vode. Ko pa se montira magnetni mehčalec vode s 100 % delovanjem, voda za seboj ne pušča lepljivega vodnega kamna, pač pa samo rahel kalcijev karbonat. Ta kalcijev karbonat se z lahkoto očisti, kar pomeni, da je to najboljše darilo gospodinjji, ker brez težav odstrani madeže, za katere porabi danes dosti truda in časa.

Lojze Peterlin

Spoštovani!

Prejela sem Vaš časopis "Mengšan". Iskrena hvala zanj. Z-veseljem ga prebiram. Upam, da mi ga boste še pošiljali. Lepe pozdrave iz Hrastnika,

Moder Marija, Hrastnik

Spoštovani gasilci

Zogorčenem sem prebral članek v avgustovskem Mengšanju z naslovom Ognjena noč v Radomljah.

Vnoči iz petka na soboto, 23.07.1994, so bili v sorazmeroma kratkem času štiri požari, in sicer trije na področju GD Radomlje (ta stavek sem prepisal, oprostite prosim). Sramota za pisca tega teksta - članka, da ne ve, da je med Mengšem in Radomljami še en kraj, ki spada v PGD HOMEK, da v njem tudi živi poveljnik občinske gasilske zveze, pa morda še kdo. Povečini smo gasilci v tem kraju tudi nezadostno pripadno zavedni in člani homškega GD že od nekoč. Seveda pa so tudi izjeme in koristoljubneži.

Enaka krivica se temu kraju godi tudi ob železnici. Železniška postaja stoji točno v tem kraju, samo da postaja nosi nazivno ime Jarše. Po novem pa Jarše - Mengeš, čeprav to železniško postajo lahko Mengšani prosto gledate le z daljnogledom z Gobavice. Tudi označba tega kraja je dobra, le da iz menške strani tabli ne stojita na pravem mestu. Do nedavnega, morda je še danes, jutri pa bo to kdo odstranil mejni kamen med Mengšem in tem krajem stoji ali je stal ob cesti ob živi meji pri Škarjevih.

Kakor LIP Radomlje tako tudi LEK Mengeš stoji v tem kraju. To so mi povedali starejši krajani, na žalost so nekateri že pokojni. Vse, kar je pomembnega v tem kraju, so mu odvzeli malo večji sosedi. Mengeš vzhodno meji na ta kraj in nikakor ne na Radomlje. Radomlje so šele vzhodno od tega kraja, preko mostu Kamniške bistrice.

Ta kraj pa se je, se in se bo še imenoval PRESERJE, če tega slučajno še ne veste. Škoda, to je učna snov prvega razreda osnovne šole, morda pa ste že v "penziji". Pomni za vedno to, da Mengeš vzhodno meji na PRESERJE.

Lojze Peterlin

Fotografija leta v našem časopisu Mengšan!

Uredništvu časopisa Mengšan predlagamo, da vključi v svojo vsebino izbor za najboljšo fotografijo leta.

V ta namen predlagamo objavo fotografije domiselne Helene Prelovšek, stare 7 let, ki si je svojo poletno pisarno preselila v lepo urejen pesjak. Skupaj s svojo psičko pasme škotski ovčar in prijateljicami preživijo veliko prijetnih uric v domači letni rezidenci.

Martin Ogrinc

Usodni da pri Mariji Snežni na Kredarici

Nekega dne smo znanci in prijatelji Polone Kompare, znane mengeške športnice, fotografije in sploh "fejst punce", dobili prijazno in lično povabilo:

Polona Kompare in Miha Leskovec Vas vabiva na najino poroko v kapelci Marije Snežne na Kredarici v ponedeljek 22. avgusta ob deseti uri.

Nekateri so se sicer ustrašili, kako bodo prilezli tja gor, a vsem se je zdela ta odločitev imenitna. Še posebno zato, ker vemo, da si je Polona veliko prizadevala, da bi se čim

Polona in Miha pri civilni poroki.

prej zgradilo to najvišje ležeče Marijino svetišče v Evropi. "Bogdan z Dovjega," pravi Polonca, "ki je zidal kapelo na Kredarici, je rekel, da se bo v njej tudi poročil."

Polonca pa je v šali dodala: "Če se boš ti, se bom tudi jaz." Dovški župnik je bil navdušen nad to idejo in tako je beseda dala besedo. Potrebno je bilo vprašati še ženina, ki ni tako zagrizen planinec kot Polona, a Miha je bil takoj za. Oba s Polono nista le občudovala gora, temveč vsega lepega, saj sta vendarle oba poklicna fotografa in povrh zaposlena celo na Televiziji v Ljubljani. In kot bi gore vedele, komu "pozirajo", so se kopale v soncu, v vsem svojem veličastnem razkošju. Ganljivo je bilo opazovati prijatelje z boljšo in slabšo kondicijo, kako se z vseh smeri trudijo proti Kredarici, da bi takorekoč pod brado samega očaka Triglava bili priča tako imenitnemu dogodku. Večina se nas je podala na pot že prejšnji dan, najbolj zavzeti pa so se z ženinom in nevesto vred še pred poroko odpravili na vrh Triglava, ki so ga osvojili prav ob čudovitem sončnem vzhodu.

Eden najmlajših svatov pa je prišel na Kredarico s konjem, to je bil Polonin mali prijatelj, devetletni Jure Volkar iz Mengša, ki je

invalid. Oba starša sta alpinista in tudi Juretu sta vzbudila veliko ljubezen do gora, zato jih je že precej obiskal, čeprav ne more stopiti na noge. Janko Lipovec, po domače Pstnjakov iz Radovne, ki je s konjem prinesel Jureta na Kredarico, je dejal, kako pomembno je, da je Jure planinsko ozaveščen. Sicer bi mu bilo zelo težko prenašati neprestano guganje, še posebno, kadar se je konj nad prepadi prestopal preko skalovja. Vseeno je bilo skoraj prehudo za Jureta, ki je bil zelo utrujen, a vseeno srečen, da je bil lahko tako visoko v gorah in predvsem to, da je videl Polonino poroko. Pa tudi vsakemu, ki se brez dovoljenja s helikopterjem vozi po Triglavskem narodnem parku, bi ga lahko postavili za vzgled in v opomin! Zato se je vodstvo Parka prijazno izkazalo in nosaču plačalo nošnjo za malega junaka. Janko Lipovec je izbral za Jureta najbolj mirnega med sicer že itak mirnimi sedmimi konji, s katerimi tovari po gorah. Konj Romi je vedel, da nosi živ tovor, zato se je prestopal vse previdneje kot ponavadi. Z Juretom sta se tako sprijateljila, da ga je sklenil obiskati v Radovni.

Prijazni Triglavski dom na Kredarici je bil nabito poln svatov in tudi drugih obiskovalcev, ki so hoteli izkoristiti lepo vreme in počitnice. Ženina in nevesto so presenetili mladi mengeški pevci, sami navdušeni košarkarji iz Polonine trenerske "pole". Seveda ni manjkalo tudi drugih športnikov.

Nevesti so vso pot navkreber prijatelji pomagali nabirati poročni šopek iz planinskega cvetja, a ga je natakhar pomotoma vrgel v koš, ker je mislil, da ga je kakšen objestnej pozabil na mizi v kozarcu. Z obžalovanjem je brskal po smeteh, a bilo je prepozno, o šopku ni bilo ne duha ne sluha. Prijatelji so nabrali novega, ki je bil skromnejši, a celo lepši od prvega.

Poročni obred z mašo pa je bil duhovno razkošje na najvišjem nivoju. Poročil ju je Polonin brat Tone; svojo sestro je pospremil na novo življenjsko pot z izbranimi in pomenljivimi besedami, ki so šle prav vsem do srca. Prav tako se je odrezal brat Janez, tudi duhovnik, ki je na praznik kraljice miru posvetil svoja razmišljanja miru, tej bistveni vrednoti človekovega in še posebej kristjanovega žitja in bitja. Dovški župnik Franci Urbanija, Komparetov družinski prijatelj in "šef" Marije Snežne, pa je v duhovnem nagovoru za ženina in nevesto vse opogumil s svojo kleno in prijazno besedo. Somaševala sta še dr. Tone Štrukelj, ki je bil kaplan v Mengšu, in direktor Karitasa, g. Stane Kerin. Gospod

Franci, tudi nekdanji mengeški kaplan, pa je igral svoje skladbe na kitaro. Vsak posebej sta se izkazala še: Polonin nečak Aljaž Kompare s trobento in Bojan Strajnar s kitaro.

Mladi Mengšani so pritrkovali na zvonove. Brez pretiravanja lahko ponazorim to čudovito vzdušje s Cankarjevimi besedami, ki so mi prišle v tistih trenutkih na misel: "Zrasla so nebesa pod Triglavom..." Vsi so vzklikali, da tako lepe poroke še niso videli v življenju. Nekoliko pa je le zmotilo triglavski mir letalo, ki je kar takole z jasnega neba poslalo nevesti takorekoč tretji poročni šopek. Da je v tretje šlo rado, sta poskrbela zakonca Šobar, ki živita v Nemčiji, v Mengšu pa imata hišo v "Komparetovi" ulici. G. Lado Šobar je športni pilot, zato mu je prišlo na misel, da ne bi bilo napak pozdraviti Polono z letalskimi akrobacijami in šopkom čudovitih vrtnic, ki se niso prav nič polomile ob svojem pristanku. To je bila seveda pika na l vsem atrakcijah poročnega dne, ki je bil zares na vsestranski višini, ne samo na nadmorski!

Kakor sta bila ženin in nevesta v planinski Kopravi, tako je bilo tudi poročno kosilo v planinskem stilu, čeprav ni manjkalo šampanjca. To je bila četrta poroka v nanovo postavljeni

Polonin brat Tone opravlja poročni obred.

kapeli na Kredarici. Tudi včasih so se že poročali na Kredarici, seveda redki izbranci. Ta dan sem se spomnila našega prijatelja, nekdanjega bohinjskega kaplana in slovenskega pisatelja Janeza Jalna. Že pred drugo svetovno vojno je poročil na Kredarici mojo rojakinjo, ki je skupaj s svojo materjo oskrbovala kočjo na Kredarici. Za poročno darilo ji je dal velik kravji zvonec, na katerega ja zapisal v bohinjskem narečju: "Navše jenov fletno bit ." (Ne bo še nehalo biti "fletno".)

Naj te prisrčne besede zapišem tudi jaz za Polono in Miha, ki sta tako "fletno" zastavila svojo skupno življenjsko pot.

Marija Cvetek

VAŠA POŠTA

Dragi Mengšani, obrniki, podjetniki, društva!

Vam v poduk in pozorno branje dajemo odlok o zunanjem videzu naselij v občini Domžale, da ne boste imeli težav z inšpektorji, kaznimi, celo nevoščljivimi znanci vam s prijavo ne bodo mogli škodovati, če boste upoštevali vse naslednje člene:

1. člen

S tem odlokom so predpisani ukrepi in načini urejanja, vzdrževanja in varstva površin in stavb, ki naj zagotovijo naselijem urejen, privlačen videz in kvaliteto bivanja. Odlok ureja tudi plakatiranje.

2. člen

Lastniki in uporabniki zgradb, poslovnih prostorov, pomožnih drugih objektov in pripadajočih zemljišč morajo skrbeti za njihov urejen videz, in sicer:

- izložbe morajo biti urejene in v nočnem času osvetljene,
- redno vzdrževati oznake firm, napisane table, markize ipd.,
- odstraniti dele ali celotne objekte, ki se rušijo oz. jih ni možno vzdrževati,
- stare zgradbe, ki so bile že nadomeščene z novimi, je potrebno v roku enega leta odstraniti,
- redno čistiti pločnike in pripadajoče parkirne prostore ter druge površine pred lokali oz. ob lokalih in objektih, kjer opravljajo svoje delo,
- odstraniti provizorne objekte, ki niso urejene-ga videza,
- redno čistiti in pleskati okna, zunanja vrata, balkone,
- redno vzdrževati fasade objektov, strehe, žlebove, snegobrane in dimnike tako, da ne pomenijo nevarnosti in niso zanemarjeni,
- redno vzdrževati dvorišča, dovozne poti, vrtove, zelenice in ograje.

3. člen

Prepovedana so dejanja, ki kazijo podobo naselja, in sicer:

- prislanjanje koles na fasade zgradb, na ograje in drevesa v bližini za to urejenih mest,
- kampiranje ali ustavljanje za daljši čas z namenom bivanja oz. piknikovanja na javnih površinah, ki temu niso namenjene in na površinah v lasti fizičnih ali pravnih oseb brez njihovega soglasja,
- odmetavanje odpadkov ali puščanje uporabnih ali neuporabnih predmetov in stvari na javnih površinah in na površinah v lasti pravnih in fizičnih oseb brez njihovega soglasja,
- opustitev vzdrževanja cvetličnih korit,

- uničenje ali poškodovanje spomenikov, spominskih plošč in obeležij, zgradb, drogov javne razsvetljave, smetiščnih posod, košaric za odpadke, klopi in drugih komunalnih naprav,

- izpuščanje odpadnih voda na ceste, ulice, trge, pločnike, javne poti, zelenice, parke, parkirišča ter zemljišča v družbeni in zasebni lasti,

- opuščanje starih in nevoznih prevoznih sredstev ali bivalnih in drugih prikolic ter vlečnih vozil na parkiriščih in drugih javnih površinah in na površinah v lasti pravnih ali fizičnih oseb brez njihovega soglasja,

- puščati iztrebke hišnih živali in stvari ali snovi, ki povzročajo smrad oz. privlačijo mrčes na javnih površinah in tistih v lasti fizičnih in pravnih oseb brez njihovega soglasja.

4. člen

Graditelji morajo pri načrtovanju gradenj upoštevati smernice o arhitektonskem izgledu, ki so podane v lokacijskih informaciji, lokacijski dokumentaciji in drugih urbanističnih dokumentih.

5. člen

Postavljanje reklamnih tabel, transparentov, oznak firm, markiz, miz in stolov pred lokali, plakatnih stebrov, panojev, oglasnih desk in podobnega je dovoljeno samo na podlagi dovoljenja občinskega upravnega organa, pristojnega za urejanje prostora in varstvo okolja.

Ti objekti morajo biti redno vzdrževani, postavljeni izven cestnega sveta in tako, da ne ogrožajo prometne varnosti. Objekti so lahko postavljeni le v območju naselij oziroma znotraj krajevnih tabel (prometnih znakov za ime in konec naseljenih krajev).

Pri izdaji dovoljenja je upravni organ dolžan upoštevati predpise o urejanju naselij in graditvi objektov, od investitorja pa zahtevati tudi soglasje organizacije za redno vzdrževanje cest (Javno komunalno podjetje Domžale) in mnenje pristojne krajevne skupnosti (pisno mnenje KS Mengeš).

6. člen

Občina in krajevne skupnosti ali druge pravne in fizične osebe (v nadaljevanju: pooblaščen koncesionar) postavljajo plakatna mesta, jih vzdržujejo ter nanje nameščajo in odstranjujejo plakate, oglase in druge propagandne materiale. Koncesijo podeli Izvršni svet SO Domžale na podlagi rezultatov opravljenega javnega razpisa.

S podelitvijo koncesije so pooblaščen koncesionarji na podlagi pogodbe zavezani za celotno organizacijo plakatiranja.

7. člen

Plakatiranje na območju občine Domžale je dopustno samo na za to namenjenih mestih.

Na zunanjo stran izložbenih oken in fasadnih površin poslovnih prostorov ni dovoljeno lepiti plakatov.

Za plakatiranje političnih strank v uradno določenem času pred volitvami velja, da je postavitve oz. določitev plakatnih mest in plakatiranje dovoljeno samo na osnovi priglasitve pristojnemu upravnemu organu, ki vloge rešuje po skrajšanem postopku. Pri izdaji soglasja mora upravni organ upoštevati predvsem prometno varnost motornih vozil, pešcev in kolesarjev. Vsa tovrstna plakatna mesta in plakate mora priglasitelj odstraniti v desetih dneh po volitvah.

8. člen

Nadzor nad izvajanjem določb tega odloka opravljata Управа inšpekcijskih služb občine Domžale in Policijska postaja Domžale.

9. člen

Z denarno kaznijo v znesku 5.000 do 60.000 SIT se kaznuje za prekršek posameznik, ki krši določbe 2. člena (alineje od 1 do 7), 3., 4., 6. in 7. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo v znesku 20.000 do 200.000 SIT se kaznuje za prekršek pravna oseba in podjetnik posameznik, ki v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti krši določbe 2. člena (alineje od 1 do 7), 3., 4., 5., 6. in 7. člena tega odloka.

Z denarno kaznijo v znesku 5.000 do 60.000 SIT se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki krši določbe 2. člena (alineje od 1 do 7), 3., 4., 5., 6. in 7. člena tega odloka.

10. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o komunalni ureditvi in zunanjem izgledu naselij v občini Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 3/64 in 23/89).

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 35101-310/93-9

Datum: 23.12.1993

*PRESEDIK SKUPŠČINE OBČINE DOMŽALE
mag. Ervin-Anton SCHWARZBARTL, dipl. ing., l. r.*

Odlok o zunanjem videzu naselij v občini Domžale, Uradni vestnik občine Domžale Domžale, 27.12.1993, št. 22

MENGŠAN

Pravila telefoniranja

Ljudje iz dneva v dan več časa posvetimo ljudni napravi, ko sogovornika na drugem koncu sveta prav dobro slišimo. Tako se vse prevečkrat dogaja, da nam telefon prihrani veliko časa, ko bi se spodobilo, da nekoga obiščemo in z njim poleg običajnih fraz spregovorimo kaj lepšega, bolj človeškega.

Marsikdaj presedimo za mizo ure in ure in telefoniramo. Službeni pogovori so običajno dokaj kratki, skopi, ko pa preidemo na neslužbene, privatne težave, se nam kar naenkrat nikamor ne mudi. Veliko imamo povedati o sosedu, znancu, njegovem avtu, pa novi obleki, dopustu, ...

Žal mora marsikdo med nami veliko časa žepotrošiti za vrtenje številčnice in dvigovanje telefona, zato smo morda prav mi še bolj dojemljivi za način in bonton pri telefoniranju. Namesto pravil, kako telefonirati, bomo danes napisali, kako se ob telefonu ne vesti.

- Ko telefon zazvoni, ne reci "Ja?" "Prosim!" "Koga?"

- Ko želi tisti, ki je klical, govoriti z osebo, pa jo v ozadju celo sliši, ne reci, da je ni. Sogovornik na drugi strani žice sliši vse.

- Nikdar ne prekini telefonskega pogovora brez pozdrava ali sredi stavka sogovornika.

- Ob telefonskem pogovoru nikdar ne jej, ne pij in ne kadi!

- Ne naberaj sogovornika po telefonu. Bistveno bolj karakterno je, da tej isti osebi vse poveš v obraz (če si to upaš in ne uporabljaš telefona za krinko).

- Nikdar ne obljublaj sogovorniku, da boš predal sporočilo, če tega že vnaprej ne nameravaš storiti.

- Svoje slabe volje ne trosi po telefonski žici.

Poletna jezikovna šola

V letošnjem avgustu je podjetje Mi amigo prvič organiziralo poletno jezikovno šolo tudi v tujini. Namenjena je bila nekoliko starejši mladini od 12. do 18. leta, saj so že samostojnejši in željni spoznavanja sveta. Hkrati pa imajo že toliko predznanja, da se želijo preizkusiti, kje so s svojim znanjem. Tako so lahko na Madžarskem ob Blatnem jezeru najprej ugotovili, da nastanitveno mestoce Balatonföldvár in tudi vsa ostala

mesta sploh niso "za luno", temveč prav prijetna za letovanje, z mnogimi zabavišči, športnim programom in nočnim življenjem.

Tako je bilo kar težko začeti prvi učni dan. Otroci so celo predlagali: "Dajte no, pa se ne bomo res učili; radi bi uživali in izkoristili zadnje dneve počitnic brez učenja. Saj ne bomo povedali staršem!" No, težko je proti desetim glasovom vztrajati pri svojem, pa kljub temu. Bila sem prepričana, da bodo še kako radi prisluhnili angleškemu in nemškemu jeziku. Nemškemu zato, ker smo ugotovili, da je to prevladujoči tuji jezik Madžarov, in da je potrebno poznati vsaj osnovne fraze in vjudnostne izraze.

Postanek na poti v Budimpešto. foto: M. Strmšek

Učitelji pri Mi amigu že dlje časa ugotavljamo, da tipičen šolski pristop mlade odbija, zato prakticiramo povsem drugačen

Mi Amigo ne pozna meja...

način izobraževanja. Tudi na tem taboru je bilo učenje tesno povezano z igro, ustvarjalnostjo in tekmovalnostjo.

Še celo Lili, Maja in Tina so se vsaj počitniško navdušile za angleščino, celo med počitkom so si izposojale angleške revije in igrice.

Nismo pa se samo učili, bili smo tudi sicer pridni in smo obiskali Budimpešto, igrali tenis, odbojko, se obmetavali z blatom iz Blatnega jezera, šli na večerni izlet z ladjo in ugotovili, da obstaja tudi "jezerska bolezen", obiskali smo tudi Bazar.

Tudi zvečer nam ni bilo dolgčas, privoščili smo si celo izlet z vlakom v bližnji Siofok, kjer

smo se vkrcali na ladjo s pravim diskom na palubi, kjer je Iztok, edini fant, spet paradiral v spremstvu naših deklet.

Kakorkoli že, presenečeni so bili nad osveženim in pridobljenim znanjem, pa Madžarska jim je bila tudi zelo všeč, pa še nekaj madžarskih besed jih je naučilo prijazno osebje hotela Real. Ni kaj, še bodo šli tja, navkljub papriki in na trenutke zoprni "tršiči".

Špela Zalokar

Begunci

V Mengšu je bila od 1. do 30. avgusta organizirana poletna šola slovenskega jezika za begunce iz BiH. Ministrstvo za šolstvo in šport je nalogo zaupalo podjetju Mi amigo, ki je sprejelo čez 50 osnovnošolcev.

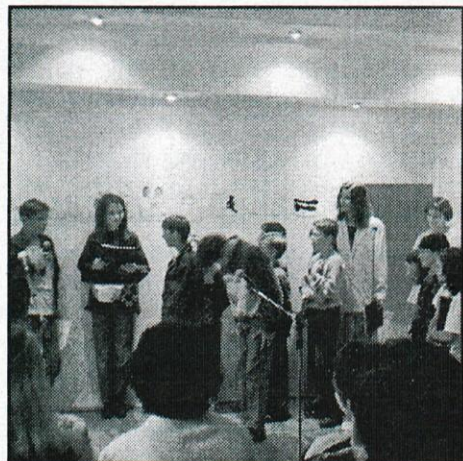
V skupinah je pouk potekal za vsako štiri ure dnevno, vodili pa sva jih dve učiteljici, obe Špeli. Pogovarjali smo se izključno v slovenskem jeziku in jih učili brati, pisati, pravilno izražati se tudi v spontanem pogovornem jeziku, gledali pa smo tudi slovenske filme.

Organizirali smo tudi dve ekskurziji - obisk domžalske knjižnice in ogled mengeškega polfinalnega tekmovanja za pokal Zlate harmonike Ljubečna 94.

Na zaključnem nastopu za starše, medije ter goste z ministrstva ni bilo nobene treme, podelili smo tudi potrdila tistim, ki so uspešno opravili preizkus znanja.

Verjetno bo tako v letošnjem šolskem letu sporazumevanje lažje tako za begunce kot za učiteljice, čeprav je razumljivo, da bi otroci najraje bili spet doma, kajti domotožja tudi nam niso mogli prikriti.

Špela Zalokar

Nastop mladih beguncev.

foto: M. Strmšek

NAŠI PESNIKI IN PISATELJI

IVAN SIVEC

Črtice iz življenja župnika Jakoba Aljaža

S triglavskim kraljem na Kredarici

Moja pot za Jakobom Aljažem, triglavskim kraljem Matjažem, je trajala poldruge desetletje. Na Dovjem pri Mojstrani imam odličnega prijatelja Sreča Mežnarja, s katerim sva se spoznala pri vojaki in kateremu sem bil pozneje celo poročna priča. Kadar koli sem prišel k njemu na obisk, vedno mi je pripovedoval tudi o Jakobu Aljažu, velikem Slovencu, doma iz Zavrha pod Šmarno goro, kot župnik pa je živel na Dovjem celih sedemintrideset let. Večkrat sva šla na njegov grob, razkazal mi je cerkev, pa tudi po hribovskih Aljaževih poteh me je peljal ničkolikokrat. Ko sem vse globlje spoznaval Aljažovo življenje in vztrajno delo, sem si nekega dne rekel, da bi bilo treba tega vnetega duhovnika, planinca, skladatelja, inženirja, kulturnega delavca... veliko bolj podrobno predstaviti Slovincem, kot je bil predstavljen doslej.

Olje na ogenj je k temu mojemu namenu prillil še zdajšnji dovški župnik France Urbanija, ki je v bistvu neke vrste nadaljevalec Aljaževga dela. Z njim sem za Radio Slovenija pripravil reportažo o Aljaževi kapelici pod Triglavom, ki je bila porušena iz ideoloških razlogov, župnik Urbanija pa jo je s pomočjo dobrih ljudi postavil na novo. Tedaj me je zagnani France tako razvnel s svojo pripovedjo o Aljažu, da nisem mogel več spati in sem skoraj vsak dan premišljeval, kako bi o tem znamenitem triglavskem župniku napisal knjigo.

Temе sem se lotil načrtno. Več mesecev sem zbiral gradivo o Aljažu, priskrbel sem si vse, kar je bilo doslej napisal o njem oz. kar je tudi sam napisal o sebi, s prijateljem Mežnarjem sva obiskala veliko domačinov, ki so se Aljaža še dobro spominjali, mnogo gradiva mi je dal France Urbanija, pomagali pa so mi tudi na Mohorjevi družbi, posebno urednik Matija Remše. Ko sem prebral tako rekoč vse, kar je bilo dostopnega, se mi je Jakob Aljaž odkril v nenavadno svetli in široki svetlobi: zdelo se mi je, da stoji pred mano, da se mi hudomušno smehlja in mi pravi: 'Kar

daj, napiši nekaj o meni, veliko ne moreš zgrešiti.' Tudi sam sem imel občutek, da mi je zelo blizu po duši tako po značaju kot po pogledu na svet.

Dolgo časa sem premišljeval, v kakšno zunanjo obliko bi spravil življenjepisa o Aljažu. Nekoč se mi je kar samo po sebi posvetilo, da bi bilo bolje kot povest ali roman napisati črtice iz njegovega življenja, ker bi tako še najlažje podrobneje obdelal vse faze njegovega plodnega življenja.

Priznati moram, da sem rokopis že med delom obljubil Mohorjevi družbi, toda ker je Mohorjeva prav lani izdala Aljažev zbornik, smo se sporazumno odločili, da rokopis lahko dam založbi Družina. Glavni urednik Družine dr. Janez Gril je rokopis prebral čez nedeljo in mi takoj napisal nekaj navdušenih vrstic o pisanju. Tudi sam sem imel kar dober občutek, saj se mi je zdelo, da mi je Aljaž dobro zlezel pod kožo. Zelo sem bil vesel, da je Triglavski kralj začel najprej izhajati kot podlistek in da je šele po preizkusu pri bralcih nastala knjiga. Med izhajanjem podlistka so

odličnih barvnih slik in vsi smo si bili edini, da mora biti v knjigi vsaj nekaj tega bogatega gradiva. Popustil je celo dr. Gril, čeprav se je zavedal, da bo zaradi barvnih fotografij knjiga nekoliko dražja. Toda ponudba je bila preveč vabljiva. Gospod Seifert pa je že takrat prišel na dan z zamisljivo o odlični naslovnici, ki vsakogar očara.

Rekli smo si, da bi bilo treba tudi nekaj predstavitev narediti v Aljaževem duhu. Aljaž ni maral zapečkarjev, ni maral zaspancev, ni maral tistih, ki so samo sedeli doma v dolini in tarnali, kako je hudo. Zato smo si rekli, da bomo vsaj nekaj predstavitev opravili na planinskih točkah. Za prvo 'višinsko' predstavitev je pravzaprav kriv predsednik Planinskega društva RTV Slovenija, Tone Jarc, ki je toliko časa hodil za menoj, da sem popustil in smo naredili prvo predstavitev na Šmarni gori, le nekaj sto metrov stran od Aljaževga rojstnega kraja Zavrha, teden dni pred najvišjo predstavitev na Kredarici, ki je bila zamišljena kot prva. V soboto dopoldne je deževalo, vmes se je razjasnilo, pa spet vilo.

Na sliki z leve proti desni: (stojijo) Jože Pavlič, Ivan Sivec, Tomaž Plahutnik, dr. Mojca Zajc, Janez Majcenovič in Rok Lap, (čepita) France Urbanija in Janko Rekar. foto: Tomo Mulej

mi bralci vsak teden kar naprej telefonirali, če bo nastala iz tega knjiga, kdaj bo izšla, zakaj še ne izide... Takega zanimanja ni bilo še za nobeno knjigo doslej.

Zgodovinski trenutek se je nato odvijal v župnišču na Dovjem, kjer smo se zbrali glavni urednik dr. Gril, župnik Urbanija, tehnični oblikovalec Tone Seifert in jaz. Izbrali naj bi naslovnico in nekaj slik. Dovški župnik France je prinesel iz svojega arhiva na ducate

Kljub slabšemu vremenu je bilo na Šmarni gori nadvse veselo, prišlo pa je tudi veliko ljudi - z dežniki, v pelerinah, v pravi planinski opravi.

Za predstavitev sem naprosil Kamniške kolednike, ki so vsi s srcem vneti planinci: baritonist Janez Majcenovič, basist Rok Lap, citrar Tomaž Plahutnik, odlomke iz knjige je bral dramski prvak Andrej Kurent, o nastajanju

(nadaljevanje na naslednji strani)

NAŠI PESNIKI IN PISATELJI

IVAN SIVEC

(nadaljevanje s prejšnje strani)

knjige in o medsebojnih stikih pa sta veliko povedala tudi dr. Janez Gril in dovški župnik France Urbanija. Na Šmarni gori nam je pomagal tudi harmonikar Božo Matičič.

Druga predstavitev je potekala v prostorih Slovenske zadruške kmetijske banke v Ljubljani, ki mi je skupaj s Kmečko družbo pomagala, da smo lahko spravili program in propagando do poslušalcev, tretja predstavitev pa je bila načrtovana na Kredarici, na nadmorski višini 2515 metrov, na mestu, kjer je Jakob Aljaž postavil leta 1896 prvo slovensko kočo in kapelico.

Vremenska napoved je bila za petek zelo slaba. Ponoči ob enih se je vtilo kot iz škafo. Vsi smo bili prepričani, da bo najvišja predstavitev Triglavskega kralja odpadla. Zjutraj sem poklical na Kredarico. Meteorolog in oskrbnik Janko Rekar je dejal, da je na Kredarici jasno in da ne pričakujejo več veliko padavin. V petih minutah smo bili dogovorjeni. Večina se nas je želela povzpeti na Kredarico s Pokljuke oz. iz Vrat. Ko smo prišli na štartno mesto, se je spet vtilo. Pod smrekami smo vedrili nekaj minut, potem pa jo v dežju mahnili naprej. Čez deset minut je dež ponehal, odprlo se je modro nebo, bilo je kot v nebesih. Šalili smo se, da nam je Aljaž 'zrihtal' tudi lepo vreme, ne samo prijazno okolje na Kredarici.

Ob petih popoldne je bila napovedana maša v triglavski kapeli v Aljažev spomin. Župnik Urbanija je nekoliko zamudil - imel je druge obveznosti v dolini - zato se je maša začela z enourno zamudo. A to planincem ni bilo kaj dosti mar. Ravno večerilo se je. Ob svečah, ob citrah Tomaža Plahutnika, ob prekrasnih glasovih Janeza Majcenoviča in Roka Lapa, ob ubranem petju vse kapelice, ob prijaznem nagovoru Franceta Urbanije se je vsem zazdelo, kot da smo v malih nebesih.

Ob osmih zvečer je v nabito polni jedilnici ostekla tudi predstavitev knjige. Namesto Andreja Kurenta je tokrat vskočila dr. Mojca Zajc, ki je občuteno prebrala nekaj odlomkov iz knjige. Janez in Rok sta pela s takšnim zanosom, da aplavza ni in ni bilo konca. Veliko lepih besed je povedal tudi diplomirani teolog in novinar Družine Jože Pavlič, seveda pa je marsikatero hudomušno dostavil tudi France. Ves program sem vodil sam, tako kot običajno.

Po rednem programu smo še dolgo peli, pošle pa so tudi tako rekoč vse knjige, ki so jih posebej za to priložnost prinesli na Kredarico s konji. Oskrbnik Janko Rekar je bil presrečen. Rekel je, da kaj takega na Kredarici še niso doživeli.

Zelo sem bil vesel, da je bilo kljub slabi vremenski napovedi toliko obiskovalcev, posebno pa sem bil presrečen, da je prišlo na tako višino toliko mojih prijateljev in znancev, ne da bi jih posebej pričakoval. Tako so prišle cele družine oz. predstavniki Dolčičevih, Mačkovih, Zmrzlikarjevih, Prijatljevih, Sodnikovih, Dornikovih, Požarjevih, Kernovih, Moljkovih in Zarnikovih, še posebej pa sta poskrbela za vzdušje mengeški veseljak Tomo Mulej in njegov prijatelj Jože Rovaršek, ki sta predstavitev tudi poslikala. Bilo pa je tudi veliko Dovžanov in Mojstrančanov, precej planincev iz Gorij pri Bledu in s Primorske, najdlje pa so prišli celo iz Argentine. Šele v dolini sem se zavedel, koliko napora in koliko znoja je bilo treba preletiti, da so se povzpeli tja gor v Aljaževo kraljestvo. Vsem iskrena hvala, s Kamniškimi koledniki na čelu! Kamniška planinka Angelca Moljk, ki je bila prvič na Triglavu na isti dan prav pred štiridesetimi leti, je na koncu rekla nekaj mehkih besed. Vsem so zadržela srca. Dejala je, da je ona zadnjič na Kredarici, da je prišla sem gor samo zaradi Triglavskega kralja in da se premalo zavedamo, kako hitro se nam izteka življenje in kako malo bo še takih predstavitev v kraljestvu Zlatoroga. **Vsem tistim pa, ki niste mogli biti z nami ne na Šmarni gori ne v Ljubljani ne na Kredarici: predstavitev Triglavskega kralja bo v Mengšu, 24. septembra 1994, ob 18. uri v prostorih podjetja MI AMIGO na Slovenski 28.**

Ivan Sivec

SHARP

AUDIO VIDEO SERVIS

MENGEŠ

Hribarjeva 38

---

 73 84 09

KNJIGE
IVANA SIVCA
v knjigarni ČUK
Slovenska 28, Mengeš

- GUSARJI NA OBZORJU** (mladinska morska povest) 1800 SIT
- DOBER DAN, PALČKI** (štirinajst pravljic o palčkih) 1500 SIT
- JUTRO OB KRESU** (viteška povest o Adamu Ravbarju) 2400 SIT
- GODEC PRED PEKLOM** (o muzikantu Francu Kranjcu) 2500 SIT
- PESEM JE SONCE** (zgodba o Tonetu Kozlevčarju) 1800 SIT
- IN VEČNO BODO CVETELE LIPE** (posvečeno gospodu dekanu Viktorijanu Demšarju) 450 SIT
- TRIGLAVSKI KRALJ** 1900 SIT

Kasete:

- OD AVSENIKA DO SLAKA** (z najlepšimi besedili) 750 SIT
- ŠOPEK POPEVK Z NAJLEPŠIMI BESEDILI** 750 SIT

Odprto vsak dan od 8.00 do 20.00 ure.

OGLAS

Prodam novo opremo za trgovino.
Informacije po telefonu
061 / 738-420
po 15. uri.

Štrubelj Tatjana
Hribarjeva 7, Mengeš

KULTURNI SPOMENIKI V MENGŠU

RAZISKOVALNA NALOGA OŠ MENGEŠ

Spomenik padlim v 1. svetovni vojni

Uvod

Vojne so stare toliko kot človeštvo. Vedno, kadar se vojna konča, ljudje rečejo: "Nikoli več!", vendar to obljubo vedno prelomijo. Po vojni ljudje postavljajo spomenike kot znak žalovanja in spoštovanja do mrtvih, pa tudi kot opomin živim. V obeh svetovnih vojnah je tudi Mengeš dal krvavi davek. Na to nas spominjajo obeležja, raztresena po našem kraju. Na padle Mengšane v 1. svetovni vojni nas spominja spomenik na križišču Stare poti in Blejčeve ulice. Vsem padlim someščanom v 2. svetovni vojni sta posvečena spominska plošča v avli Kulturnega doma in spomenik pred Kulturnim domom. Ob grobu tridesetih talcev, ki so jih Nemci leta 1944 ustrelili na Zalokah, stoji lep spomenik. Prvoborcu Tonetu Blejcu smo odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši, podobna pa je tudi na rojstni hiši narodnega heroja Matije Blejca, ki je padel leta 1942 na Kostavski planini, njegov doprni kip pa stoji pred našo šolo.

OBLIKA SPOMENIKA IN SPREMEMBE LOKACIJ

Prva svetovna vojna, ki je trajala od leta 1914 do leta 1918, je terjala ogromno žrtev. Med njimi so bili tudi možje iz Mengša. Sokrajani so jim leta 1927 postavili spomenik. Izdelal ga je kamnosek RUDOLF SRŠEN iz Velikega Mengša (danes Blejčeva ulica). Prvotna lokacija spomenika je bila na Glavnem trgu, nasproti današnjega Doma počitka. Ob spomeniku je bil tudi urejen park. Spomenik je bil nato še trikrat prestavljen. Prvič so ga prestavili Nemci leta 1942 na prostor pred pokopališčem, kjer je danes parkirišče. Leta 1957 je bil prestavljen na križišče Blejčeve ceste in Stare poti. Tam je ostal do danes, vendar so ga leta 1990 na istem prostoru zaradi lepšega videza obrnili. Danes stoji na parkovno urejeni zelenici. Obrnjen je proti Trzinu. Stoji v krogu s premerom 240 cm. Krog je posut s peskom in obrobjen s granitnimi kockami. Tudi prostor ob spomeniku je tlakovan. Kamniti stebri, ki imajo obliko granat, so razporejeni desno in levo od spomenika. Med stebri so razpete verige. Ob spomeniku stoji tudi drog za zastavo.

Do spomenika vodi kratka peščena stezica, ves prostor pa na pol omejuje živa meja.

MENGŠANI, KI SO PADLI V 1. SVETOVNI VOJNI

Na spomeniku je napis "Spomin žrtvam svetovne vojne", nato je izpisanih 48 imen:

Belcijan Franc	Kumer Martin	Ropret Anton
Benda Franc	Kurent Franc	Strah Franc
Bergant Janez	Lukan Miha	Šimenc Franc
Dolinar Anton	Lap Janez	Šimenc Franc
Friškovec Miha	Majdič Franc	Škofic Feliks
Flajšman Jernej	Majdič Mitja	Šuštaršič Jožef
Jančigaj Štefan	Marinšek Janez	Uranič Franc
Janežič Franc	Novak Franc	Volčini Franc
Jankovič Jakob	Novak Peter	Volčini Janez
Kepic Jožef	Orel Janez	Vrhovnik Anton
Keršič Janez	Osel Franc	Vrhovnik Miha
Kopitar Albin	Per Franc	Zalokar Janez
Kavčič Franc	Polž Vincenc	Žirovnik Janez
Kopitar Janez	Požar Albin	Žirovnik Alojz
Kobilica Filip	Prenk Janez	Žirovnik Franc
Koželj Franc	Robida Alojz	Robida Janez

Kdo se danes še spominja teh ljudi? Nekateri priimki še obstajajo v Mengšu, drugih ni več. Hotele smo ugotoviti kar največ o teh možeh. Za nekatere izmed njih smo s po-

Slavoniji za posledicami ozeblin.

FRANC BENDA se je rodil 9. septembra 1898 v Mengšu, padel pa je 16. oktobra 1917 v Gugesti v Romuniji.

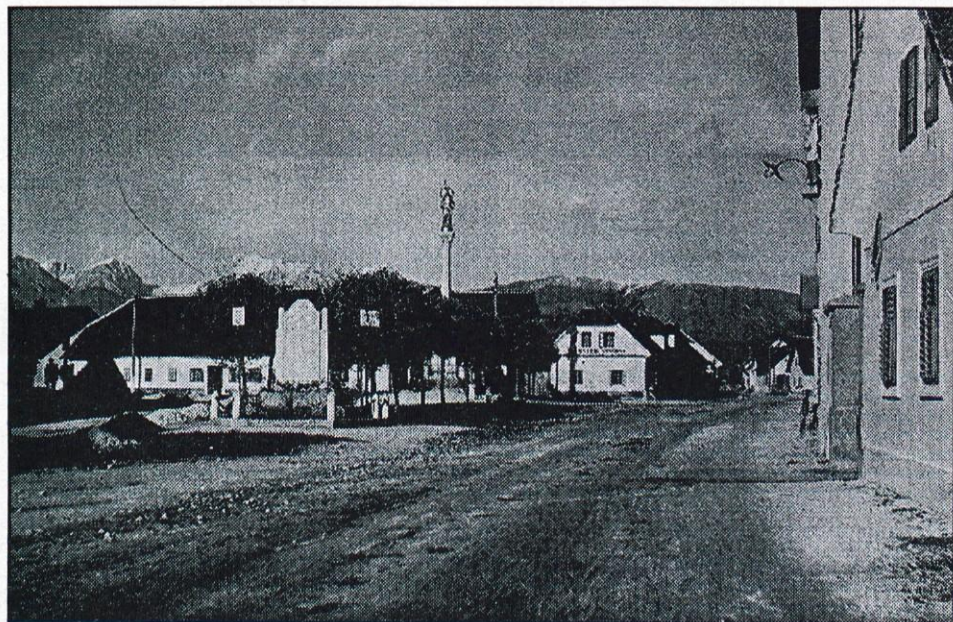
ANTON DOLINAR je bil rojen 13. junija 1892, izginil je pri vojaki v Italiji. Pogrešan je bil od oktobra 1918.

MIHA FRIŠKOVEC se je rodil 16. oktobra 1884 v Velikem Mengšu 83, nato se je preselil na številko 78. Poročen ni bil. Imel je dve sestri in brata. Po domače se je hiši, v kateri je živel, reko "pri Kernu". Umrl je 27. septembra 1917 v garnizonski bolnici.

ŠTEFAN JANČIGAJ je bil rojen leta 1892. Po poklicu je bil kolar. Umrl je 8. februarja 1915 v Oslavju. Ubila ga je granata.

JOŽEF KEPIC je bil rojen 28. avgusta 1887 v Lahovčah. Z ženo Angelo in tremi otroki je živel v Malem Mengšu 24. Po domače se je pri hiši reko "pri Lenart". Jožef je umrl 26. januarja 1917 na Reki. Po nesreči ga je ustrelil vojak - njegov tovariš.

FRANC KOŽELJ se je rodil 6. oktobra 1895 v Mengšu. Po poklicu je bil sodar. 6. septembra

Prvotna lokacija spomenika.

močjo župnijskih knjig, ki smo jih dobile na razpolago v našem župnišču in s pomočjo pripovedovanja starejših krajanov, uspele ugotoviti nekaj podatkov.

FRANC BELCIJAN je bil rojen na Gorjuši pri Dobu 7. oktobra 1874. Leta 1901 se je poročil s Frančiško Vrhovnik iz Malega Mengša 33. Umrl je 12. decembra 1914 na Brodu v

1919 je umrl kot vojni ujetnik v Veroni.

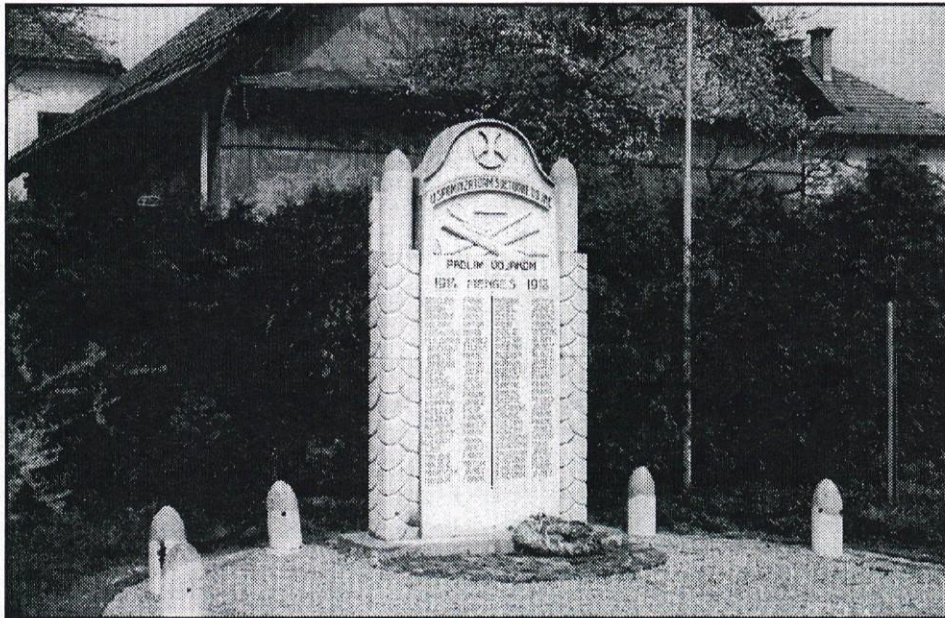
MIHA LUKAN je bil rojen 5. maja 1896. Po poklicu je bil čevljar. Padel je v bitki v Galiciji 6. decembra 1915.

JANEZ OREL se je rodil leta 1900. Leta 1918 je bil ujet na Soški fronti, leta 1920 pa je v

(nadaljevanje na naslednji strani)

KULTURNI SPOMENIKI V MENGŠU

RAZISKOVALNA NALOGA OŠ MENGEŠ

Spomenik padlim vojakom.

(nadaljevanje s prejšnje strani)

ujetništvu na Siciliji umrl.

FRANC OSEL je bil rojen 27. septembra 1876 v Bukovici pri Vodicach. Poročil se je v Mengeš na domačijo "pri Štef'lnu". 27. januarja 1918 je zaradi pljučnice umrl v Romuniji.

VINCENT POLŽ, rojen 20. januarja 1896, se je v najstniških letih šolal v gimnaziji Kranj. Bil je ranjen v Galiciji in od takrat tudi pogrešan. Za mrtvega so ga proglasili 31. decembra 1919.

ALBIN POŽAR se je bojeval na italijansko - avstrijski fronti in sicer v Slovenskem polku. Ker je bil na bojišču ranjen v nogo, so ga prepeljali v judenburško bolnišnico, kjer je zaradi zastrupitve rane umrl.

ANTON ROPRET je stanoval na današnji Ropretovi poti. Bil je lastnik tovarne kartonov. Umrl je v ujetništvu.

FRANC STRAH se je rodil 26. novembra 1893. Stanoval je na Pristavi 7. Umrl je 23. marca 1915 na transportu v Bazovici.

FRANC ŠIMENC, rojen 1885. leta, se je 1908. leta poročil. Živel je na Pristavi 21. Umrl je v Galiciji avgusta 1914.

FELIKS ŠKOFIC je bil rojen 18. maja 1888. Po poklicu je bil mlinar. 6. decembra 1917 je bil v Chiaranu v Italiji zadet od granate in je zato umrl.

FRANC VOLČINI se je rodil 9. junija 1895. Živel je v Velikem Mengšu 88. Rekli so mu tudi Volkov Franc, kar je verjetno izhajalo iz njegovega priimka. Po poklicu je bil tesar. Umrl je leta 1915 v Galiciji.

JANEZ VOLČINI je bil po poklicu čevljar. Rodil se je 28. decembra 1893 v Mengšu, od avgusta 1914 je bil pogrešan. Bojeval se je v Galiciji.

MIHA VRHOVNIK je bil po poklicu kočijaž, a je od leta 1904 delal v livarni. 23. oktobra 1914 je padel v boju v Galiciji.

FRANC IN MATIJA MAJDIČ sta bila brata. Oba sta se bojevala na Soški fronti pri Doberdolu. Franc je bil na tej fronti ranjen in je v celjski bolnišnici umrl. Po pripovedovanju njunega nečaka Franca Majdiča naj bi Matija umrl od žalosti, ko je izvedel za bratovo smrt.

JOŽEF ŠUŠTARŠIČ, po domače Čehov Jože, se je bojeval v Galiciji, kjer je avgusta 1918 tudi padel.

Raziskovalke:

Petra Šuštar, Urša Koce, Urša Škrlep, Urša Cankar

Mentorici:

Prof. Ljubica Rozman in Milica Tomšič

**ŽUPNIJSKA KARITAS
MENGEŠ**

Trdinov trg 8

Tel.: 061 738 821

pisarna in skladišče odprta

ob petkih od 16. do 18. ure

Žiro račun: 50120-620-149-1301110-134/98

Kulturni koledar

14., 15.10. Kam iz zadrege

Komedija (KD Franca Jelovška)

19. 10. Srakarjev kvintet trobil

22. 10. Glasbeni večer v Loški cerkvi

organizator Mengeški zvon

KNJIGARNA®
v
ČUK

SLOVENSKA 28, MENGEŠ

**vam nudi vse za šolo
šolski program
pisarniški material
široka ponudba šolskih
potrebščin
priročniki, slovarji
enciklopedije
plačilo na obroke
ugodno fotokopiranje
del. čas: 08. - 20. ure
sobota: 08. - 13. ure
tel.: 737-857**

KULTURA

KULTURNE PRIREDITVE

Fotografije, kelihi, ikone...

Popotnik pride v Afriko puščave..., tako bi lahko označili fotografa in pesnika g. Andreja Žigona iz Logatca, ki je v času od 19.08. do 28.08.94 razstavljal svoje izjemne fotografije pod naslovom "upanje tega in one-

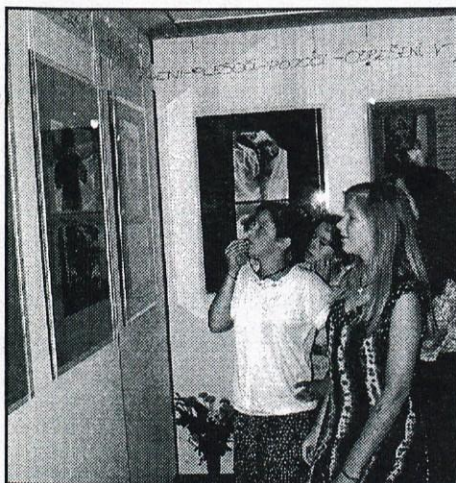

foto: Peter Škrlep

ga sveta" v galeriji Mežnarija v Mengšu.

Vodilna misel te razstave bi lahko bila *upanje je orehov zlatnik, ki ga slehernemu*

navržeš v prazen žep duše.

Beda, žalost, trpljenje tega sveta izžarevajo iz njegovih fotografij, vendar smiselna razporeditev fotografij tvori celoto, bodisi v obliki križa ali ob tekstovni kombinaciji vzbudijo v plitkem človeškem umu razmišljanje, da je vendar ob koncu konca še en nov začetek, za katerega se na tem svetu splača živeti in upati.

Andrej Žigon in Lado Jakša sta v sredo 24.08. pripravila tudi dve uri trajajočo glasbeno-literarno praižvedbo "Regratovega venca", v katerega je fotograf vnesel verze iz svoje knjige "Krt v sedlu" in rdečo nitjo "Komu še verjeti ljudje" ter "Kako premagati smrt".

Obisk razstave in literarnega večera je bil velik.

V dneih od 8. do 11. septembra 94 je galerija odprla vrata Kelihom in ikonam. G. Lojze Pirnat, eden od najpomembnejših izdelovalcev in oblikovalcev kelihov, je razstavljal kelihe po risbah in skicah arhitekta Plečnika. Sicer so se kelihi oblikovali različno glede na umetnostno dobo in vsaka je dala svoj pečat pri njihovi izdelavi od romanske, gotske, baročne pa vse do novodobnih kelihov.

Mnogo zamisli arhitektov in oblikovalcev je šlo v času, ko se mojster ukvarja s parastvom, skozi njegove roke, vendar je ke-

lih bil in ostal to, k čemur se je vedno rad vračal in tako uresničil zamisli arhitektov Plečnika, Bitenca, Valenčiča, Gajška, Kregarja in seveda dodal še svoje zamisli.

Gregor Otmar Rettinger, mojster ikon, ki so še popestrile razstavo kelihov s svojimi izrednimi barvami ter podobami Kristusa, Marije, svetnikov in angelov, se ljubiteljsko ukvarja s slikarstvom, grafiko in ikonami, njegovo znanje pa se plemeniti v slikarski delavnici v Tinjah.

Slikanje ikon zahteva določen pristop in znanje. Že priprava lesene table zahteva čas in temeljito obdelavo. Sledijo strogo predpisani postopki in prenašanje risbe, podslikav, modeliranja pa vse do pozlate in slikanja napisov, tako nastanejo ikone, katerih lepoto in čas ste si lahko ogledali.

Razstava je bila odprta ob kulturnem programu, kjer so sodelovali pevski zbor Vigred iz Mengša in Domžalski rogisti, v katerem pa aktivno sodeluje tudi g. Gregor Otmar Rettinger.

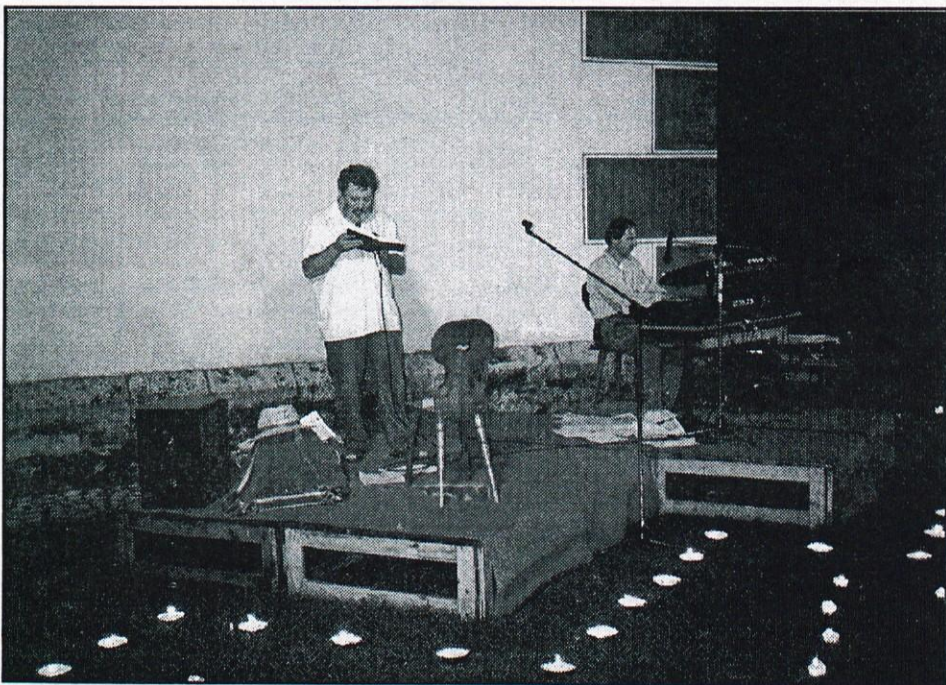
Galerija Mežnarija ja zaživela, zato bodite pozorni na oglasne panoje na križiščih, razstave še bodo, obiska je vedno več. Vljudno vabljeni!

Drago Plevel

Praizvedba Regratovega venca

Na zelo lepem prostoru na cerkvenem dvorišču v Mengšu med Mežnarijo in pod turškodobnim zvonikom je Kulturno društvo Franca Jelovška pripravilo glasbeno literarno praižvedbo "Regnatovega venca", avtorjev Lada Jakša in pesnika Andreja Žigona. Multimedialna predstava je bila 24.08.1994 ob 20.00 uri. Mojstrska glasbena spremljiva Lada Jakše je z vso polnostjo, nežnostjo, prefinjenostjo, trdoto, tragičnostjo in odrešenjskostjo dopolnjevala umetniško besedo in igro pesnika in igralca Andreja Žigona. V skoraj dveurni zbranosti nas je vodila skozi letne čase našega slovenskega življenja in življenja skozi pekel teme nič in malodušja v upanje, torej iz pekla do neba. Za mnoge obiskovalce je bila ta prireditve nekaj novega in drugačnega. Vsekakor veliko kulturno doživetje.

Janez Škrlep

Multimedialna praižvedba Regratov venec; Lado Jakša - pihala in klaviatura, Andrej Žigon - avtor teksta in igre
foto: Janez Škrlep

KULTURA

KULTURNE PRIREDITVE

MI AMIGO d.o.o.

Podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo
61234 MENGEŠ
SLOVENSKA 28

organizira

plesne večere

- ob petkih in sobotah ob 20. uri
- v nedeljo matineja ob 18. uri
- v prostorih podjetja MI AMIGO

v a b l j e n i

MI AMIGO d.o.o.

Podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo
61234 MENGEŠ
SLOVENSKA 28

organizira
tečaje

angleškega
nemškega
italijanskega
francoskega
in španskega
jezika

prijave in informacije
po tel. 061/737 317
vsak dan med 8. in 16. uro

MI AMIGO d.o.o.

Podjetje za kulturo, izobraževanje in rekreacijo
61234 MENGEŠ
SLOVENSKA 28

organizira

plesne tečaje za otroke in odrasle

prijave in informacije
po tel. 061/737 317
vsak dan med 8. in 16. uro

KNJIGARNA

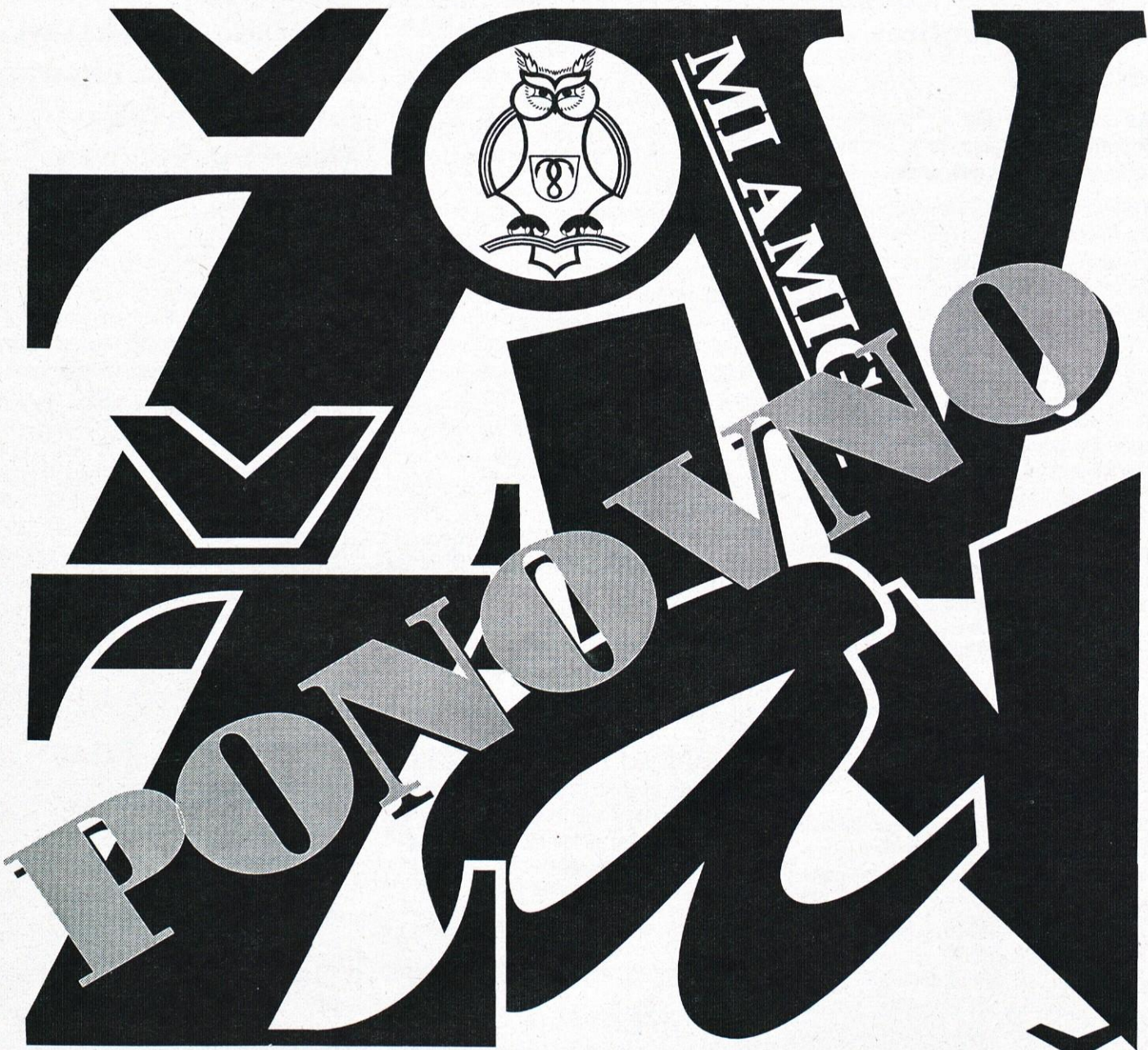

ODPRTA

delovnik od 8. do 20. ure
sobota od 8. do 13. ure

KULTURA

KULTURNE PRIREDITVE

od 13. ure
naprej na
Slovenski 28

MENGEŠ
SOBOTA, 2.10.1994

pokrovitelji

KULTURNE PRIREDITVE

Regratova molitev - odlomek

**Ne zamenjajte me z "gospodom",
Nljudje božji! Samo On je Gospod. -
Tam zgoraj - v srcu nebesnem...**

Blagoslovi, Gospod, vsemogočni, blagoslovi vsako drobtinico prizadevanja za dobro v vsaki zakotni še tako zavrženi duši, obviseli na prepadni steni sveta, ko se zdi, da vrtoglavemu obupu in bolečini ni konca in namesto milostnega žarka pada svinčena groza z neba. Gospod, usmiljeni Gospod vsemogočni, takrat si človeku, znotraj in zunaj bitja njegovega srca, najbližji. Ti ga poznaš do obisti - človeka - hudiča v angelski pižami, najbližji ti je skrotovičen v smrtnem boju med ljubiti in ubiti, najsrčneje ga stiskaš k sebi, ko raztrgan od kolesja maščevalnega zla ubija, posiljuje, strada, razseljuje nedolžne. Takrat se človeški otrok, ustvarjen po božji podobi sprevrže v božansko pošast, ubijalca svojega brata. Kdaj se bosta morilec in žrtev, usmiljeni Gospod, zibala na isti veji drevesa življenja in Ti slavo žrgolela?? Kdaj si pogledata v izjokane oči in si odpustita in nad golim otokom spet mavrico od vzhoda do zahoda zasediš kot po vesoljnem potopu? Kdaj, Gospod!?

Razpokana zemlja rezgeče po nedolžni krvi! Kar naprej, kar naprej - iz ure v uro se kolje - razklala se bo v nebo tulečih krivic človeka po človeku. Usmili se nas, Gospod, ker so Te zapustili in se vdali malikom krvosensim. Vsi: od vekomaj šintari, kramarji in hinavci. Vsi, z mano na čelu, vsi smo krivi in tako sami, Gospod. Zakaj si nas zapustil, Gospod, grešne, slepe, in blodne, pod kožo po odrešitvi tuleče!? Zakaj si nas zapustil, Gospod, čudež - judež hrepenenja po večnem ljubiti in ljubljen biti? Si nas Ti zapustil ali smo mi tebe zapustili? Kaj nisi naš oče, puščica in tarča večne ljubezni? Kaj nismo pred Teboj vsi iz istega testa - težave so s kvassom. Nisi bil Ti, Bog veličastni, ki si okrvavljen in zasramovan na križu svojim rabljem odpuščal? In vsakemu izmed nas odpuščaš slednji čas. Tukaj, danes, to jutro... zdaj? Po svojem sinu Kristusu in Duhu Tolažniku.

Kako silno te prosimo, Gospod, za dušo tistega, ki zabada z nožem, saj je Tvoje Božje usmiljenje na strani nemočnega, umirajočega. Kaj ne umira z žrtvijo tudi krvnik? Kaj ne

nosiš, Gospod, usmiljeni Gospod obeh v naročju norosti križa svojega umorjenega - vstalega Sina? Kaj ne nosiš krvnika in žrtve skozi goro trpljenja v studenčno zakladnico žuborečega odpuščanja, kjer solz ne otreš in izgubljene sinove ljubeče objameš? Vse. Vse... zahvaljen, Gospod...

Bodi slavljen, Gospod, usmiljen in vsemogočen v sanjah zatiranih in ponižanih, Ti, nedoumna Ljubezen, Ti, vir milijardnih življenj na tej kruto mili Zemljici, ki jo davi, požira kača zablod Kajnovnega Zločina do poboja nedolžnih otrok v Jeruzalemu, izstradanja v Sarajevu in na Madagaskarju! Včeraj, danes, jutri - tu in zdaj. O splavljenih krikih iz plastičnih vrečk za hišnim vogalom molčim... Včeraj, danes, jutri - tu in zdaj...

Usmiljeni Gospod vsemogočni, ne prihaj vulkanske jeze pravične na nas: ti veš kako nemočno krivi in našemljeno sami smo:

Usmiljeni Gospod vsemogočni, zdratiraj v meni ta gnev nenučni!

Blagoslovi to jutro črnico moje, tvoje, njegove duše vsaj z enim regratovim cvetom odpuščanja, dobrote in sočutnega potrpljenja do človeka!

Zahvaljen, Gospod - na veke! Amen.

Pesnik Andrej Žigon mi je ljubeznivo dovolil, da posredujem odlomek iz njegove "Regratove molitve" za objavo v Mengšan, za kar se mu ob tej priložnosti ponovno zahvaljujem.

Janez Škrlep

Majhna glava, velike pesti...

foto: P. Škrlep

Zapisano ob razstavi akademskega kiparja Toneta Demšarja

Akademskega kiparja Tone Demšarja smo povabili v našo novo galerijo Mežnarijo, da razstavi ciklus reliefov "VDOVE". Tega dela se je lotil, ker je bil pretresen zaradi silne moči "velikega kara" (relief I) - majhna glava, velik rekc, zahrbtni stiski pesti, ki s preračunljivimi frazami ljudi spremeni v iznakažene človeške like trdno uokvirjene v mahav rekelc lastne politike, politike "velikega kara".

Posledice tega so strah, sovraštvo, posilstva, preganjanje, smrt in seveda vdove.

Tone Demšar, pretresen zaradi vojnih grozot, v začetku ustvarjanja tega ciklusa vidi vdove za okenskim okvirjem v skupini. Bolečina je velika, vendar jo je v skupnosti lažje prenašati.

Vojna se nadaljuje. Čez cel okvir čepeča popolnoma sama vdova, roke sklenjene, upam, da v molitev, žalosten in razžaljen obraz s po mladosti spominjajočem hrbtu razpuščenimi lasmi.

Vojna še traja in prebija okvirje. Tudi vdove vojne in njihova tragičnost silijo iz okenskih okvirjev. Slepota in zaslepljenost je na obeh straneh pri morilcih in pri žrtvah. Na oknih beguncev visi perilo - čunje. Vdova je iz žepov pobrala, kar je pač bilo v njih: zmečkano pismo, vrstica in ključ.

Plava vdova, ki v svojem življenju ni presegla plavosti džinsa, z grozljivim in mrtvaškim režanjem močno sega iz okvirja in kot od nečesa močno pritisnjena skozi okvir kljub nemočni desnici z levico rahlo in z upanjem skupaj z umetnikom zaustavlja naše drsenje v brezbriznost in naveličanost.

Vdova, nagnjena skozi okno, držeč se z obema rokama za glavo, polna žalosti in tragične bolečine zre na mlado "veselo vdovo", ki z ubito dušo zarisava z rdečimi križi trofeje izmed Umproforjevcev. Naredimo kaj za mir in hvaležni bodimo Bogu za vsak svoboden dih. Vojna še traja, kipar Tone Demšar pa še vedno gneta glino in nadaljuje ciklus "vdove"!

V Mengšu, 9. velikega srpana 1994
Janez Škrlep

KULTURNE PRIREDITVE

Veljko Toman: Čas sončnic

V naravi se kot v ciklu letnih časov vedno znova ponavljajo določena obdobja in zaporedja, ki že tisočletja vplivajo na človekovo življenje in se odražajo v njegovih dejanjih. Ravno ta večna cikličnost se zrcali tako v delih starih mojstrov kot tudi sodobnih umetnikov ne glede na način, stil in smer njihove umetnosti.

Na to misel bi lahko navezal tudi občutke, ki se mi porajajo ob spremljanju ustvarjanja znanega in uveljavljenega slovenskega slikarja - kolorista Veljka Tomana. Kakor bi v naravi lahko označil poletje za čas lahkotnega sonca, polnega zorenja, je to v življenju Veljka

Sončnice 1994, olje - platno, 60 x 40 cm

Tomana čas poletnih slikarskih kolonij, ex-temporov, različnih srečanj, na katerih se združujeta tako študioznost in eksperimentiranje kot lahkotno in sproščeno ustvarjanje.

In kdaj bi potem lahko potegnili črto in rekli, da po času zorenja pride čas pobiranja plodov. V prenesenem pomenu bi ta čas v delih Veljka Tomana imenovali "Čas sončnic". Čas, ki zaključuje lahkotno poletno iskanje, čas, ki že napoveduje resno delo v jeseni ter sešteje do tedaj ustvarjeno in z njim obračuna.

To je čas, ko se naš umetnik s šopi sončnih zapre v svoj atelje, opazuje, raziskuje, resno slika in skicira, barvo intenzivira do naravnost favvističnega stilnega izraza. Kompozicije so včasih spremenjene ter poudarjene ali razgrajene kot pri ekspresionističnih slikarjih, samo raziskovanje barvnih vtisov pa s pomočjo pas-toznega nanosa barv, njihovega mešanja in oblikovanja daje vtis impresionističnega slikarstva. Ravno to upoštevanje različnih stilnih obdobij v slikarstvu, poznavanje načina tehnike ter resen in študiozen, a obenem gestualno sproščen in rutiniran pristop potrjuje slikarjevo znanje in izkušnost, priznanost in visok ugled med slovenskimi slikarji - koloristi.

Zaporedje ter prepletanje že na začetku zomenjenih obdobij pa tako kot "čas sončnic" v primerjavi s prejšnjimi deli in cikli, stalno vznemirja tako slikarja kot likovne kritike. Kaj prinaša napredek, kaj spremembe, kje se ta nakopičena energija in izkušnje zrcalijo, kaj je novejše, kaj je kvalitetnejše in kaj naprednejše? Ta vprašanja se bodo še naprej zastavljala avtorjem in kritikom, publika pa bo slike neobremenjeno ter v lastno veselje in užitek sama ocenila. In prav je tako.

Razstava je odprta od 15.09.1994 do 25.09.1994, ob delavnikih od 17.00 do 20.00 ure, ob nedeljah od 9.00 do 12.00 ure in od 17.00 do 20.00 ure.

galerija Mežnarja,
Kulturno društvo Franca Jelovška, Mengeš,
Mihaelov klub

Rimskodobno naselje v Loki pri Mengšu

Ob spremljanju obnove sv. Primoža in Felicijana v Loki sem že spomladi letos na njivi severno od cerkvice izven obzidja opazil kamenje, ki ni bilo prod. Ker sem se bolj ukvarjal s potekom del na cerkvi, sem na tisto kamenje pozabil. Ponovno sem postal pozoren kasneje, ko so delavci Biotehnične fakultete, ki na teh njivah sadijo vzorce trave, znašali to kamenje na kup in ga odvažali. Med kamenjem sem opazil kose rimske tegule in kose keramičnih posod. Stavbni kompleks se razprostira od cerkve 50 m proti severu, proti jugu 20 m vzhodno od cerkve, koncentracija najdb pojenja že po 15 m. Zato pa je zelo intenzivna 30 m proti poljski cesti Jabeljski grad - Nagmajna; torej proti zahodu.

Ob kopanju drenažnega jaška ob cerkvi sem v temeljih opazil obdelan kamen 105 x 25 m in ga tudi fotografiral. Na dnu drenažnega jaška na zahodnem delu zakristije so sledovi neke starejše zgradbe.

Rimskodobni stavbni kompleks na tem področju ni presenečenje. Tod je namreč vodila rimska cesta iz Emone proti rimski postojanki Mutatio ad Cuartodecimo, ki jo je treba iskati na področju Mengša. Cesta je potem vodila čez Drnovo, kjer so tudi rimskodobne najdbe, proti Kamniku in naprej skozi Tuhinjsko dolino na Štajersko.

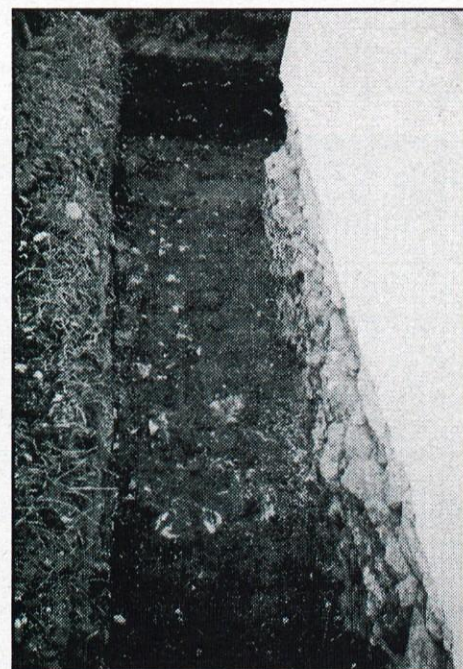
(Viri: Mengeški zbornik I. 1954 Jaro Šašel 13-17; Mengeš in Trzin skozi čas, S. Stražar 47-48.)

Pri kamnitem dvoločnem mostu v Loki pa sem v profilu jarka, ko so polagali kanalizacijo, sledil cestni nasip do globine 130 cm. V globini 110 cm sem našel dva koščka verjetno rimskodobne posode. O tej najdbi sem obvestil Regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju.

Verjetno je tod vodila cesta v smeri proti Grobljam in naprej skozi Črni graben na Atrans-Trojane itd.

Najdbe pri cerkvi in pri dvoločnem kamnitem mostu v Loki kažejo na potrebo po znanstveni raziskavi tudi tega področja.

Janez Škrlep

Na dnu jarka ob južni strani zidu je viden tloris starejše taze gradnje. foto: J. Škrlep

O FRANCU JELOVŠKU

Prvo spominsko ploščo bomo velikanu slovenskega baročnega slikarstva Francu Jelovšku odkrili v Mengšu. Večjemu delu Slovencev in celo marsikateremu Mengšanu je ime Franc Jelovšek skoraj čisto neznano. Likovno stroko bom tu deloma izvzel. Izvzel bom tudi nekatere katoličane, ki pogosto občudujejo njegove freske v cerkvah in sicer v Grobljah, Lukovici, Tuštanju, Kamniku, Nevljah, Skaručni, Šenčurju, Lescah, Sv. Joštu nad Kranjem, Sv. Petru v Ljubljani v Štepanji vasi, ljubljanski stolnici, Srednji vasi v Bohinju, v Kostanjevici, Mokronogu, v Vipavi in Šmarju pri Jelšah in celo v Samoboru na Hrvaškem, predvsem pa na Sladki gori. Malokdo pozna njegove freske v jabeljskem gradu, v palači "pri Vitezu" v Ljubljani, na Kodeljevem, njegove tapiserije, olja na platnu in celo grafike.

Povojni sistem je slikarja, kot pretežno cerkvenega, odrinil na rob. Grobeljsko cerkev so spremenili v skladišče gradbenega materiala, umetnih gnojil in kmečkega orodja, kasneje pa v takoimenovani "Muzej Jelovškovih fresk."

Delo, ki so v strokovnih državnih inštitucijah, so bojda razen izjem potrebna restavriranja, mnoga so v celoti propadla, prav tako pa bo potrebno sanirati nekatera, ki so v cerkveni lasti. V katastrofalnih razmerah pa so njegove freske na jabeljskem gradu.

Franc Jelovšek se je rodil 4. oktobra 1700 v Mengšu. Bil je sin Elizabete in Andreja Jelovšek, ki je bil organist, cerkovnik in učitelj

pri mengeški fari. Posebno pomembno je to, da je najkasneje v 17. stoletju v Mengšu bila organizirana osnovna šola, kjer se je poučevalo v slovenskem jeziku. Cerkevno slovensko šolstvo je oblikovalo slovenske izobražence kot zavedne (Slovence) Kranjce in ti so predstavljali meščanski sloj. Franc Jelovšek se je že kot pomemben slikar preselil v Ljubljano in postal premožen ljubljanski meščan. Za zgodovino slovenskega naroda je to zelo pomembno dejstvo. V cerkvenih šolah je žarelo slovensko izobraženstvo in iz njih je nastajalo slovensko meščanstvo. Ta proces je prekinila cesarica Marija Terezija, ki je z uvedbo državnih šol poddržala cerkvene in izrinila iz njih tudi slovenščino.

Zaradi vsega tega, kar nam predstavlja Franc Jelovšek, smo Kulturno društvo ustanovljeno leta 1992 poimenovali po njem. V svoj program smo si zapisali, da bomo odstrlji njegovo ime, ki ga je povojna oblast omalovaževala. Sklenili smo, da mu bomo odkrili spominsko ploščo in relief in da bomo pospešili restavriranje njegovih del, da bo leta 2000, ko bomo slovesno proslavljali 300 letnico njegovega rojstva, izšla tudi znanstveno poglobljena in bogato ilustrirana monografija o njem. Da bi to uresničili, smo se povezali z Narodno galerijo v Ljubljani, ki je to sprejela v svoj program do leta 2000.

Vtorek, 4. oktobra 1994, ob 18. uri bo ljubljanski pomožni škof mgr. Alojz Uran daroval v Jelovškov spomin sv. maša v naši farni cerkvi sv. Mihaela. Slavnostni govornik

Detajl freske z avtoportretom Franca Jelovška. foto: J. Škrlep

bo akademik dr. Emilijan Cevc, ki bo spominsko ploščo tudi odkril. Kulturni program bosta oblikovala Slovenski komorni zbor in Mengeška godba.

Spominska plošča in relief sta delo Akademskega kiparja Toneta Demšarja. Ploščo je oblikoval po manirah baročne karfuse, relief pa na podlagi Jelovškovih avtoportretov iz Grobelj in Sladke gore.

Želimo, da bi se s tem našim dejanjem spremenil odnos do naših imenitnih prednikov, do naše zgodovine, do kulturnega bogastva, ki nam je zaupano za bodoče rodove. Želimo, da ljudje ne bi več hodili po naših cerkvah z rokami v žepih in s cigareto v ustih, s klobuki in kapami na glavah, polni praznega besedičenja. Želimo sodelovanje pri ohranjanju narodnega bogastva, ne pa uničevanja, kraj in skrunjenja.

Pričakujemo, da se boste množično udeležili slovesne maše in odkritja spominske plošče. Pričakujemo tudi, da bodo na slovesnosti prisotni tudi šola, društva in druge organizacije iz Mengša, predstavniki slovenske države, predstavniki glavnega mesta Ljubljane, strokovnjaki iz cele Slovenije in še mnogi drugi zavedni Slovenci in ljubitelji umetnosti.

Pričakujemo tudi, da boste naš program vsi tudi finančno podprli - vsak seveda po svojih zmogljivostih. Z vsakim tudi majhnim prispevkom bomo lažje popravili zgodovinske spodrseljaje in se z uveljavitvijo naše kulturne dediščine uveljavili kot kulturni narod.

Obisk članov KD Franca Jelovška pri akademskem kiparju Tonetu Demšarju.

foto: Janez Škrlep

Janez Škrlep

KULTURA

LITERARNI VEČER

Literarni večer pri Rožmanovih

Ljubica in Jože Rožman iz Mengša sta priznana ljubitelja lepih umetnosti. Letos sta spet povabila v goste prijatelje in znance na svoj "literarni vrt". Tokrat smo se srečali z umetnicami treh vej umetnosti, ki so nam predstavile svoje ustvarjalno poslanstvo.

Akademsko slikarko Vera Trstenjak-Jovičič in prof. Cveta Oražem Zalokar sta nam predstavili skupno pesniško zbirko *Prebujenje* (*Awaking*), ki je lani izšla v samozaložbi v Domžalah. V zbirki so vzporedno tudi angleški prevodi pesmi. V angleščino je prevedla

Trstenjakova je pripovedovala o vplivu in pomenu glasbe na njeno likovno ustvarjanje. Njena stara mama je bila namreč glasbenica in prav ona jo je že zelo zgodaj popeljala s svojo glasbo v svet upodablajoče umetnosti in duhovnosti. Zato je vedno "slikala" glasbo in tudi v svoji slikarski šoli otroke umirja s pomočjo glasbe in meditacije. Tako se jim laže razvežejo konflikti in želje, glasba torej očiščevalno in ustvarjalno vpliva na otrokovo dušo. Otroci slikajo pravzaprav tisto energijo, ki jo izžareva glasba. Gospa Trstenjakova je govorila o barvni energiji, različne barve s svojimi odtenki simbolizirajo različne komponente človekove duhovnosti. Dotaknila se je tudi reikija - ta v japonščini pomeni univerzal-

Z Jerco Mrzel smo razmišljali, kako strahotno premalo kulture pride med ljudi; ljudje se preveč povezujejo s takoimenovano ceneno kulturo. Igralci in pesniki bi morali še bolj prihajati med ljudi in jim predstavljati poezijo. Slovenci smo majhen narod, zato moramo še toliko bolj "gledati" na kvaliteto.

In nenazadnje se moramo zahvaliti tudi naši gostiteljici, prof. Ljubici Rožman, a ne samo zato, ker sta z gospo Zorko Požar pripravili kulinarčne dobrote, ki bi zaslužile posebno etnološko obravnavo. Ampak tudi zato, ker je odlično povezovala kulturni program in s tem dajala ton in višino "enemu lepemu večeru", kot je zapela Jerca Mrzel.

Marija Cvetek

MPZ Svoboda Mengeš

V Kulturnem domu Mengeš se je 10.06.1994 odvijal zdaj že naš tradicionalni letni koncert mešanega pevskega zbora Svoboda Mengeš. Sezono smo zaključili z zanimivim koncertom, ki so ga naši zvesti poslušalci, in tisti, ki to šele postajajo, z navdušenjem sprejeli.

Ljubiteljsko prepevamo vse zvrsti vokalne glasbe, pa ne samo to, gojimo tudi družabnost. Pevke in pevci smo različne starosti in poklicev in res nam ni nikoli dolgčas.

Želiš tudi ti prepevati?

Pridruži se nam, saj smo septembra začeli z novo sezono. K sodelovanju vabimo vse, ki si to želite, predvsem pa moške glasove.

S tvojo pomočjo si želimo dvigniti kvaliteto zbora.

Začeli smo 5. septembra 1994 ob 20.00 uri v Kulturnem domu Mengeš - pevska soba II. nadstropje.

Franc Jerič

Vera Trstenjak - Jovičič, Ljubica Rožman, Cveta Zalokar Oražem in Jerca Mrzel na Rožmanovem "literarnem" vrtu.

Dušanka Zabukovec. V predgovoru h knjigi se dr. Anton Trstenjak sprašuje, kaj je zblížalo obe avtorici, hkrati pa ugotavlja, da so obe skupni simboli: "Čeprav se ena izraža v besedah, druga pa v podobah, so vendar obe skupni simboli, v katerih se izražata."

Ustvarjalna svetova obeh avtoric sta se ujela v sozvočju, "ko pesem moja v sliki tvoji spet zasije", kot je zapisala gospa Cveta v svoji pesmi *Sozvočje*. Njene pesmi nam je s svojo umetniško besedo posredovala Jerca Mrzel, znana slovenska igralka in pevka, ki nas je razveseljevala tudi s petjem ob spremljavi kitare. Posebno občuteno je pela koroške narodne, saj so jo v rodnem Korotanu spremljale že od ranega otroštva. Tudi gospa

no energijo - ki ji je odprl pot do višjih prebujenj. S pomočjo reikija je lahko marsikaj naredila zase in za druge. Gospe Veri smo prisluhnili z velikim zanimanjem, saj je prepoštovala velik del sveta in v vsaki deželi je spoznavala njihovo materialno in duhovno kulturo. Te pestre etnološke različnosti pa je prenašala v svoje slikarstvo. Rodila se je v Prevojah pri Domžalah, a je del otroštva preživela v Ameriki, kamor je odšla s svojo mamo, ki je ameriškega rodu. Tam je tudi študirala in začela svojo umetniško pot.

Na literarnem večeru smo uživali tudi ob razstavi treh del gospe Trstenjakove, ki so nam pomagale prodreti v njen svet simbolov in kozmične energije.

KULTURA

KULTURNE PRIREDITVE

WABIBLO

Ivan Sivec

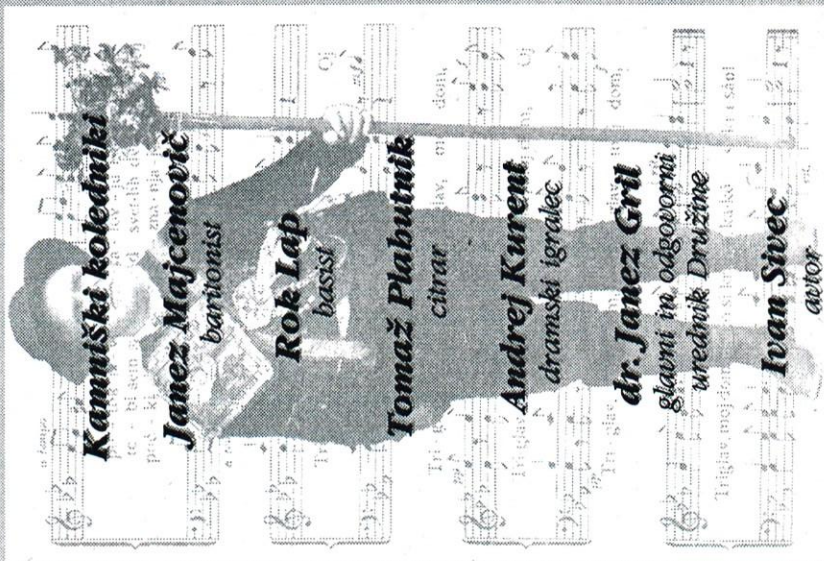

se je rodil v Mostah pri Komendi, z družino pa živi v Mengšu, na Medvedski 5. Diplomiral je na ljubljanski Filozofski fakulteti - slavistiko. Zaposlen je kot urednik - urednik v Dokumentarno-filmski redakciji Radia Slovenija, kjer pripravlja reportaže. Dvojki jih je pripravil čez sedemsto. Po anketi v slovenskih knjižnicah je eden najbolj branih sodobnih slovenskih pisateljev. Več njegovih knjig je bilo ponatisnjenih.

Sivčeva bibliografija:

- Za mladino:**
 POZABJENI ZAKLAD - Kmečka knjižna zbirka, 1987
 DOBER DAN, PALČKI - Dolenjska založba, 1991
 GUSARJI NA OBZORJU - Kmečka knjižna zbirka, 1991
 NETOPIR BNEZ KRIL - Mladinska knjiga, 1994
 KRUH PONOČI SEI - Mohorjeva družba, 1994
- Za odrasle pa:**
 PESEM NJENIH ZAVONOV - KKZ, 1972, ponatis 1982, ponatis Mibelcaž 1992
 KDAJ BO SNEG SKOPNEL - Kmečka knjižna zbirka, 1972
 GRENKI KRUIH - Kmečka knjižna zbirka, 1974
 KORENINE GRUNTA - Kmečka knjižna zbirka, 1975
 KLIC DOMAČE ZEMLJE - Kmečka knjižna zbirka, 1979
 PRISTRIZENE FERUTI - Mohorjeva družba, 1976
 SONEC VZHAJA FOČASTI - Kmečka knjižna zbirka, 1980
 SETEV POMLADNEGA VETRA - Kmečka knjižna zbirka, 1982
 TEDAJ SO CVETLE ČEŠNJE - Kmečka knjižna zbirka, 1986
 PRVE LASTOVKE - Kmečka knjižna zbirka, 1984
 BEG PRED SENCO - Kmečka knjižna zbirka, 1986
 GODEC PRED FEKIOM - Kmečka knjižna zbirka, 1989, ponatis 1994
 ŽENIN PRGI SVOJI VOLJI - Prešernova družba, 1991
 IN VEČNO BODO CVETLE LIPE - Mohorjeva družba, 1991
 JUTRO OB KRESU - Kmečka knjižna zbirka, 1993
 PESEM JE SONCE - Založba Društva, 1994
 TRIGLAJSKI KRAJ - Založba Društva, 1994

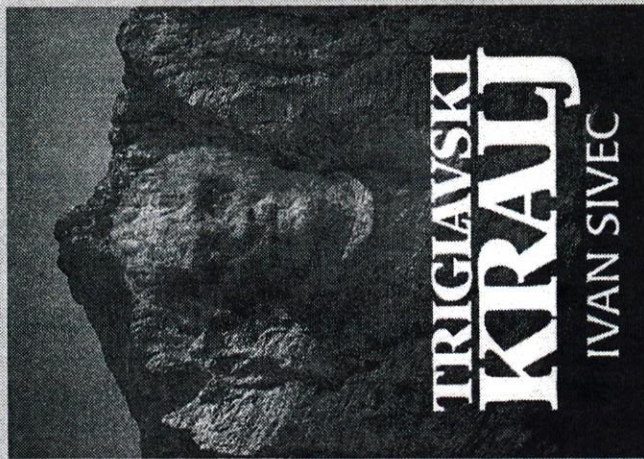
**Knjigo
 Triglavski kralj
 bodo predstavili:**

**MI AMIGO
 in
 KS Menges**

Vas vtično vabita
 na predstavitev knjige
 pisatelja

Ivana Sivca

Črtice iz življenja župnika Jakoba Aljaža

v soboto,
 24. septembra 1994,
 ob 18.00 v prostorih
 podjetja Mi amigo,
 na Slovenski 28 v Mengšu

DRUŠTVA

SKAVTI

Skavtizem je v prvem pomenu ljubezen do otrok, igre, življenja; v okolju, ki ga je Bog podaril nam: narava, gore, neznana prostiranja, kjer lahko vsak najde nekaj svojega: smer, pot, veselje...

ZSKSS je združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. Vzgaja in koristi članom družbe s pomočjo vzgojiteljev. K sodelovanju bi povabil odrasle, starše, da se potrudite ponotranjiti ideje z otroštvom. S tem boste boljše razumeli čustva in želje vašega otroka. Vedeti morate, da imajo otroci tudi čisto svoj svet in naj bo to svet smeja v lepšo prihodnost mladih, da se ne bodo utapljali v raznovrstnih omamah in izživljali v kriminalu, temveč živeli humano, človeka vredno življenje. Da bi našli smisel le tega, kajti skavti pomagajo ljudem, hodijo skupaj in se pri tem neverjetno zabavajo.

Zgodovina in ozadje skavtizma

Začetnik skavtizma je Robert Smyth Baden Powell of Gilwell - vrhovni skavt. V Afriki je napisal knjigo Pomoč pri izvidništvu za vojake. Že leta 1907 je bil prvi tabor za dečke, ki je požel velikanski uspeh preživetja v naravi. Leta 1922 je bila v Parizu mednarodna potrditev skavtizma in do danes razširitev po vsem svetu tako, da je danes privlačnost skavtizma - gibanja mladih, ki ni nikoli prenehalo, s 16 milijoni članov v stalnem porastu.

Začetki slovenskega skavtizma segajo v leto 1910. 1922. leta je bil prvi uspešni tabor v Kamniški Bistrici, vendar pa je leta 1941 zaradi druge svetovne vojne sam slovenski skavtizem stopil v ilegalo zaradi državnih političnih razlogov. Vendar pa je 10 let kasneje uspela ustanovitev goriških skavtov. 31. marca 1990 je bila ponovno ustanovljena ZSKSS v Ljubljani. Letos septembra pa je pomemben zgodovinski trenutek za mengeški skavtizem.

ZSKSS je prostovoljna organizacija in se ne veže na nobeno politično stranko. ZSKSS je vzgojno gibanje, ki poteka v majhnih

skupinah, kjer se združujejo člani z naravo, se iz nje učijo ustvarjalnosti, pustolovščin, potovanja, odkrivajo nove in zanimive stvari na vseh področjih, ki zanimajo mlade ljudi. Osnovni namen je duhovna rast in telesni razvoj, pa tudi skupnost velike družine.

Skavtski zakoni veljajo za skavtinje in skavte, skavte pa vzgajata dva vzgojitelja (ženska in moški) enakovredno.

1. Skavt si šteje v čast, da si pridobi zaupanje.
2. Skavt je zvest Bogu in domovini.
3. Skavt pomaga bližnjemu in naredi vsak dan vsaj eno dobro delo.
4. Skavt je prijatelj in vsem skavtom brat.
5. Skavt je plemenit.
6. Skavt spoštuje naravo in vidi v njej božje delo.
7. Skavt uboga starše in vestno opravlja svoje dolžnosti.
8. Skavt si poje in žvižga v težavah.
9. Skavt je delaven in varčen.
10. Skavt je čist v mislih, besedah in dejanjih.

Kdo lahko postane član? Kdor sprejme program in da obljubo ZSKSS-u.

Kdo lahko postane voditelj? Kdor je dopolnil 21. leto, opravil preiskus znanja in ga potrdi upravni odbor.

Skavtizem je tako odprt in pester za vse pripadnike družbe.

Avtobiografija: Marjan Urbancl (Jekleni) - skavt popotnik, Slamnikarska 19, 61234 Mengeš, tel.: 061 737-920 Datum obljube: 29.02.1992

Iz intervjuja v časopisu Kranjski skavt

Ali to pomeni, da nameravaš postati skavtski voditelj?

Tako je. Rad bi pomagal drugim, zlasti otrokom in upam, da bom s pomočjo svojih prijateljev tudi uspel, ker se v kratkem odpravljam obiskati afriške skavte in misijone, pri tem pa upam na sponzorsko podporo občine Mengeš, bralcev in simpatizerjev skavtizma, popotništva in pustolovstva. Za seboj imam potovanje po večini evropskih državah, Vzhodni Ameriki, Veliki Britaniji, kjer sem obiskal tudi skavtske centre: New York, Kandersteg, Gilwell... Pri meni dobite vse informacije, literaturo, skavtske igre,... Pripomočke za izobraževanje, učenje tujih jezikov in prosti čas pa v prostorih podjetja MI AMIGO, na Slovenski 28 v Mengšu, pri katerem dobite vse vzgojne skavtske stvari in v

času moje odsotnosti tudi prijavo. Upam, da se vidimo za novo leto v Parizu v Franciji, kjer bo srečanje evropske mladine in skavtov in ne pozabite: skavt se znajde. V zameno za finančno pomoč vam nudim reklamo in organiziram predavanje z diapozitivi in vse, kar vas zanima.

Vaš vdani skavt Marjan

Možnosti za mengeški skavtizem

Pomemben je prvi korak. Najboljše je osnovati skupino mladih od 19 do 21 let in več, ki bi postali skavtski voditelji, ki se morajo zavedati svoje odgovornosti. Potem se lahko ustanovijo, kar bo meni v največje veselje, otroke poznam: Krdelo volčičev od 8 do 11 let, četa izvidnikov in vodnic od 11 do 16 let, klan roverjev in popotnic od 17 do 21 let in skupnost voditeljev 21 let in več. Pri tem ne bomo sami, podporo bomo dobili pri slovenskih skavtih v naši bližini Kamnik, Domžale, kjer imam prijatelje, možni pa so tudi obiski italijanskih, angleških, švicarskih, poljskih skavtov, katere sem že obiskal. Potrebovali bi tudi prostor za sestanke in duhovnega vodja.

Okviren program: iskanje duhovnih vrednot Svetega pisma, šport, umetnost, tehnika, ustvarjalno delo, poznavanje Slovenije, Evrope, sveta, učenje orientacije po vrhovih gora, rek, neba, preživetje, učenje tujih jezikov, praktično spoznavanje in sporazumevanje.

Bistvo programa pa je možnost samostojnega odločanja o življenju.

Skavtski pozdrav

Biti tabornik

Tabornik je zanesljiv, zvest, prijazen, pripravljen pomagati, discipliniran, veder, pogumen, plemenit, spoštljiv, vedoželjen, varčen in živi zdravo. Tako pravi 12 taborniških zakonov. Tudi v Mengšu se taborniki trudimo, da bi se jim čim bolj približali.

Uradno se imenujemo Rod Upornega Plamena Mengeš (RUP) in smo strogo neprofitna organizacija. Naš načelnik je Igor Ručman. Ostali smo glede na starost (6 do 60 let) razdeljeni v skupine - vode. En vod ima 6 - 10 članov in vodnika, ki skrbi za tedenska vodova srečanja. Vsak vod ima svoje ime in tako bi med nami našli Pike, Orle, Smrklje, Gosenice, Izgubljene duše,... Vsak tabornik naj bi imel tudi uniformo - taborniški kroj (vsaj srajca + rutica).

Mlajši hodimo na sprehode, postavljamo šotore iz šotorskih kril (da, tudi to že znamo!), se igramo premnoge zanimive igre, iščemo zaklad, tečemo, skačemo, se veselimo. Naučimo se, kako se znajti v kritičnih

Vsi skupaj najraje pojemo. Med mnogimi pesmicami se znajdejo gusarske, taborniške, ljudske, indijanske (za dež in sonce) in tiste kar tako. Kakšno soboto se odpeljemo na izlet v Kamniško Bistrico in plezamo, kolesarimo do Zbilj in imamo piknik, gremo pod Dobeno in tam hodimo s pekrskimi hoduljami. Prepoznate nas lahko po velikem rjavem ropotajočem kombiju (postal je že maskota), ki na vratih nosi rodov znak.

Ob deževnih dneh se zatečemo v taborniško sobo v KD Mengeš in rišemo, oblikujemo, pripravljamo skeče in druge točke za, recimo, novoletno čajanko (kdaj bo spet?).

Vsako poletje se zgodi nekaj zares velikega - odpravimo se na taborjenje v Bohinj. Letos smo to izpeljali skupaj s taborniki iz Zaloga in se imeli res odlično. Nekaj več kot 100 nas je 12 dni spalo v šotorih pod jasnimi, zvezdnatim nebom. Kapanje v jezeru in na Rajskem otoku (v Savi Bohinjki) so najbolj pogumni dopolnili z mini raftingom (napihnjena guma in brzice). Videli smo Vogar, Komarčo, Planino pri jezeru in okolico jezera. Barvali smo majice, potem naredili vsak svoj

Jana, Janez in Marjan, tako da smo lahko plezali pod strokovnim vodstvom. En dan in vso noč smo preživeli na bivakiranju v "divjini" in si sami kuhali večerjo. V tem času smo svoje šotore odstopili 70-im staršem, ki so nas obiskali za vikend in se v naši odsotnosti čudovito zabavali. Skoraj vsak večer smo igrali skeče, veliikooo peli in se smejali. Taborni ogenj je seveda obvezna sestavina takih zabav. Imeli smo krst za nove tabornike in poroke za sveže pare (zaljubljali pa smo se kar sproti).

Končno naj se zahvalimo še sponzorjem. Podjetja Eta, Edigs, Trak, Oljarna Helios, Žito in Jata so nam pomagali izpeljati letošnje taborjenje.

Večkrat se udeležimo kakšnega republiškega tekmovanja, kjer se srečamo s prijatelji iz vse Slovenije in se ponavadi kar dobro uvrstimo. Naši člani so postali državni prvaki na GG mnogoboju 1993 v Mirni, pobrali 4. mesto na ROT-u 1994 in več zmag v veslanju, pa še in še (stare zmage smo že pozabili). Kot nagrade za dobro uvrstitev smo si prislužili že lok, puščice, Hi-fi stolp, pa seveda pokale. Poleg tega pa smo letos skupaj z RST Domžale organizirali državni mnogoboj za MČ (7 - 11 let) v Mengšu.

Vprihodnje bi radi pridobili čimveč novih, svežih tabornikov in tabornic, da nas bo več in bo tako lepše in bolj zabavno. Zdjaj veste, da smo taborniki razigrani in dobri ljudje in najbolj vas seveda zanima, kako postati tabornik.

VPIS NOVIH ČLANOV

petek, 30.09.1994, ob 17. uri
pred OŠ Mengeš
inf: 738-478, Igor

PROGRAM

oktober:

- izlet in nabiranje kostanja
- veslanje s kanuji (starejši)
- Ivkov memorial
- tekmovanje ČIČ '94

november:

- izlet na drsanje
- ogled kino predstave

december:

- zimovanje v Bohinjski Bistrici (5 dni)

situacijah in se urimo v vzdržljivosti. Izmislimo si vodovo himno in pozdrav ter izdelamo vodovo zastavico (mmm, kako lepo). Malo starejši streljajo z lokom in fračo (pa ne v sosedova okna), hodijo z A-jem, veslajo s kanuji, postavljajo stolp in čisto pravi šotor. Znajo se pogovarjati z morsejevo abecedo, gredo se orientacijo (s čisto pravim kompasom in karto), rišejo skice, poznajo življenje v naravi in prvo pomoč, pa sploh in oh.

lok in puščice in šli streljat medvede (papirnat, seveda). Igrali smo se blatni dan in se potem od glave do peta rjavo-umazani splaknili v reki. Izmislili smo si narobe dan, ki se je (z zajtrkom jasno) začel ob 2h zjutraj in se končal ob sončnem vzhodu. Na taboru je delovala tudi interna pošta, preko katere smo si lahko marsikaj povedali, tudi anonimno in javno. Lokostrelec Milan nas je naučil še boljše streljati. Obiskali so nas tudi alpinisti

ŠPORT

BALINANJE

Balinarske novice

Meddruštveni turnir Mengeš 1994

V soboto, 20. avgusta, so mengeški balinarji organizirali meddruštveni turnir. Na turnirju je nastopilo 12 povabljenih ekip.

Rezultati:

Upokojenci : Domžale	13 : 5
Vodice : Domžale	0 : 13
Vodice : Upokojenci	0 : 13
Medvode : B. Smuk	5 : 13
Ihan : Medvode	3 : 13
Ihan : B. Smuk	10 : 4
Budničar : Mamut	7 : 9
Strahovica : Budničar	13 : 2
Strahovica : Mamut	9 : 6
Mengeš : Fit top	13 : 2
Virtus : Fit top	11 : 13
Virtus : Mengeš	0 : 13

POLFINALE

FIT TOP : STRAHOVICA	11 : 6
DOMŽALE : MEDVODE	7 : 13

ZA 3. MESTO

DOMŽALE : STRAHOVICA	13 : 3
----------------------	--------

FINALE:

MEDVODE : FIT TOP	13 : 1
-------------------	--------

RAZIGRAVANJE:

Upokojenci : Fit top	8 : 12
Medvode : Mamut	7 : 2
Strahovica : B. Smuk	13 : 0
Mengeš : Domžale	3 : 11

VRSTNI RED:

1. MEDVODE
2. FIT TOP
3. DOMŽALE
4. STRAHOVICA

Tekmovanje se je pričelo ob 8. uri in je trajalo ves dan. Za popestritev turnirja so pripravili bogat srečelov, za katerega so dobitke prispevale mengeške delovne organizacije, obrtniki in člani balinarske sekcije.

Organizirali so tudi bližanje v krog in izbijanje balinčka. Pri bližanju v krog je tekmovalo kar 217 bližalcev, zmagovalec je prejel za nagrado kitaro, ki jo je prispevala tovarna Melodija Mengeš.

Po končanem turnirju so najboljše štiri ekipe prejele pokale, poveselili so se ob dobri hrani in pijači ter se razšli z mislijo na

srečanja ob turnirju leta 1995.

Mengeški balinarji so po zaslugi dobrih rezultatov poznani tudi v širši okolici, saj je Andrej Šink osvojil 4. mesto v Sloveniji med mladinci, Dušan Prijatelj in Ivo Blejc pa sta se uvrstila med 10 najboljših dvojic.

Prav razveselili so se vabila balinarjev iz Bazovice v Italiji. Sestavili so kombinirano ekipo, ki je nastopila v izredno močni konkurenci ekip iz Hrvaške, Slovenije in Italije. Na turnirju je nastopilo 32 ekip. Mengšani so

dostojno zastopali Slovenijo, pravega športnega uspeha pa niti ni bilo pričakovati, saj so predvsem italijanske ekipe pravi profesionalci. Kljub temu so bili zadovoljni, saj so si nabrali novih izkušenj, sklenili nova prijateljstva, predvsem pa dobili potrditev, da dobro delajo.

Morda pa ni daleč dan, ko bodo mengeški balinarji organizirali 1. mednarodni turnir.

Jože Mlakar

HIT-FIT

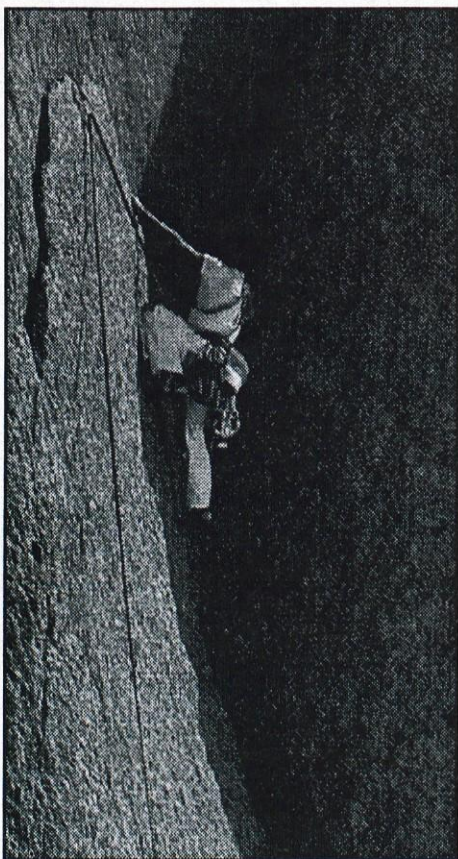
Fitness studio
HIT FIT

vabi ljubitelje rekreacije
fitness, body building, sauna
tel.: 737-577

Odprto: od 16.00 do 22.00 ure
od ponedeljka do petka

Alpinistične novice

V mesecu avgustu je bilo preplezanih kar nekaj lepih vzponov. V začetku meseca sta Dare Božič in Robert Flerin plezala v Italijanskih Dolomitih. Odšla sta v Sello skupaj z Mojco Čibej in Robijem Poličnikom (AO Kamnik). Božič je preplezal Tissijevo smer (VI+) in Schoberjevo (VII-), Flerin pa SZ poč (V) in Trenkarjevo (V-). Na alpinističnem taboru pod Mangartom se ga je udeležilo pet plezalcev iz Mengša. Najboljši vzpon sta opravila Miran Martinjak in Andrej Nastran,

kjer sta v Mangartu preplezala smer Meč (VI+). Raz spominov (VI+) sta plezala Monika Kambič in Robi Poličnik (AO Kamnik). V Vevnici pa sta Gollijevo (V/VI) plezala Janez Kešnar in Ivan Arnšek, Beli Križ (V+/VI) pa Monika Kambič in Robi Poličnik (AO Kamnik). Največ vzponov pa je bilo preplezanih v Kamniških Alpah. V Dolgem Hrbtu sta Trikot (VI/V) plezala Miran Martinjak in Tone Rakar. Grintovčev steber (VI/V) sta plezala Monika Kambič in Ivan Arnšek. Martinjak pa je sam preplezal Zajedo pod Šijo (V₋), Steber Grintovca (V) in v Dolgem Hrbtu smer Kemperle-Murovec (IV). V Dedcu sta Desno

smer (VI-) plezala Janez Kešnar in Ana Benda. V Skuti so preplezali Zajedo (V/IV) Janez Kešnar in Ana Benda, Gregorinovo (VI-) Monika Kambič in Janez Cerar (AO Domžale), Delavsko (IV+) pa Dare Božič in Mojca Čibej (AO Kamnik). V Vežici so smer Tik pred dvanajsto (VII) plezali Marjan Kovač, Monika Kambič in Ivan Arnšek, Perčičev steber (VI) pa Dare Božič in Mojca Čibej. Centralno smer (VI+) v Planjavi sta plezala Ivan Arnšek in Monika Kambič. Glavo (VI) Planjave in Dokončano (VI) pa sta plezala Miran Martinjak in Andrej Nastran. Zupanovo (VI-) v Koglu sta plezala Monika Kambič in Janez Cerar (AO Domžale). V Julijskih Alpah pa sta bila preplezana le dva vzpona. V Triglavu sta Ljubljansko smer (VI+) plezala Marjan Kovač in Monika Kambič. V Šitah sta smer JLA (VI+) plezala Monika Kambič in Robi Poličnik (AO Kamnik).

V plezališčih pa so v Kotečniku preplezali naslednje smeri. Flerin je preplezal Indijanko (VIII-) in Mandoline in Kitare (VII), Božič Indijanka (VII-), Kambič pa Amazonko (VII+), Kovač pa Peter Pana (VIII-) v Preddvoru, smer Čriček (VII) in v Franciji še dva vzpona z oceno (VII+).

Dare Božič

Alpinistična šola

Alpinistični odsek Mengeš organizira alpinistično šolo, ki se bo začela v četrtek, 6. oktobra, ob 18.00 uri v prostorih planinskega društva na Kolodvorski 2c (klet). Udeležijo se ga lahko vsi, starejši od 15. let. Šola bo trajala osem mesecev.

Trdinov trg 2, Mengeš   odprto od 8. do 12. ure
tel.: 738 - 630   od 15. do 19. ure
(ob nedeljah in praznikih 841 - 560)   sobota od 8. do 17. ure

Elektro trgovina in RTV servis

**Prodaja
televizorjev,
videorekorderjev, hi-
fi aparatov, anten in
antenskega
materiala, SAT
sistemov, malih
gospodinjskih
aparatov, avdio in
video kaset,...
Popravilo RTV
aparatov in ma-
lih
gospodinjskih
aparatov**

Matija d.o.o.

**Mengeš, Slovenska 28
(parkirišče Trdinov hram)
tel.: (061) 737-896
Odprto od 9.00 do 12.00
in 15.00 do 19.00
sobota od 8.00 do 12.00**

ŠPORT

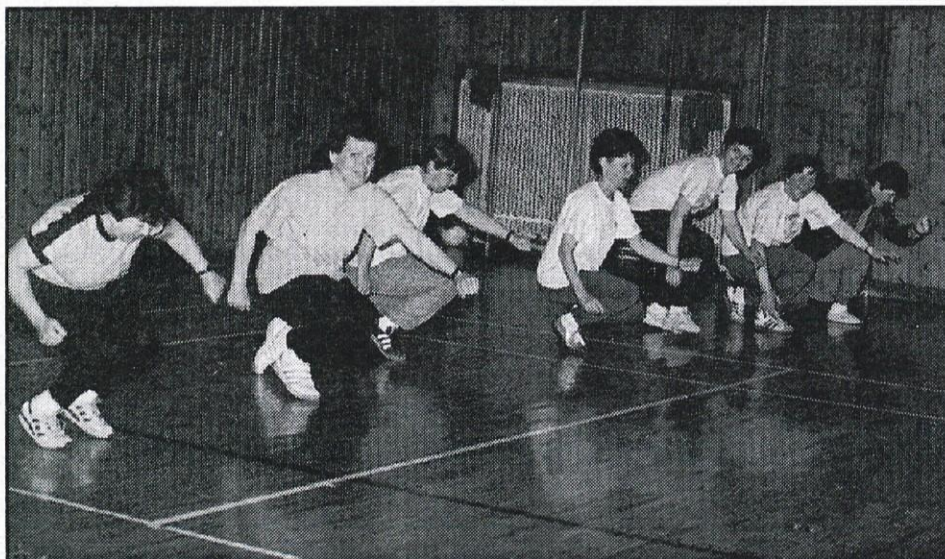
TVD PARTIZAN

Pričetek nove sezone v Partizanu Mengeš

Konec avgusta so se sestali vaditelji in vodstvo društva na 1. sestanku. Pripravili so urnik vadbe in se dogovorili za nekaj novosti, ki jih bodo ponudili krajanom to jesen.

Prva takih je vadba za starejše ženske, članice društva upokoencev, ki bodo vadile pod vodstvom vaditeljice Albince Blejč vsak četrtek od 16.30 do 18.00 ure v telovadnici Partizana.

Druga novost v društvu je vadba za malčke stare od dveh let in pol do treh let in pol z mamicami. Vadba za to skupino bo vsak petek od 16. do 17. ure.

Hop, hop, hop...

foto: P. Kompare

U R N I K

PONEDELJEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.30 - 18.00	NAM. TENIS 2. SKUPINA	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	NAM. TENIS - REKREACIJA	TELOV. TVD
	20.00 - 21.30	AEROBIKA	TELOV. OŠ
TOREK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	17.00 - 18.00	CICIBANI	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	REKREACIJA ŽENSKE	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	BADMINTON	TELOV. OŠ
SREDA	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.30 - 18.00	NAM. TENIS 2. SKUPINA	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	AEROBIKA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	ODBOJKA ČLANI - ČLANICE	TELOV. OŠ
ČETRTEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.30 - 18.00	REKREACIJA STAR. ČLANICE	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAMIZ. TENIS TEKM. SKUP.	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	REKREACIJA MOŠKI	TELOV. TVD
PETEK	14.00 - 15.30	TENIS	TELOV. TVD
	16.00 - 17.00	MALČKI IN MAMICE	TELOV. TVD
	18.00 - 20.00	NAM. TENIS TEKM. SKUPINA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	NAM. TENIS REKR. LIGA	TELOV. TVD
	20.00 - 22.00	BADMINTON	TELOV. OŠ
SOBOTA	9.00 - 10.30	NAMIZNOTENIŠKA ŠOLA	TELOV. TVD
	10.30 - 12.00	NAMIZNOTENIŠKI KROŽEK	TELOV. TVD
	15.00 - 17.00	BADMINTON	TELOV. TVD

Pričetek vadbe za to skupino bo v PETEK, 7. OKTOBRA, V TELOVADNICI PARTIZANA.

Tretja novost, ki pa še ne bo zaživela takoj v začetku vadbe, je organizacija fitnesa.

Elemente fitnesa bomo v prvi fazi vključili pri vadbi žensk in aerobike, ni pa tudi daleč dan, ko bomo vadbo v fitnes kabinetu lahko ponudili v Partizanu.

Vadba v vseh skupinah se je pričela v prvem tednu v septembru, razen:

CICIBANI PRIČNEJO Z VADBO V TOREK, 4. OKTOBRA

MALČKI Z MAMICAMI PRIČNEJO Z VADBO V PETEK, 7. OKTOBRA

AEROBIKA PRIČNE Z VADBO V PONEDELJEK, 3. OKTOBRA

AVTOŠOLA

RETOS

MENGEŠ

tečaj 5.10.94 ob 16⁰⁰

tel. 739 - 621

... SE VAM PREDSTAVI

TRGOVINA KLEMENS

V zadnjih dneh letošnjega avgusta se je že nekaj trgovinam in drugim poslovnim prostorom na Slovenski cesti 28 v Mengšu pridružila še lična trgovinica **KLEMENS**.

Morda bi komu ime zvenelo bolj tuje, vendar se v njem skriva le ime in začetnica prijimka lastnika trgovine.

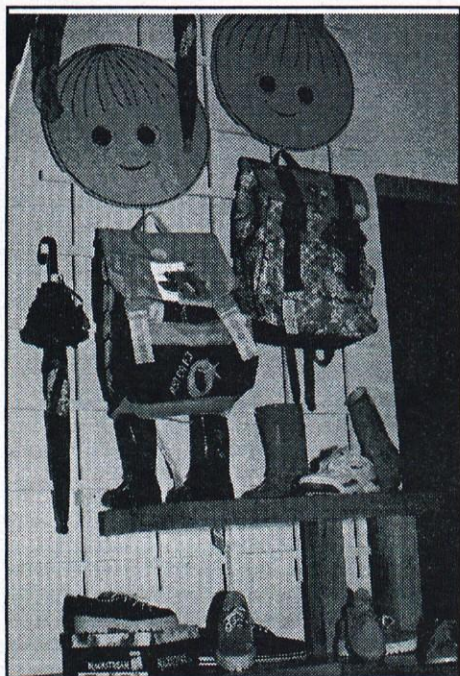
Čeprav je še mlad, je prepričan, da je za dobro počutje in zdravje poleg mnogih stvari pomembna tudi dobra obutev in prav to je njegova glavna ponudba.

To velja predvsem za občutljive otroške nožice, ki še rastejo in se morajo pravilno oblikovati. Prav zato je v svoj program obutve vključil otroško obutev proizvajalca Petejana, ki je znan po anatomsko oblikovanih otroških čevljih in copatih.

Za mladino in odrasle ima na voljo izbrane in modne modele italijanske obutve.

Za vse, ki se radi športno oblačijo, pa bo v kratkem na izbiro še program športnih copat

MENGŠAN

in oblačil.

Njegova želja je ponuditi kupcu res kvaliteten obutev, zato svojega programa ne gradi na kvantiteti, temveč kvaliteti modelov, poudarja pa, da so vsi modeli cenovno zelo ugodni.

Na policah trgovine pa bo vsakdo našel še marsikateri modni dodatek, malčkom bodo prav gotovo vseč prav njim namenjene otroške dekoracije, za katere poskrbi Klemenova mama.

Poleg obutve boste v trgovini KLEMENS lahko kupili tudi pasove, torbice, torbe, dežnike, neserje, denarnice, nogavice in čistila za vzdrževanje obutve ter copate šolarjev vseh starosti.

Tako! Začne se pri otrocih, nadaljuje pa pri izbiri za odrasle.

Pridite v trgovinico **KLEMENS**, kjer vam bo mlada prodajalka Alenka prijazno postregla in prav gotovo ne boste odšli razočarani.

Kava bar Piccolo

V avgustovski številki Mengšana je KAVA BAR PICCOLO postavil nagradno vprašanje. Ker predvidevamo, da zaradi novih šolskih obveznosti niste prav dobro prebrali vsega, pa čeprav je to povezano z nagrado, ponovno postavljamo nagradno vprašanje, odgovore pa pričakujemo do 12.10.1994 v Uredništvu Mengšana:

Koliko stane hišna specialiteta v KAVA BAR PICCOLO?

SHARP

AUDIO VIDEO **SERVIS**

MENGEŠ

Hribarjeva 38

73 84 09

MATIJA D.O.O.

V Mengšu smo odprli novo trgovino, kjer vam nudimo televizorje, videorekorderje, hi-fi aparate, antene in antenski material, SAT sisteme, male gospodinjske aparate, avdio in videokasete,... Pri nas boste našli tudi nekaj elektroinstalacijskega materiala.

RTV servis vam nudi popravilo RTV aparatov, montažo anten in popravilo malih gospodinjskih aparatov.

Našli nas boste na Slovenski 28 v Mengšu, to je v stavbi nekdanje Slamnikarske zadruge, kasneje Induplati Mengeš.

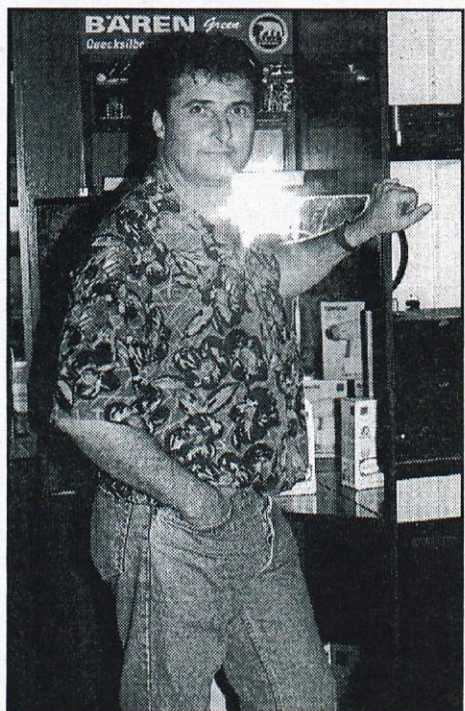
Vse aparate in material vam nudimo po ugodnih cenah z ugodnimi kreditnimi pogoji.

Vabimo vas, da nas obiščete!

MATIJA d.o.o.
Slovenska 28, MENGEŠ
Tel.: 737-896

od 9.00 do 12.00 ure in od 15.00 do 19.00 ure

v soboto od 8.00 do 12.00 ure

Lastnik trgovine Matija Zibelnik. foto: T. S. Strmšek

... SE VAM PREDSTAVI

VIDEO Z

Jesenski dnevi bodo vse krajši, noči pa daljše, zato bo prav prišla kakšna večerna zabava, ples, ogled filma, če pa bo to možno doma, v topli hiši, bomo še bolj zadovoljni.

V Mengšu na Detelovi 13, to je ulica, v katero zaviješ nasproti Brigita marketa, že dve leti obratuje VIDEOTEKA VIDEO Z. V tem času se jim je pridružilo preko 1000 zadovoljnih članov.

Prostor, kjer si vsak večer med šesto in deveto uro lahko izposodite različne zvrsti filmov, je prenovljen in domač. Mira in Iztok sta vedno pripravljena svetovati, kot član pa si lahko vsakdo že doma pogleda katalog filmov VIDEO Z. Ta katalog dobi vsakdo brezplačno ob vpisu - članarine ni.

Pomembno:

kolikor video kaset si izposodiš, toliko dni jih imaš lahko doma, plačaš pa samo enodnevno izposajo. To je dobro vedeti še zlasti pozimi, da ni potrebno hoditi

vsak dan od doma.

VIDEO Z zna poskrbeti za svoje člane: vsako nedeljo izžrebajo tri člane, ki so si v preteklem tednu izposodili kaseto. Nagrade pa niso zanemarljive: Vsi dobijo Milka čokolado (300 g) in brezplačno izposajo 5, 3 in 2 kaset.

Otroci, gostje VIDEO Z, pa so deležni drobnih pozornosti. Lizike in bonboni so vedno na mizi.

Lepo vabljeni v VIDEO Z na Detelovi v Mengšu!

Tatjana Sivec Strmšek

Vedno nasmejana Mira rada pomaga pri izbiri.

VIDEO Z

GOSPODINJSKI NASVETI

*Če se smehljaš,
zavestno, tiho, razumevajoče in odpuščajoče,
si velik in moder,
čeprav so morda tvoja leta še mlada.*

(Rosemarie Berster)

Dejali boste, kaj ima smeh opraviti s prehrano, z zadovoljevanjem osnovnih življenjskih potreb? Ima. Današnji hitri tempo nas dela brezčutne, razdražljive in nezadovoljne. Dobršen del prehranske kulture lahko gospodinje vcepimo našim najdražjim, za katere največkrat skrbimo. Poglavitno načelo priprave hrane je, da jo pripravljamo z ljubeznijo. Le tako pripravljen obrok nas bo nasitil in dal primerno količino potrebne energije, katera se bo pozitivno sproščala. Pravilno izbrana živila, pripravljena z ljubeznijo, lepo servirana, v miru zaužita, dajo življenju poseben čar.

Za začetek si vzamite dan, ko imate malo več časa, lotite se dela, pri tem pa nenehno razmišljajte, kaj in kako ter za koga pripravljate. Z nasmehom in pozitivno energijo hrano

servirajte in se poleg tega še smehljajte. Uspeh ne bo izostal. Počasi se bo vaša družina navadila na mirne, srečne in sproščujoče trenutke, ki bodo samo vaši. Če boste pravilno izbrali živila in uporabljali navedeno tehniko, boste ugotovili, da pojedete manj in nimate problemov z odvečnimi kilogrami.

V času dozorevanja paradižnika Vam nudim dva recepta, kako ga porabiti.

PARADIŽNIKOVA JUHA S CMOKI:

0,60 kg paradižnikov, 2 žlici masla, 1 čebula, 2 žlici paradižnikove mezge, 1 žlica moka, jušna kocka, kislá smetana, sol, poper, meta.

Paradižnike operemo in zrežemo. Na maslu prepražimo čebulo, moko, par. mezgo in sveže paradižnike. Kuhamo, nato prepasiramo, začnimo ter na koncu dodamo kisló smetano in cmoke.

Zdrobovi cmoki:

1 jajce, 6 dkg masla, 12 dkg zdroba, sol, poper, drobnjak.

Sestavine zmešamo, jih z žlico oblikuje ter

kuhamo v slani vodi.

ŠPAGETI SAN GIOVANNIELLO :

60 dkg špagetov, 1,5 kg olupljenega paradižnika, 20 črnih oliv, 12 sardelnih filejev, 2 žlički kaper, 4 liste bazilike, 8 žlic olivnega olja, sol, poper.

Operemo in odcedimo kapre, olivam odstranimo koščice in jih razrežemo. Olupljen paradižnik brez lupin rahlo iztisnemo in prelomimo špagete na tri dele. V lončeno posodo polagamo drugo na drugo plasti paradižnika in špagetov, zabeljenih z olivnim oljem, soljo, poprom, seseklano baziliko, koščki oliv, filejev, dokler ne zmanjka sestavin. Zaključimo s plastjo paradižnika. Špageti se morajo kuhati v omaki. Če omake ni dovolj, dodamo juho. Posodo pokrijemo, za dobre četrte ure postavimo na močan ogenj in serviramo.

Justina Urbanec

MENGŠAN

PROMET

Varne poti

V četrtek, 8. septembra, je potekala vse-slovenska akcija šolarjev osnovnih šol, s katero smo opozorili udeležence v prometu, voznike, starše in vse tiste, ki morajo prispevati k bolj varnemu prometu, da smo šolarji na cesti vsak dan. To je bila akcija VARNE POTI, ki jo je za večjo varnost otrok pripravil Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupaj z Zavodom RS za šolstvo in šport in Ministrstvom za notranje zadeve.

Učenci od 1. do 4. razreda so šli po najpogostejših poteh in prehodih, ki jih uporabljajo in z napisi obveščali voznike, kakšne poti v šolo si želijo.

Statistični podatki kažejo grozljivo sliko o štrtvah in vzrokih prometnih nesreč. Med temi žrtvami je vsako leto mnogo preveč mrtvih in hudo poškodovanih otrok; kar za dva šolska razreda je mrtvih otrok na leto. Vsi se zgražamo nad krvnim davkom, ki ga pobirajo slovenske ceste. Ali se ob tem dovolj zavedamo, da smo za varnost v prometu odgovorni vsi? Ali se zavedamo, kaj moramo vsak pri sebi spremeniti, kako se moramo v prometu obnašati, da ne bomo ogrožali sebe in drugih? Vsakodnevno smo priča napadalnemu vedenju mnogih voznikov, prehitovanjem, izsiljevanjem, nestrpnosti in s tem ogrožanju varnosti naših najmlajših, to je šolarjev na poti v šolo, domov ali po opravkih.

V mesecu septembru na šolah vsako leto namenimo posebno pozornost prometni vzgoji otrok. Prvošolčki dobijo rumene rutice, predstavimo najbolj varne poti, opozorimo na pasti in nevarna mesta, teoretični pouk preple-

Otroci nas opozarjajo.

tamo s praktičnim, prvošolce obiščejo policaji in jim na ulici v prometni situaciji razlagajo, kje in kako varno prečkati cesto, kako varno hoditi po pločnikih in ob robu ceste, predavajo staršem na roditeljskih sestankih in še mnogo tega skozi vse šolsko leto.

KAJ SO Povedali o AKCIJI Učenci 3. D RAZREDA?

Anže Dolinšek: V četrtek smo v šolo prišli s transparenti. V koloni smo prehodili nekaj ulic v Mengšu. S tem smo želeli opozoriti voznike, da smo tudi mi na cesti. Upamo, da bodo vozniki poskrbeli za varnejšo vožnjo in s tem tudi za varnejšo pot otrok do šole.

Anja Srebačič: S policaji smo šli do križišča. Policaj je na sredi ceste opozoril

voznike, da bomo prečkali cesto. Pravilno smo šli čez cesto in kazali voznikom opozorila, na primer:

**PAZITE NA NAS!
BOM JUTRI ŠE ŽIV?
ŽELIMO VARNU POT V ŠOLO!
VSAK DAN SMO TU!**

Sladžana Aleksič: Vozniki so stali v križišču in gledali, koliko nas je. Mi smo lepo hodili po cesti in kazali napise:

**ALI VAS MORA POLICAJ SPOMNITI NA NAS?
SPET SMO V ŠOLI!**

Matic Blejc: Policisti skrbijo, da mi šolarji pridemo varno do šole in domov. Učenci moramo upoštevati, kar nam povedo policisti, učitelji, starši, da vemo veliko o prometu in da prav hodimo. Vozniki, pazite na nas, tudi mi bi radi vozili avto, ko odrastemo!

Na koncu še vprašanje, ki je življenjskega pomena za vse prebivalce Mengša:

KDAJ BO NAREJENA OBVOZNIČA, KI BO OMOGOČILA, DA BO ŽIVLJENJE V KRAJU VARNEJŠE, BREZ SMRADU IN ROPOTA NA TISOČE AVTOMOBILOV, KI SE 24 UR NA DAN PREMKAJO SKOZI MENGEŠ?

KDAJ BO KONEC DIVJAŠKIM VOZNJAM BREZVESTNIH AVTOMOBILISTOV IN MOTORISTOV - TUDI DOMAČINI SO MED NJIMI, KI ŠE BOLJ OGROŽAJO NAŠA ŽIVLJENJA KOT POČASI SE PREMKAJOČA KOLONA MOTORNIH POŠASTI?

Cvetka Mlakar

Bomo to akcijo vzeli zares in zavestno?!

Vozniki, pozor!

Novo šolsko leto je pred vrati in z njim otroci - enakovredni udeleženci v prometu - imajo kot pešci prednost pri prehodu čez cesto.

Vozniki, pozivamo vas, pazite na vaše in naše otroke!

KS Mengeš

ZDRAVJE

Zasebništvo in dopusti v Zdravstveni postaji Mengeš

Verjetno je občanom Mengša znano, da so v Zdravstveni postaji Mengeš pričeli z zasebnim delom: zdravnica dr. Marta Rižnar in zobozdravniki dr. Raišp, dr. Markovič in dr. Strosar-Rozman. Vsi imajo podeljeno koncesijo in so sklenili z Zavarovalnico pogodbe za zagotavljanje zdravstvenega varstva svojim pacientom. Za zavarovance se torej ne bi smelo nič spremeniti, ker bo moral zasebnik v enakem obsegu zagotavljati občanove pravice. Zakonodajalec z uvedbo zasebništva pričakuje konkurenco javnim zavodom in kvalitetnejšo zdravstveno oskrbo za zavarovance. Verjeti moramo, da je to vodilo zdravnike v zasebništvo poleg večje samostojnosti in pričakovanih boljših materialnih pogojev. Z Zdravstvenim domom jih poslej veže samo najemna pogodba. Tudi medsebojno sodelovanje bo urejeno s posebno pogodbo, ki pa bo reševala le nudenje celodnevne nujne zdravniške pomoči in dežurne službe. V času odsotnosti (dopust, bolezen, seminarji) pa si bo moral zasebnik sam poiskati nadomestilo. Njegovi pacienti bodo lahko iskali pomoč v Zdravstvenem domu samo v nujnih primerih. Zdravstveni dom pa bo nudil zasebniku in njegovim bolnikom storitve v laboratoriju, pulmološki ambulanti, RTG in drugih službah. Z zasebno prakso je s 01.10.1994 nameravala dr. Kovač, pa je začetek začasno preložila. Zaradi nameravanega prehoda v zasebništvo je prišlo v času dopustov julija in avgusta v Zdravstveni postaji Mengeš do določenih

zapletov - do 14-dnevnega zaprtja splošnih ambulant. Zdravnici dr. Rižnar in dr. Kovač sta uveljavljali pravico, da izkoristita ves letni dopust na račun Zdravstvenega doma Domžale, preden preideta v zasebništvo. S strani vodstva in kolegov sta bili opozorjeni, da morata sami zagotoviti izmensko nadomeščanje, kot je bilo do sedaj, in naprošeni, da skrajšata dopust. Ker je julij in avgust čas dopustov in ima večina zdravnikov šoloobvezne otroke, Zdravstveni dom ni bil zmožen zagotoviti nadomeščanja v Zdravstveni postaji Mengeš. Pač pa je ZD v Domžalah okrepil službo s tem, da je zagotovil neprekinjeno nujno zdravniško pomoč in zdravnika v splošni ambulanti, kjer so lahko tudi občani iz Mengša dobili ustrezno zdravniško oskrbo. Zavedamo se stanja, ki je bilo neprijetno za občane Mengša, vendar druge rešitve ni bilo, ker zaradi dopustov nismo imeli na razpolago prostega zdravnika za nadomeščanje v Zdravstveni postaji Mengeš.

Janez Grošelj, dr. med. spec.
direktor ZD Domžale

SHARP
AUDIO VIDEO **SERVIS**
MENGEŠ
Hribarjeva 38
73 84 09

Župnijska Karitas

se zahvaljuje vsem dobrotnikom za darovana denarna sredstva, ki ste jih namenili v sklad za nakup šolskih knjig in potrebščin.

Hvala tudi darovalcem starih učbenikov.

Zahvaljujemo se tudi Uredništvu glasila Mengšan za brezplačne objave.

Lepo je videti iskrico sreče pri ljudeh, ki so pomoči potrebni.

Poskrbimo, da se bo prižgalo vsak dan več iskric!

Župnijska Karitas Mengeš, Trdinov trg 11

Zdravstvena oskrba v Mengšu

Člani sveta KS Mengeš so skupaj z zdravstvenimi delavci ZP Mengeš pristopili k reševanju problematike koncesij v ZP Mengeš, zdravstvenih uslug, najema prostora in odkupa opreme.

Na tem razgovoru so člani sveta posebej poudarili skrb za kvalitetno zdravstveno uslugo na področju Mengša, izpostavili možnost širitve zdravstvenih storitev v Mengšu ter opozorili, da statusne spremembe v zdravstvu ne smejo vplivati na kvaliteto in kvantiteto zdravstvenih storitev.

KS Mengeš

Kdo bo skrbel za zdravje Mengšanov?

foto: M. Ogrinc

Aktivni dopust pri tetki Betki

Dopustov je lahko več vrst. Lahko je pasivni, ko dopustnik potegne spanje v skoraj celo dopoldne, popoldne pa zopet leži v kaki senci, v planinah ali pa ob morju. Lahko pa je tudi aktivni dopust - povezan z različnimi športnimi aktivnostmi ali pa še tretja oblika - delovni dopust, kot ga je letos poletni preživel naš Francoz v Piranu.

Čeprav je zgodba kratka in se je ne bo težko zapomniti, pojdimo lepo po vrsti. Našemu Franciju je žena nekega lepega dne rekla Francoz. Ne zato da bi imel kakšno vežo s Francijo, pač pa ker je kot vodovodar vedno uporabljal francoza. Po slovensko bi temu orodju najbrž rekli velike kleščice za privijanje vodovodnih nastavkov. Bil je torej Francoz dober vodovodar, zraven pa še vse drugo, kar se pri hiši rabi; mizar, tesar, pleskar, električar, polagalec parketa in še kakih deset takih poklicev. Nič čudnega ni bilo torej, da se včasih po cel teden ni obril. Vedno je bil v delovni obleki in vedno v delu. Tudi sedaj ko je upokojenec, ima dela čez glavo, tu in tam, žlahta je kar velika, pa še k vsem ne more priti.

Torej, Francoz je šel z ženo na dopust v prelep slovenski Piran, kjer ga je v nemogoči poletni množici vedno čakalo dragoceno parkirišče pri tetki Betki, tako rekoč sredi Pirana in vsak dan.

Letos je tetka Betka Francoza posebno lepo sprejela. Še sanjalo se mu ni, kaj ima ta za bregom. Že drugi dan pa je prišla na dan z besedo: "Veš, kaj, Francoz, žena bo malo skočila v vodo, tebi pa za te zadeve tako ni, bi pa meni nekatere stvari popravil. Okno v moji spalnici že deset let ni bilo prepleskano, vrata v stranišču so zelo slaba, pa bi jih bilo treba zakrpati in potem prepleskati, dimnik mi že celo leto slabo vleče, pipa pri kuhinjskem boilerju se nekaj zatika in parket v dnevni sobi se je tako izsušil, da so centimetrski presledki. No, drugo bova še potem videla, bo že delo sproti pokazalo."

Francoz se je še tisto popoldne lotil dela. Precej orodja je ime v avtu. Vedno ga je vozil s seboj in sedaj, ko sta šla z ženo na morje, sta počitniško robo tako rekoč nametala na orodje.

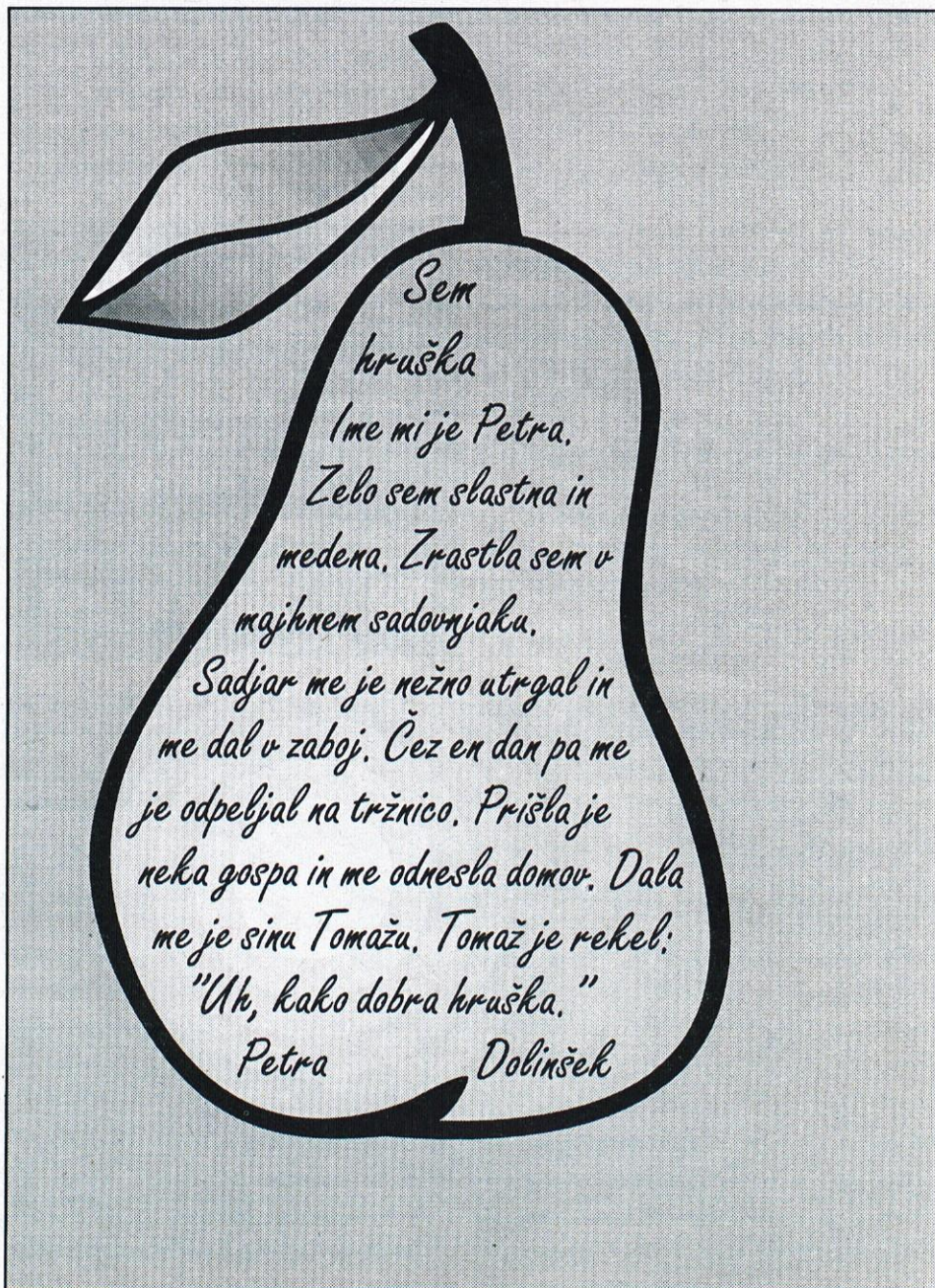
Ko je Francoz zelo blizu kopališča z vso vrnemo brusil zastarano barvo na oknu, so ga ševeda opazile sosednje stanovalke. Kmalu ga je prišla od blizu pogledat prva: "Vidim, da vam gre lepo! Bi prišli še k meni?"

Med njiju je skočila tetka Betka. Nič ni rekla, samo stala je in to toliko časa, da je sosedja odšla. Potem pa je zažuborela kot navit gramofon: "Kaj si neumen! Ta ženska ni nič vredna! Sedaj je zelo prijazna, ko boš pa vse naredil, te ne bo hotela videti."

Francoz je nadaljeval z delom in za hrbtnom se mu je pojavila še ena kar prijetna žens-

ka. Previdno je rekla: "Vidim, da vse znate, tudi pri meni ..."

Tedaj je z bližnjega balkončka zavpila tetka Betka: "Daj no mir, Laura, še pri meni ne more narediti!" Ko je Laura odšla, je bila tetka Betka takoj pri Francozu: "Ali si pameten, na sebe bi te potegnila, denarja pa tako ali tako nima. Potem bi imel ti hudirja svojo ženo." In ni vrag, prikazala se je še ena, tretja sosedja. Lepo je bila napravljena in na sploh urejena. Zelo prijazno je rekla: "Veste, pri naši hiši bi bilo tudi nekaj takih stvari za urediti. Lahko vam vrnem kar v naravnih dobrinah. Imamo dober paradižnik, papriko, vino, pa še kaj bi se

ZABAVA

PLES

našlo. Pridite jutri k meni!"

Francoz se ni hotel zgovarjati, zato je simpatična Pirančanka slednjič odšla. Takoj za tem je prišla tetka Betka: "Kje je tvoja pamet? Kaj nisi videl, da je samo nakladala? Sfrizirana in našminkana je, delati se ji pa ne ljubi. Malo manj naj bo dama, pa bo lahko okna sama pobarvala."

Čez teden dni je Francoz končal delo pri tetki Betki. Zelo vesela je bila. Za vse je tudi dvakrat skuhalo kosilo. Zvečer pa je rekla: "Tako, sedaj je vse v redu. Vrata se mi lepo zapirajo, okna so zaščitena pred dežjem in burjo, v sobah smo tudi vse uredili, naša hišica je zopet kot cukrček. Veš, kaj, Francoz, prihodnje leto bi šli pa k moji hčerki v Portorož. Nekaj takega ima za popraviti, kot sem imela jaz. Njen mož je sicer mizar, vendar se mu nič ne ljubi. Zaposlen je v turizmu, kot receptor v nekem hotelu, ali kot bi pošteno rekli, skrbi za ljudi, ki preživljajo pasivni dopust. Ni čudno, da je tudi sam tak. Ti, Francoz si pa za aktiven dopust, sicer bi ti bilo dolgčas. Vsaj tako mi je včeraj pravila tvoja žena.

C. S.

Dance club MI AMIGO

Pred kratkim smo v Mengšu dobili "diskoteko", katera se nahaja v prostorih podjetja MI AMIGO.

Tu strežejo samo brezalkoholne pijače in sladolede. Kajeenje v notranjih prostorih ni dovoljeno, dovoljeno je samo zunaj na terasi. V dogovoru z Milanom vrtimo glasbo po izboru tistih, ki plešejo. Nekoliko redkeje se vrtila metalna glasba (skoraj nikoli).

Odprto je ob petkih in sobotah od 20.00 do 24.00 ure. Ob nedeljah pa so od 18.00 do 22.00 ure vabljeni otroci

na matinejo!

Prisrčno vabljeni v Dance klub, kjer je pijače in glasbe za vse.

To je naše prvo javljanje. Urednica Mengšana pa nam bo vsak mesec objavljala lestvico najuspešnic na tem plesišču.

DANCE LESTVICA - MI AMIGO

1. Masterboy, Feel the heat of the night
2. Magic Affair, In the middle ob the night
3. Senna M, Beba
4. Teg Team, Whoomp (there it is)
5. Fun Factory, Close to you

Peter D., Sebastian F., Peter K.

Mladina uživa ob glasbi.

foto: T.S. Strmšek

RAČUNALNIŠTVO

BASIC

(Ukazi in primeri se nanašajo na MS QuickBASIC 4.5)

2. DEL

CLS clear screen = obriši zaslon

ukaz pobriše zaslon, vsebina zaslona je s tem izgubljena

PRINT....izpiši, napiši

sam ukaz izvrši le prehod v novo vrstico, rezultat je prazna vrstica

INPUT....vnesi, napiši

izpiše besedilo, nato čaka, da odtipkamo podatek in pritisnemo ENTER. Besedilo ni obvezno. Ko pritisnemo ENTER, spravi vtiskani podatek v spremenljivko.

FOR...NEXT.....FOR zanka (kontrolna struktura)

Ukazi, ki so med FOR in NEXT stavkom, se bodo izvršili tolikokrat, kot smo jim rekli, da

se naj izvršijo.

IF...THEN...ELSE..... pogojni stavek (če...potem...drugače)

V programu se najprej preveri postavljeni pogoj, če je pogoj izpolnjen (resničen), se izvrši(jo) ukaz(i), ki sledi(jo) THEN, če pa ni res, pa ukaz(i), ki sledi(jo) ELSE. Del z ELSE strukturo ni obvezen, lahko ga izpustimo.

GOSUB...RETURN.....GO to SUBroutine, pojdi na podprogram

Ko izvajanje programa pride do GOSUB stavka, se shrani naslov, "od kod si prišel" izvajanje nadaljuje na ukazu, ki sledi naslovu. Ko program naleti na ukaz RETURN, se vrne na shranjen naslov, izvajanje se nadaljuje na ukazu, ki je sledil ukaz GOSUB.

GOTO.....pojdi na

Preusmeri tok izvajanja programa na neko drugo mesto v programu. Naslov "od kod si prišel" se ne shranjuje.

SELECT CASE.....izberi glede na

Stavek nadomešča kopico IF stavkov. Vrednost izraza ali spremenljivke, za pisane v SELECT stavku primerja z možnostmi v CASE stavkih. Ko najde vrednost, navedeno v CASE stavku, izvrši ukaze, ki sledijo tej navedbi do naslednjega CASE. Nato skoči na prvi ukaz za END SELECT. Če ne najde vrednosti v nobenem CASE stavku, izvrši ukaze pri CASE ELSE (slovensko:"v ostalih slučajih").

DO...LOOP.....napravi zanko

Glede na resničnost pogoja se ukazi med DO in LOOP izvršujejo različno mnogokrat. Sintaks DO-LOOP zanke je več. Razlikujemo med zankami, kjer je pogoj postavljen na začetku, in takimi, kjer je pogoj postavljen na koncu zanke.

(nadaljevanje prihodnjič)

Pripravila:
Tomaž Novak
Jure Labrovič

ZABAVA

ŽIV-ŽAV

ŽIV ŽAV v Mengšu

Je v nedeljo, 4. septembra super uspel, ker je bilo veliko otrok, polno zabave, lepo vreme in organizacija v rokah podjetja MI AMIGO.

Igral je ansambel Duo Banana. Nada je zaplesala z najmlajšimi, ki so neutrudno plesali vse do večernih ur. Naučili so se nekaj skupinskih plesov od Mikserja, Kavbojske polke, Zanzibarja in Krokodilčkov pa do techna, saj smo obiskali tudi disko Mi amigo.

Marjan, bolj znan kot Jeklenček za otroke, je bil glavni kuhar, pomagali pa so mu otroci, ki so prišli na ŽIV ŽAV. Pekli so palačinke od jutra do večera, najedli so se tako mladi kot stari. Otroci so palačinke spekli sami in s tem dokazali, da so dobri kuharji.

Najmlajši so lahko risali z vodenimi in navadnimi barvicami, flomastri ter Schwanovimi barvicami, likovno ustvarjali čuke (čuk je simbol za našo knjigarno Čuk, ki je ta dan prvič odprla svoja vrata) in sove (simbol podjetja MI AMIGO). Njihova ustvarjalnost pa je bila nagrajena z vstopnico za kozmetični in frizerski salon Vesne in Damjane, kjer so mlade dame, naličene in z

Ples, pesem, smeh,...

foto: B. Ravnikar

najmodernejšimi pričeskami, odhitele na plesišče.

Za navdušene nad računalniki je **Pajek d.o.o.** pripravil računalniške igrice, **videoteka Stop** pa je imela televizor kar zunaj, tako da

smo lahko gledali tudi risanke. Preiskusili so se tudi v karaokah, kjer so peli znane slovenske pesmi ali pa svoje. Tudi nagrad ni manjkalo, saj je vsak od podjetnikov na Slovenski 28 prispeval nekaj nagrad.

Otroci so lahko tudi lovili v Metinem ribniku in vsak je ujel bombon, čokolado, žvečilni, svinčnik, igrico,...

Omeniti moramo tudi torti velikanki. To sta bili Sova in Čuk. Čuka smo prodali na licitaciji.

Za starše smo pripravili srčkov ples, kjer so se morali preizkusiti kar v sedmih različnih plesih, od valčka, techna, do baleta. Zmagovalci so bili nagrajeni.

Ves dan je bil z nami v živo Radio Gama MM. Poročal je o norenju otrok v Mengšu.

Čukova Sova

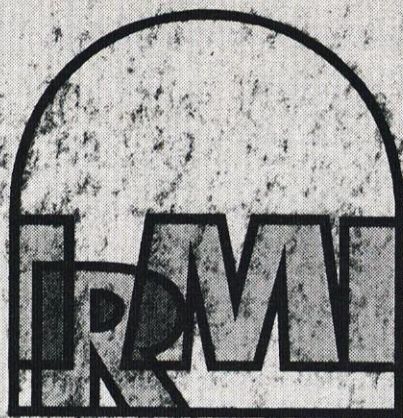
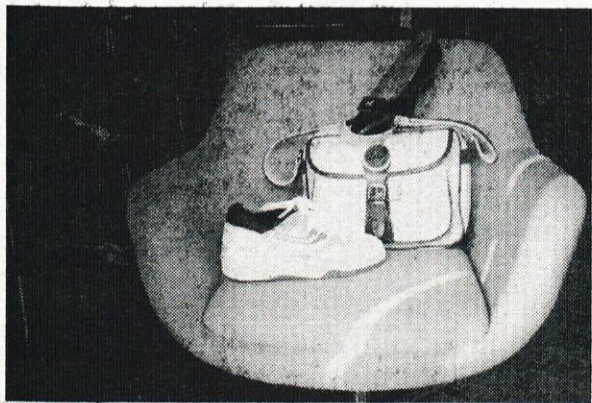
Timola

Hribarjeva 7, Mengeš
tel.: 738 - 420

odprto od 9. do 12. ure
od 15. do 19. ure
v soboto od 9. do 12. ure

Vas vabi
k nakupu
jesenskih ženskih, moških in
otroških čevljev ter
hišnih copat.

ugoden nakup za birmance
in njihove botre

steklarstvo

*Tomaz in Irena
Mibelčič*

☎ fax 061 713 821

☎ delavnica 061 715 717

IRMI d.o.o., Vir, Robbova 17
61230 DOMŽALE

**OPTIKA
GOLAVSEK**

Slovenska 30, Mengeš
tel.: 061 737-968

delovni čas

pon - pet:
08 - 12
16 - 18

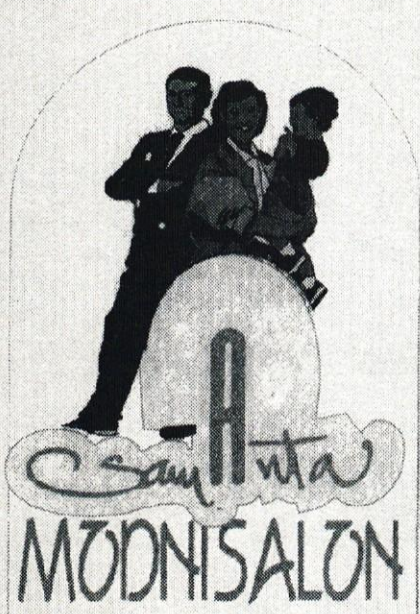
Trdinov hram

Slovenska 30, Mengeš

**Nudimo malice,
kosila in
večerje!**

delovni čas:
od 7. do 24. ure
nedelja zaprta
od 1. oktobra naprej bo
restavracija odprta od 12. do 24. ure

NAGRADNA KRIŽANKA SAMANTA

Dunajska 291
Ježica pri Ljubljani
ODPRTO 9-22 URE
ob delavnikih,
nedeljah in praznikih

AVTOR: MARKO BOKALIC	NATANČNA ZNANSTVE- NA RAZPRAVA	MESTECE NA KORČULI	PISATELJ TAVČAR	VDIH IN IZDIH SKUPAJ	EMIL ČAKAROV	STARO GLAVNO MESTO JAPONSKE	JADRANSKA DVOJAM- BORNICA	OTOK SZ OD MOLATA	SNOV ZA BRANJE	VRHOVNI JUGOSL. ORGAN MED VOJNO	SMUČ. CENTER NA POHORJU
USLUŽBE- NEC, KI VODI EVIDENCO			I		E						
MISELNOST NAPREDNIH STRANK			V		Č						
MUSLIM. BOG			A		TOČKOVNA MOČ SAHISTA NEMŠKI VELETEK						
SLOVENSKI IGRALEC (IVO)	B	A	N	NAJBOLJ GOZDAT JADR. OTOK TIPALKA				GOVEJA ŽIVAL IT. IGRALKA (VIRNA)	B	I	K
PLIČA SLOVANOV DAVID NIVEN			TELUR SLOVENSKI GEOLOG (JANEZ)			AGAVI POD RASTLINA SOŠED ČEHOV					
▶ D									OSEBNO VOZILO	SLOV. PISATELJ (JANKO)	PODROČJE OKOLI SEVERNEGA POLA
▶ U						GLAVNO MESTO ZAMBUE				A	K
REKA V ČRNI GORI					PEVEC DRAGOJEVIČ KNJIGA ZEMLEVIDOV	O	L	I	V	E	R
POTOMEC MOŠKEGA SPOLA	FINŽGAR. JUNAKINJA (DEKLA)	VÁZEN DEL TELESA VEDENJSKA NAVADA	S	L	A	V	A	TRČENJE	T	R	K
▶ S						T		MESTO V SEVERNI FRANCIJI	KONICA NATAŠA URBANČIČ	O	S
MESEČNA MODNISALON	RDEČA KRVNIČKA	PESNICA MAURER	OHRIID	EKSPLOZIV- NO TELO. NAJDAJLSA FR. REKA	M	I		MONG. VLAD. NASLOV V BAGDADU PERZLIKA		L	
JED, KI JE KUHAN V ENEM LONCU			O		O	N				A	AVTOR MAGIČNE KOCKE PRITOK SOČE
SL. REŽISER (IGOR)										N	NIKEJ OBOODJE DVEH LET
KRAJ, KJER SE PRIDE NA DRUGO STRAN			H		D					S	KRAJ PRI OPATJI PREGOVOR
GLAVNA AZIJSKA HRANA				GLAVNO MESTO TURČIJE	A	N	K	A	R	A	ANG. KEMIK IN FIZIK (JOHN)
GRŠKA ČRKA				GOZDNA ZVER	I						IGRALEC ULAGA REŽISER KAZAN
TURČIJA	T	U		ANG. IGRALEC (JAMES)	S						KRAPANOV REKVIZIT SODOBNA BOLEZEN
NAČIN OBLAČENJA, MODA				ODKLON OD SPLOŠNEGA PRAVILA	A						ZID KDOR KAJ UKRADE
GALATEJIN LJUBIMEC				PEGA, MARGOGA GALIJ	L						RIMSKI ZGODOVINAR VLADIMIR NAZOR
GOJENJE RIB	R	I	B	O	S	I	M	I	C	A	SLOV. SKLADATELJ (BOJAN)
SAMANTA	LEVI PRITOK JUKONA NA ALJASKI				N					SAMANTA	TELOVAODNA PRVINA
										S	T
										O	S
										J	A

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE VIDEOSTOP - vodoravno:

Videostop, originali, David, rek, smrdokavra, Adiža, remitenda, čajanka, enakost, Boka, rtič, dent, Artiče, Erkel, AM, apnar, kraniolog, tujka, argon, tr-
doleska, Ate, EB, Loara, UN, stazist, Ady, Altona, Nora, Čotar, nijva, Aldrin, Ivo
Ban, Akihito, ona, Lineker, Adamič, Dam, NT, Lada, IN, ED, Codelli, Asirija,
Trajan

Nagradno geslo: **RECITE STOP DOLGOČASNIM DNEVOM IN POZENITE SVOJ VIDEOREKORDER**

NAGRADNA KRIŽANKA SAMANTA:

Gesla, ki jih boste dobili na osenčenih mestih, pošljite na uredništvu
MENGŠANA do srede, 12. septembra '94. Sreča bo med
poslanimi pravnimi rešitvami izbrala pet nagrajencev, ki bodo pre-
jeli pet nagrad v obliki vrednostnih pisem v vrednosti 3.000 sit